

50
років

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ:

ІСТОРІЯ І ДОСВІД

**ФАКУЛЬТЕТ
МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ:
ІСТОРІЯ І ДОСВІД**

Одеса, 2019

УДК 378.09 (477.74)

За загальною редакцією професора, член-кор. НАН України М.І.Зверякова;

авторський колектив: Беспалов В.М.,
Агафонова Н.В.,
Шкурупська І.О. (Факультет міжнародної економіки ОНЕУ:
історія і досвід),
Шульга С.В. (Студентське самоврядування),
Збрицька Т.П. (Кафедра управління персоналом і економіки
праці),
Оснач О.Ф (Кафедра маркетингу),
Уханова І.О (Кафедра міжнародних економічних відносин),
Нездоймінов С.Г. (Кафедра туристичного та готельно-
ресторанного бізнесу),
Кунділовська Т.А. (Кафедра експертизи товарів і послуг).

*Друкується за рішенням Вченої ради ОНЕУ.
Протокол № 6 від 26.02.2019 р.*

Факультет міжнародної економіки Одеського національного економічного університету: історія і досвід. – Одеса, «ВМВ», 122 с.

У книзі вперше зроблено спробу дослідити історію становлення та розвитку факультету міжнародної економіки – одного з провідних факультетів Одеського національного економічного університету. Історію факультету презентовано в авторській редакції підрозділів факультету: в особах його керівників, завідувачів кафедр, учених, викладачів, студентів, випускників. Введена в обіг інформація ілюструє їхню творчу і плідну працю, результати якої примножували і посилювали науковий та навчально-методичний потенціал факультету, що сприяло зростанню авторитету Одеського національного економічного університету серед інших вищих навчальних закладів України.

Для студентів, викладачів, усіх, хто цікавиться історією.

ПЕРЕДМОВА

Факультет міжнародної економіки Одеського національного економічного університету 2018-го року відзначає свій ювілей. Важко переоцінити значення факультету у структурі університету. На сучасному моменті – це один із найбільших за кількістю студентів факультет, що свідчить про затребуваність спеціальностей, яким тут навчають, на ринку праці. Міжнародні економічні відносини, маркетинг, міжнародна логістика, туризм та готельно-ресторанна справа популярні серед молоді. Вони віддзеркалюють тренди розвитку сучасного суспільства, відкриваючи безліч можливостей для формування професійної кар'єри економіста не тільки в Україні, а й за кордоном.

Всебічний успіх факультету забезпечують, насамперед, люди: науковці, професійні діячі, висококласні спеціалісти, які творили і творять сьогодні історію факультету міжнародної економіки. Саме про них йдеться у змісті пропонованої вашій увазі книги. Читач має можливість дізнатися про історію заснування університету та факультету, створення кафедр підпорядкованих факультету міжнародної економіки; про видатних учених, які заклали підвалини наукових шкіл. Видання презентує актуальну інформацію щодо сьогоденної діяльності кафедр, напрямів наукової роботи. Важливим аспектом діяльності є інтерактивні методи навчання: олімпіади, наукові студентські конференції, конкурси, фестивалі, театралізовані презентації, ділові ігри. Цікавою та корисною як для абітурієнтів, так і для студентів є розповідь про відомих та успішних випускників факультету, про перспективи розвитку кафедр найближчими роками.

Значну увагу у виданні приділено демократичним засадам функціонування факультету: системі студентського самоврядування. В стінах Одеського національного економічного університету студентське самоврядування носить неформальний характер. Його вплив на всі напрями діяльності університету відчутний, дієвий.

Основною метою, пропонованого вашій увазі видання, є вшанування тих, хто стояв біля витоків заснування факультету міжнародної економіки, хто своєю продуктивною діяльністю сьогодні забезпечує підготовку фахівців в галузі економіки, визначає перспективи освітньої практики в незалежній Україні.

**Ректор університету, доктор економічних наук,
професор, академік вищої школи,
член-кореспондент НАН України М. І. Звєряков**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: ІСТОРІЯ І ДОСВІД

Новонароджена 1794 року Одеса була «приречена» на економічний успіх, тому від часу свого заснування формує крок за кроком систему освітніх закладів, в якій присутній акцент на економічній освіті. Першим навчальним закладом з підготовки означеного рівня фахівців стало офіційно зареєстроване приватне училище, що його відкрив колезький асесор Вретто 1 грудня 1800 року. 1804 рік – з ініціативи міністра духовних справ і народної освіти графа П.В. Завадовського в Одесі засновано комерційну гімназію, яку у 1817 році об'єднали з Благородним інститутом.

У січні 1818 року ці дві структури «увібрав» Рішельєвський ліцей. За статутом 1837 року Рішельєвський ліцей структурно і навчальними планами відповідав рівневі вищого навчального закладу. Яскравою особистістю у контексті діяльності Рішельєвського ліцею був Аполлон Александрович Скальковський (1808-1898) – економіст, статистик.

1849 року в Одесі запрацював приватний чотирикласний навчальний заклад Новицького, у якому функціонувало додаткове («прибавочное отделение») відділення, де викладали і вивчали комерційні науки. На середину XIX ст. комерційна сфера в Одесі потерпала від нестачі фахівців, тому до справи береться одеське купецтво, на загальних зборах якого у 1851 році прийнято рішення про відкриття в Одесі на кошти купецтва комерційного училища.

Перша світова перервала плани міської влади щодо відкриття в Одесі комерційного інституту. По закінченні національно-визвольних змагань 1917-1920-х рр., Ради започаткували процедуру встановлення національної системи освіти. Відповідно до означеної освітньої політики 16 травня 1921 року на базі Інституту гуманітарно-суспільних наук засновано Одеський інститут народного господарства (ОІНГ). Кредитна реформа 1930 року вимагала предметної уваги до підготовки банківських працівників, тому в серпні ОІНГ реструктуризовано в Одеський кредитно-економічний інститут.

Перспектива економічного розвитку СРСР в середині 60-х років вимагала нових підходів в організації і методах підготовки фахівців вищої кваліфікації економічного спрямування. У руслі масштабних перетворень в країні відбулася зміна статусу і характер підпорядкування Одеського кредитно-економічного інституту. Постановою Ради Міністрів СРСР від 2 грудня 1966 року Одеський кредитно-економічний інститут реорганізовано у широкопрофільний вуз: Одеський інститут народного господарства. Тут функціонувало 5 факультетів: планово-економічний, кредитно-економічний, обліково-економічний, заочний і вечірній. У лютому 1967 року у структурі ОІНГ ще один факультет: фінансово-економічний.

У відповідності до наказу Міністерства вищої і середньої освіти УРСР № 179 від 9 квітня 1968 року та № 229 від 15 квітня 1968 року: «Про реорганізацію факультетів Одеського інституту народного господарства» здійснено розділення планово-економічного факультету на два: планово-економічний і факультет економіки праці. З наказу:

«З метою поліпшення якості підготовки спеціалістів і створення більш сприятливих умов для розвитку ідейно-виховної, учбово-методичної та науково-дослідної роботи в Одеському інституті народного господарства заснувати факультет економіки праці». У відповідності до правил прийому до вищих навчальних закладів, якими керувався ОІНГ, з 1 вересня 1968 року на навчання до факультету економіки праці зараховано 140 абітурієнтів, з яких 26 осіб були скеровані підприємствами та мали стаж роботи більше 2-х років, 114 абітурієнтів – зараховано за конкурсом.

За новоствореним факультетом у 1968 р. наказом ректора С.Я. Огородника закріплено три кафедри:

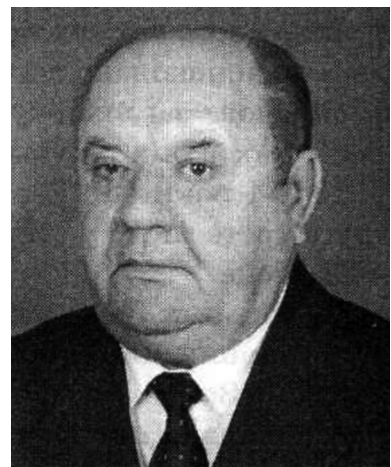
- кафедра економіки і організації промислового виробництва: 14 викладачів, завідувач кафедри – доцент Вікторина Іванівна Охлоповська;
- кафедра технології і галузей народного господарства: 8 викладачів, завідувач кафедри – в.о. доцента Олена Олександрівна Яценко ;
- кафедра цивільної оборони: 11 викладачів, завідувач кафедри – в.о. доцента Іван Тихонович Більдей.

Першим деканом факультету економіки праці призначено кандидата економічних наук, старшого викладача, а з часом доцента кафедри економіки і організації промислового виробництва – **Георгія Гавриловича Хоцяновича**. На посаді декана Г.Г. Хоцянович працював чотири роки. За його керівництва колектив факультету добився значних успіхів у справі навчання і виховання студентів. Г.Г. Хоцянович ініціював і обґрунтував необхідність створення на факультеті спеціальності «Економіка та наукова організація праці» і окремої кафедри, яка займалася підготовкою спеціалістів за означеним фахом. З 1969 до 1974 р. він очолював також кафедру економіки та наукової організації праці. Пізніше кафедра була перейменована в кафедру економіки та соціології праці, стала основою сучасної структурної одиниці факультету – кафедри управління персоналом і економіки праці.

Зміни у керівництві Одеського інституту народного господарства 1972 р. суттєво позначились на подальшому розвитку факультету економіки праці. Інститут очолив доктор економічних наук, професор В.П. Бородатий, який особливу увагу приділяв підбору керівних кадрів.

У грудні 1972 р. деканом факультету економіки праці призначено кандидата економічних наук, доцента **Аркадія Йосиповича Ягодзинського**. Посада декана, на якій він проявив себе талановитим організатором, енергійним керівником, доклавши чимало зусиль для розвитку факультету, стала важливою сходинкою його професійного злету: став проректором з навчальної роботи, професором. Майже п'ять років (до 29 квітня 1977 р.) А.Й. Ягодзинський очолював факультет економіки праці, приділяючи особливу увагу впровадженню активних методів навчання з метою поліпшення якості підготовки економістів. Добився переведення факультету в окрему будову за адресою Привокзальна площа, в якій ФМЕ функціонує донині. Саме тоді основним напрямом наукової діяльності А.Й. Ягодзинського визначилась проблема удосконалення системи підготовки фахівців із вищою освітою, що стала справою всього його подальшого життя.

У цей період відбулися також зміни у структурі факультету. 1975 року, з метою підготовки фахівців для системи постачання СРСР, для відділів постачання і збуту підприємств, засновано кафедру економіки і організації матеріально-технічного постачання. Очолив кафедру доктор економічних наук Ілля Абрамович Рабинович. 1989 року кафедру перейменовано у кафедру управління матеріальними ресурсами.

1977 року на посаду декана факультету міжнародної економіки призначено кандидата економічних наук, доцента кафедри міжнародних економічних відносин, який з 1972 р. виконував обов'язки заступника декана ФЕП, – **Євгена Никифоровича Волошина**. Згадуючи минуле, Є.Н. Волошин підкреслював: «Моє минуле – це викладання, майже 30 років роботи в деканаті ФЕП-ФМЕ, наукова робота на кафедрі міжнародної економіки». Майже чверть століття Є. Н. Волошин сумлінно працював на посаді декана, дбаючи про факультет у складних кризових умовах, піклувався про удосконалення навчального

процесу і навчальної дисципліни студентів.

Нового імпульсу для подальшого розвитку економічній освіті надало проголошення України у 1991 р. незалежною демократичною державою. Зміни в економіці, а також новий стан розвитку соціальних і політичних відносин, зумовили необхідність кардинальної зміни як організації, так і змісту економічної освіти, орієнтованої на підготовку фахівців здатних працювати в нових умовах. Виникла необхідність створення новітніх освітніх структур, реорганізації традиційних підрозділів та відділень.

У зв'язку з переходом до нових форм господарювання, 1991 року факультет економіки праці переформовано у факультет економіки трудових і матеріальних ресурсів. Цього ж року проведено реорганізацію кафедри управління матеріальними ресурсами у кафедру маркетингу.

1992 року засновано кафедру міжнародних економічних відносин, яка започаткувала підготовку фахівців за спеціальністю «Міжнародна економіка».

Реорганізація Одеського інституту народного господарства в Одеський державний економічний університет, що відбулася у 1993 р., відкрила нові перспективи розвитку всіх структурних підрозділів вищого навчального закладу, вдосконалення навчального процесу. Так, факультет економіки трудових і матеріальних ресурсів у 1994 р. реструктуризовано у факультет міжнародної економіки.

2000 року відбулася зміна керівництва: колектив обрав на посаду ректора доктора економічних наук, професора **М.І. Звєрякова**, програма дій якого передбачала кардинальні зміни. Серед завдань: проведення навчально – виховного процесу на рівні державних стандартів якості освіти, інтеграція університету в європейський освітній простір, вдосконалення навчальних планів та освітньо-професійних програм ступеневої підготовки за напрямками, кваліфікаціями та спеціальностями; проведення наукових досліджень із розв'язання актуальних економічних проблем розвитку держави, науково-технічна творчість студентської молоді.

У 2001 року діяльність факультету міжнародної економіки очолив випускник Одеського політехнічного інституту, що навчався за спеціальністю “Економічна кібернетика”, – кандидат економічних наук, доцент **Володимир Михайлович Беспалов**. Цікавий факт

з його біографії: навчався в аспірантурі Празької вищої економічної школи. Кандидатську дисертацію захистив в Чехії. Як досвідченого викладача його неодноразово скеровували на роботу до Республіки Куба, Польщі, – з метою викладання економіко-математичних дисциплін. В.М.Беспалов багато подорожував світом, тому має колосальний досвід для виховання і навчання студентів. Це дає право визнати Володимира Михайловича по-справжньому міжнародним деканом саме факультету міжнародної економіки.

В.М.Беспалов з 1980 р. працює в ОІНГ-ОНЕУ у штаті різних структур: кафедра управління і математичних методів в економіці, кафедра інформаційних систем в економіці, кафедра менеджменту, з 2005 року – на кафедрі маркетингу. Він є автором і співавтором більше 80 наукових робіт, у їх числі п'яти навчальних посібників.

Здійснює керівництво дослідженнями аспірантів, з яких двоє захистили дисертації.

Декан В.М. Беспалов сприяв відкриттю на факультеті нових спеціальностей та спеціалізацій. Так, у 2003 р. засновано кафедру економіки та управління туризмом, що здійснює підготовку фахівців за спеціальністю «Економіка туризму»; у 2004 р. – започатковано на базі кафедри екології та розміщення продуктивних сил та технологій (ЕРПСіТ) нову спеціальність «Експертиза товарів та послуг» за напрямом «Торгівля». У 2012 році започатковано навчання за спеціальністю «Готельно-ресторанна справа», у 2017 році – «Міжнародна логістика». На сучасному етапі означені спеціальності користуються найбільшим попитом у абітурієнтів.

Навчальний процес з підготовки бакалаврів і магістрів на сучасній матеріально-технічній та інформаційній основі забезпечують 22 кафедри ОНЕУ, серед яких 5 кафедр факультету міжнародної економіки, що навчають студентів за такими спеціальностями: «Маркетинг», «Міжнародна логістика», «Міжнародні економічні відносини», «Туризм», «Готельно-ресторанна справа», «Управління персоналом сучасної організації», «Експертиза товарів та послуг».

Спеціальність «Управління персоналом сучасної організації»

Ця спеціалізація поєднує останні досягнення у сферах економіки праці, соціальної економіки і політики, управління персоналом, організаційної поведінки, мотивації, підприємницького бізнесу та трудових стосунків на ринку праці. Фахівець знає і розуміє специфіку виробничої діяльності організації, визначає перспективи її розвитку, має властивості лідера, здатність до постійного вдосконалення та активного саморозвитку.

Спеціальність «Маркетинг»

Цикл підготовки включає як загальноосвітні так і спеціальні дисципліни. Є кілька базових дисциплін, які майбутні маркетологи вивчають в обов'язковому порядку. До таких предметів відносяться маркетингові дослідження, поведінка споживачів, інтернет-маркетинг, брендинг та інші. Програма підготовки включає тренінги, інтерактивні ігри, майстер-класи. Подібні заняття проводять, як правило, практикуючі маркетологи. Наявність таких форм навчання – свідчення якісної освіти.

Спеціальність «Міжнародна логістика»

Студенти спеціальності «Маркетинг» мають можливість вивчати нову затребувану спеціалізацію. Випускники отримують навички в області логістики і міжнародних перевезень морським, повітряним, автомобільним і залізничним транспортом. Логісти потрібні будь-яким виробничим компаніям: від промислових підприємств до агрофірм, оскільки вироблену продукцію завжди необхідно доставляти споживачам. Навчання передбачає участь студентів в реальних проектах, тематичних дослідженнях, стратегічних іграх, візних заняттях, ознайомчих поїздках, заняттях в комп'ютерному класі з використанням спеціальних програм.

Спеціальність «Міжнародні економічні відносини»

Навчання за означеною спеціальністю сприяє швидкому реагуванню на мінливі обставини світового бізнес-середовища і з легкістю працювати в різних сферах міжнародної діяльності, розумітися на діяльності Європейського Союзу та інших міжнародних організацій, процесах євроінтеграції та європейської політики України. Навчання англійською мовою та участь ОНЕУ у програмі подвійних дипломів відкриває студентам спеціальності широкі можливості для подальшого отримання освіти у кращих навчальних закладах Західної Європи.

Спеціальність «Туризм»

Цикл підготовки передбачає теоретичну та практичну підготовку студентів у сфері туризму. Студенти вчаться розробляти внутрішні та міжнародні маршрути, складати кошториси турів та екскурсій, укладати угоди про надання туристичних послуг та здійснювати контроль за їх виконанням. Набувають досвід обґрунтування та реалізації рекламних заходів, презентації туристичних продуктів; аналізу українського та закордонного ринку туристичних послуг, виявлення його тенденцій та перспектив; проведення економічної діагностики діяльності туристичних підприємств.

Спеціальність «Готельно-ресторанна справа»

Цикл підготовки включає як загальноосвітні дисципліни, так і спеціальні: устаткування підприємств готельно-ресторанного господарства, управління якістю продукції та послуг, маркетинг послуг, проектування об'єктів готельно-ресторанного господарства тощо. На відміну від гуманітарної спеціальності «Туризм», спеціальність «Готельно-ресторанна справа» є більш технічною, адже значна частина предметів стосується технології організації готельно-ресторанного господарства. Частина занять студенти проводять у спеціально обладнаних лабораторіях університету, де засвоюють технології приготування страв.

Спеціальність «Експертиза товарів та послуг»

Забезпечує студентів знаннями з формування асортиментних груп товарів; оцінки якості, безпечності, конкурентоспроможності товарів, ідентифікації товарів, прогнозування ринкових ситуацій, організації та проведення товаропостачання, оцінювання стратегії та впровадження інтегрованих систем управління якістю та безпечністю товарів, діяльності у сфері захисту прав споживачів.

Кадровий склад факультету міжнародної економіки володіє значним науково-виховним потенціалом, що сприяє досягненню високого рівня наукової, виховної та методичної роботи.

До інфраструктури факультету міжнародної економіки входять 3-й, 5-й, 7-й навчальні корпуси, 6 комп'ютерних класів, 15 мультимедійних аудиторій, 6 лабораторій, 8 філій кафедр.

Успішну роботу факультету міжнародної економіки забезпечує, насамперед, дружній колектив деканату: заступники декана з навчальної, наукової та виховної роботи, методист та секретар факультету.

Кадровий склад ФМЕ, 2018 р.

Кафедра	Кількість викладачів	З них мають науковий ступінь	З них професори доктори наук	Середній вік викладачів	Відсоток пенсіонерів
Управління персоналом і економіки праці	19	14	2	47	27%
Міжнародних економічних відносин	11	9	3	45	27%
Експертизи товарів та послуг	8	6	2	46	22%
Маркетингу	20	15	4	48	20 %
Туристичного та ГРБ	20	17	3	48	22,2%
Всього по факультету	78	61	14	47	23,64%

Заступник декана здійснює моніторинг навчального процесу, розробку пропозицій щодо вдосконалення навчальної і навчально-методичної роботи на факультеті. Він координує роботу академічних груп, контролює відвідування занять, успішність і ліквідацію академічної заборгованості студентів факультету. Окремим напрямом діяльності заступника декана є профорієнтаційна робота серед випускників загальноосвітніх шкіл, коледжів та прийом студентів на факультет. Важливим вектором роботи на факультеті є забезпечення розвитку форм студентського самоврядування та сприяння покращенню успішності студентів. Для цього на факультеті звичайно розраховується студентський рейтинг на звання кращого студента та кращої студентської групи за семестр.

Заступник декана з виховної роботи сприяє зв'язкам факультету з громадськими організаціями, координує виховну роботу на факультеті: організовує зустрічі студентів з представниками професій, яким вони навчаються, практиками з відомих українських компаній, що, зазвичай, надихають своїми професійними успіхами. Також важливим аспектом виховання студентів є збереження традицій нашого суспільства. З цієї метою організовуються зустрічі з ветеранами, заслуженими діячами мистецтв, почесними громадянами міста. Із заходів розважального характеру, що підтримують єдність та командний дух серед студентів є щорічна участь у конкурсах «СтудОсінь», «Міс ОНЕУ», «СтудВесна», святкування Міжнародного дня студентства.

Від 2001 року заступниками декана В.М. Беспалова були талановиті та енергійні особистості.

Світлана Михайлівна Кіршо (2001–2007 рр.) – кандидат філологічних наук, талановитий педагог, що має унікальні організаторські здібності й масу фундаторської енергії. Світлану Михайлівну дуже люблять студенти за щирість та відкритість, яку вона демонструє на власному прикладі та при вивченні курсу «Психологія ділового спілкування». Нині С.М. Кіршо – не лише завідувач кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки ОНЕУ, але й викладач факультету міжнародної економіки.

Олена Володимирівна Тиханович (2007–2010 рр.) – старший викладач кафедри інформаційних систем в економіці. Чуйна та доброзичлива до студентів, вона вміло поєднувала заняття з інформатики з виконанням обов'язків заступника декана завдяки відмінній пам'яті та природній уважності.

Володимир Омарович Омаров (2007–2010 рр.) та **Сергій Виленович Архипов** (2007–2008 рр.) виконували обов'язки заступників декана В.М. Беспалова паралельно. У цей період на факультеті навчалося більше 1000 студентів, тому кваліфікована чоловіча підтримка деканату ФМЕ була необхідна як ніколи. Крім викладання курсу «Технології промисловості», будучи представником кафедри економіки розподілу продуктивних сил та технології (ЕРПСТ) В.О.Омаров запам'ятався студентам

Співробітники деканату факультету міжнародної економіки, 2010 р.

Зліва направо: О.М. Марчак, О. Єрмолова, В.М. Беспалов, С.В. Стеценко, В.О. Омаров

особливим почуттям гумору та унікальною спроможністю швидко вирішувати адміністративні проблеми, що природньо супроводжують студентське життя на факультеті.

С.В.Архипов, маючи крім професійної економічної освіти ще й воєнну освіту, вирізнявся високим рівнем дисциплінованості, якого він вимагав і від студентів. Викладаючи дисципліни маркетингові дослідження, міжнародний маркетинг, основи маркетингу, він, насамперед, проявляв своє добре ставлення до студентів.

Оксана Михайлівна Петровська (Марчак) (2009-2012 рр.) – кандидат політичних наук, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці. Оксана Михайлівна додала нової енергії до розвитку факультету завдяки унікальним знанням з організації праці та менеджменту продуктивності. Як амбітний керівник та талановитий викладач, вона є прикладом для студентів факультету міжнародної економіки.

Ірина Володимирівна Давиденко (2012-2017 рр.) – кандидат економічних наук, доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу. За допомогою природньої чарівності та професійної кваліфікації Ірина Володимирівна вдало поєднувала управлінські функції та викладацьку діяльність. Комунікаційні навички та знання іноземної мови І.В.Давиденко стали передумовою для залучення до навчального процесу відомих лекторів з Європи, а також розвитку програм обміну студентами.

Ірина Олександрівна Шкурупська (2017 – т.ч.) – кандидат економічних наук, доцент кафедри маркетингу. Викладає 8 спеціалізованих дисциплін кафедри у бакалавраті та магістратурі. Її активна життєва позиція й позитивне мислення дозволяють побудувати інтерактивні взаємовідносини викладачів зі студентами, тим самим забезпечити стабільний навчальний процес та відповідальну роботу в приймальній комісії ОНЕУ.

Андрій Миколайович Іванов (2018 – т.ч.) – кандидат економічних наук, доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу. Людина невичерпної енергії та значного ряду здібностей, Андрій Миколайович очолює виховну та кураторську роботу на факультеті, координуючи роботу студентського врядування, виїзні та спортивні заходи.

Заступники декана:

зліва направо – І.О. Шкурупська, С.М. Кірко, О.М. Петровська, І.В. Давиденко, 2018 р.

Заступники декана:

зліва направо – А.М. Іванов , І.В. Давиденко , С.М. Кіриш , І.О. Шкурупська , 2018 р.

На факультеті особливу увагу приділяють науково-дослідній роботі студентів, що є одним з найважливіших засобів підвищення якості підготовки фахівців із вищою освітою, здатних творчо застосовувати в практичній діяльності досягнення наукового прогресу. Наукова діяльність є невід'ємною частиною життя студентів Одеського національного економічного університету.

Традиційно, кожного року, в квітні місяці, на факультеті проходить День Науки: щорічна науково-практична

студентська конференція, на якій предметом дослідження та вивчення є актуальні проблеми розвитку економіки країни в умовах міжнародної інтеграції.

Метою проведення конференцій є:

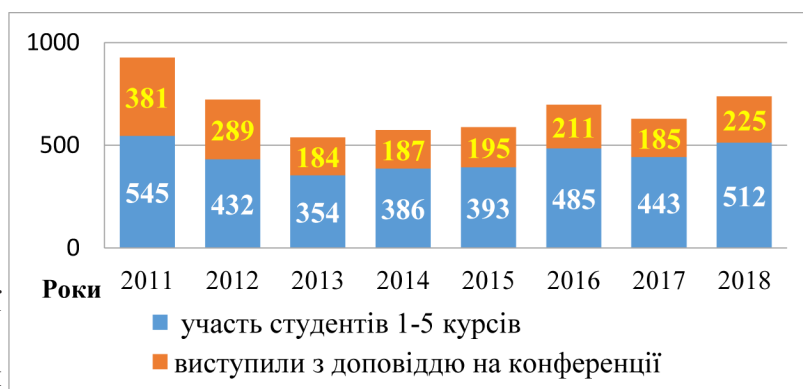
- ✓ підвищення теоретичного рівня та практичної значущості науково-дослідних робіт, які виконуються студентами;
- ✓ розвиток у студентів творчого й критичного мислення та підходу до вирішення практичних питань;
- ✓ розширення теоретичного кругозору і наукової ерудиції майбутнього фахівця;
- ✓ виховання потреби і вміння постійно вдосконалювати свої знання;
- ✓ сприяння публікації та впровадження в практику результатів наукових студентських робіт;
- ✓ відродження й затвердження культурних традицій студентства.

З 2011 року відповідальною за цей напрям роботи на факультеті є доцент кафедри управління персоналом і економіки праці **Тетяна Петрівна Збрицька**.

До Дня Науки студенти готуються ретельно та відповідально, адже тільки раз на рік можна відчувати себе справжнім науковцем. Беручи участь у конференціях, студенти мають можливість донести до аудиторії результати своєї науково-дослідної роботи, а також поліпшити свої професійні знання в обраній ними сфері.

З року в рік збільшується кількість учасників конференції серед студентів.

В роботі конференції беруть участь студенти 1-5 курсів та викладачі. Засідання круглих столів відбувається за секціями та різними напрямками:

- культура – зв'язок століть;
- філософія, історія, гендерознавство;
- цінності сучасного світу: діалектика національного та загальнолюдського;
- регіональна економіка та екологія;
- економічний аналіз;
- економічна теорія;
- теорія ймовірностей і математична статистика;
- соціологія та політологія;
- психологія й педагогіка: психологічні основи формування особистості професіонала;
- зовнішньоекономічна діяльність: питання теорії та практики;
- тенденції розвитку маркетингу на початку XXI століття;
- теоретико-методологічні та прикладні проблеми демографії, соціальної політики та економіки праці;
- сучасний стан і тенденції розвитку сфери туризму та гостинності;
- актуальні питання товарознавства, експертизи і безпечності споживчих товарів і послуг.

З року в рік неухильно зростає якість представлених робіт, вага їх

Загальна кількість студентів, які брали участь у наукових конференціях ФМЕ та виступили з доповіддю за 2011-2018 рр., осіб

наукового потенціалу і практичної значущості. Наукові роботи, визнані кращими за підсумками секційних засідань, відзначаються дипломами.

Щороку кращі дослідницькі роботи студентів, які мають практичну значимість і відмічені журі конференції, подаються на Всеукраїнський конкурс наукових робіт студентів вищих навчальних закладів.

Крім того, студенти ФМЕ активно беруть участь у науково-практичних конференціях і олімпіадах в межах України, підтверджуючи високий потенціал і можливості студентської науково-дослідницької діяльності, а також ефективність і значимість наукової роботи в Alma Mater.

Активну участь в організації та проведенні Дня Науки на факультеті бере студентське самоврядування: PR-сектор ФМЕ інформує студентів, за підсумками проведених заходів створює фотозвіти, готує статті в університетську газету «Економіст» і розміщує цікаву інформацію на сайті університету та робить пости в найпопулярніших соціальних мережах.

Традиційно за підсумками студентської науково-практичної конференції видається збірник наукових праць студентів. Випуски збірників передаються до фонду бібліотеки факультету. Студенти ФМЕ використовують збірники для підготовки рефератів, індивідуальних, курсових та дипломних робіт.

Вагому роль у підготовці та проведенні щорічної науково-практичної студентської конференції відіграють декан ФМЕ, його заступники та члени оргкомітету – відповідальні за наукову роботу студентів на спеціалізованих кафедрах:

С.С.Галасюк – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та управління туризмом;

Т.П.Збрицька – кандидат економічних наук, доцент кафедри управління персоналом і економіки праці;

В.В.Бергер – викладач та О.В.Обнявко – доцент кафедри маркетингу;

Т.А.Кунділовська – кандидат економічних наук, доцент кафедри експертизи товарів та послуг;

І.О.Уханова – кандидат економічних наук, доцент та О.О.Сукач – кандидат економічних наук, викладач кафедри міжнародних економічних відносин.

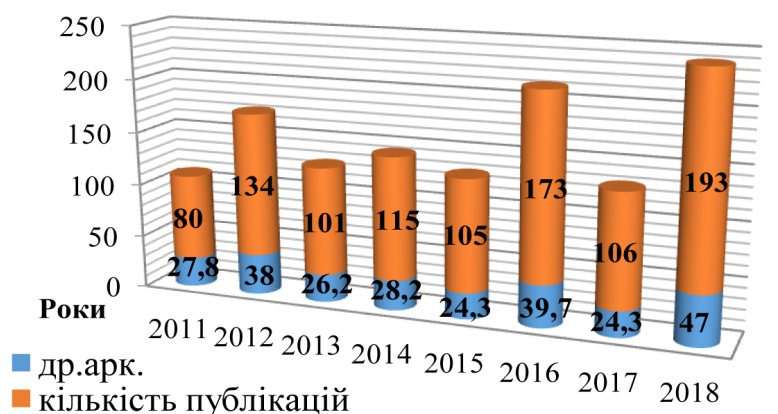
Успіх студентів, як учасників конференції, забезпечують викладачі-предметники: викладач О.Д. Вербецька, старший викладач Н.Е. Подвальна, доцент О.В. Богач, доцент С.М. Кіршо, доцент О.В. Сулім, доцент Л.О. Сандюк, доцент Є.О. Акимович, доцент С.М. Макуха, доцент Ю.Б. Росецька, доцент О.Г. Бакланова, доцент С.П.Симоненко, доцент Г.А. Чередниченко.

Науково-дослідна робота студентів є однією з прогресивних форм навчального процесу, важливим чинником фахової підготовки. Займаючись науковою роботою, студент набуває навички працювати самостійно, з високою часткою відповідальності до обраної роботи, що підвищує рівень освіти не тільки майбутніх фахівців, а й забезпечує розвиток всієї української економічної науки в цілому.

Особливий внесок у розвиток факультету міжнародної економіки зробила **Сусанна Василівна Стеценко**, ветеран праці університету, адже віддала роботі в ОНЕУ близько 50 років, пройшовши шлях від асистента, викладача до провідного спеціаліста з виховної роботи зі студентами, а в останні роки по праву носила негласне звання «душа факультету міжнародної економіки».

С.В.Стеценко багато уваги приділяла роботі з молоддю, формувала в них патріотичні почуття, життєві ідеали, національну свідомість, громадянську позицію. Так, перед студентами молодших курсів щороку виступали представники громадських організацій з лекціями на теми: «Профілактика СНІДу», «Психологічна залежність наркоманів». З метою патріотичного виховання, до Дня Перемоги та звільнення святкування щорічної річниці Перемоги, та визволення Одеси від фашистських загарбників проводилися зустрічі з визволителями нашого міста, ветеранами Другої світової війни, які справляли дуже глибокий емоційний вплив на студентів. С.В.Стеценко організовувала на факультеті багато благодійних акцій («Уроки миру»), підтримувала ініціативу студентів з надання соціальної допомоги дітям сиротам та дітям, що позбав-

Кількість статей (др.арк.) у збірнику за 2011-2018 рр.

лені батьківської опіки. Як приклад, студенти ФМЕ започаткували нову традицію – проведення студентського ярмарку на початку навчального року, головною метою якого є збір коштів на користь дитячих будинків та інтернатів.

Важливу організаційну роль у роботі деканату відіграє методист. Більше 35 років (1975-2011рр.) методистом факультету міжнародної економіки була **Наталія Веніамінівна Сидорова**. Її посадові обов'язки – ведення обліку контингенту студентів, складання звітності про переведення студентів на старші курси, допуск до захисту дипломних і магістерських робіт, а також надання кваліфікації випускникам факультету. Важливою частиною роботи методиста є участь у складанні розкладу екзаменаційних сесій, підготовка відомостей заліків і іспитів, реєстрація видачі їх екзаменаторам в окремому журналі, а також ведення звітних відомостей успішності студентів за групами, облік видачі направлень на перескладання.

На сучасному моменті методистами факультету працюють Світлана Геннадіївна Матюшенко, Альона Геннадіївна Гуслякова. Секретар факультету – Катерина Михайлівна Семещенко. Вони злагоджено ведуть окремий облік студентів, які навчаються на бюджетній основі, за контрактом та іноземних студентів. Працівники деканату двічі на семестр узагальнюють результати рейтингової оцінки знань студентів у відповідності до вимог («Положення про рейтингову систему оцінки знань студентів»), підводять підсумки сесії та надають до навчального відділу статистичну звітність щодо підсумків сесії й головне – готують загальні дані для проекту наказу про призначення стипендій.

Факультет готує фахівців вищого рівня освіти за програмами бакалаврів і магістрів в різних сферах економіки. На факультеті діє ефективна система студентського самоврядування. Студентська організація факультету спільно з деканатом проводить значну кількість різноманітних заходів, спрямованих на формування у молоді патріотизму, гордості за факультет та університет, державу, принципів християнської моралі. Студентське самоврядування факультету сприяє формуванню ключових цінностей, що є базовими корпоративної культури ОНЕУ: сприяти кожному в цілісному розвитку і лідерському становленні, служити людині, громаді, суспільству.

Діяльність студентського самоврядування факультету спрямована на розкриття та розвиток організаторських та творчих здібностей, підвищення відповідальності студентів та їх успішності. Вагому роль воно відіграє в організації різноманітних розважальних заходів.

Студентське самоврядування – це чудова можливість вдосконалити свої лідерські навички, сформувати в собі особистість, навчитися стратегічному мисленню. До всього, робота в системі самоврядування – шанс реалізувати себе в громадському житті на місцевому та всеукраїнському рівнях.

На факультеті сформувався особливий мікроклімат: дружелюбність, щирість і надійність. У житті факультету не має місця для смутку, печалі, песимізму. Студенти часто жартують, щоб підняти всім настрій. ФМЕ – така собі вибухова суміш високого інтелекту, неймовірних талантів, щирого гумору і надзвичайної доброти.

Економіст-міжнародник, це не лише професія, а й спосіб життя; ФМЕ – не рядова навчальна програма, це і є саме життя ...

Студентське самоврядування є невід'ємною частиною життя факультету міжнародної економіки. Всі студенти університету мають рівні права на участь у студентському самоврядуванні.

Студентське самоврядування факультету міжнародної економіки – це згуртований, дружний колектив молодих, амбітних, цілеспрямованих, креативних студентів, які прагнуть до саморозвитку, самореалізації та поліпшення студентського життя.

В системі самоврядування особливу роль відіграє така структура як студентська рада і така особа як студентський декан.

Студентська рада – це виконавчий орган самостійної й ініціативної громадської діяльності студентів, за участі якого в даний час вирішуються, практично, всі загальні питання функціонування факультету.

Студентський декан – студент, який очолює студентську раду і представляє факультет на загальноуніверситетському рівні.

Все позанавчальне життя ФМЕ – пряма відповідальність студентської ради. Успішна участь у масштабних заходах («СтудОсінь», «СтудВесна», «Міс ОНЕУ», Благодійний ярмарок, туристичні поїздки, організація свят на ФМЕ) – результат злагодженої роботи системи студентського самоврядування факультету.

Студентський декан – це особа, якій підзвітні органи студентського самоврядування факультету. Участь у самоврядуванні – це продуктивна підготовка до самостійного життя. Це досвід, що провокує здатність до прийняття самостійних рішень, сприяє набуттю організаційних навичок, розумінню механізмів управління. Самоврядування розвиває ініціативність. Студентська рада факультету розглядає всі студентські ініціативи та креативні ідеї. Рада організовує соціальні акції, культурно-розважальні заходи, заходи щодо пропаганди здорового способу життя тощо.

Студентський актив ФМЕ 2010-2013 рр. Студентський декан – Вікторія Гержик

*Студентський декан
Наталія Мельниченко,
2013-2015 рр.*

*Студентський декан
Катерина Семещенко:
2015-2018 рр.*

*Студентський декан
Сергій Шульга 2018 р.*

*Голова профспілкової
організації ФМЕ
Артем Дашиян, 2018 р.*

Студентська рада 2013-2015 рр:

організаційний сектор – Анастасія Скалаух,
піар-сектор – Софія Рукина та Юлія Федченко,
культмасовий сектор – Анастасія Попова та
Ксенія Кутова,
спортивний сектор – Євген Бубіліч та
Анастасія Христіна,
навчальний сектор – Лора Меркулова

Студентська рада 2015-2018 рр.:

організаційний сектор – Ніка Коломієць та Катерина
Великих,
піар-сектор – Сергій Шульга,
культмасовий сектор – Анна Колібабчук та Катерина
Кузьмічева,
спортивний сектор – Святослав Рибак,
навчальний сектор – Антоненко Юлія.

Профспілкова організація

Студентові, який у процесі навчання тільки здобуває знання, набуває певного життєвого досвіду, потрібні правовий захист і підтримка. З цією метою на факультеті створено первинну профспілкову організацію студентів Одеського національного економічного університету, що має у своєму активі виняткові права, досвід і потужну силу солідарності.

Напрями діяльності студентської профспілкової організації:

- ✓ забезпечує захист прав та інтересів студентів;
- ✓ надає інформаційну, правову, соціальну, психологічну та фінансову допомогу;
- ✓ сприяє співпраці з адміністрацією університету з питань організації навчального процесу;
- ✓ здійснює контроль за навчальною і трудовою дисципліною студентів, оперативне реагування на їх порушення;
- ✓ забезпечує право на участь у вирішенні питань з міжнародного співробітництва;
- ✓ сприяє організації наукової, спортивної, творчої діяльності студентів, популяризації здорового способу життя;
- ✓ надає допомогу студентам, які бажають реалізувати себе у науковому напрямку за сприяння наукового студентського товариства, допомогу у проведенні студентських конференцій та олімпіад;
- ✓ надає допомогу в організації, проведенні та заохоченні переможців спортивних змагань в університеті;
- ✓ організовує і проводить урочисті заходи в університеті (Посвята в студенти, Міжнародний жіночий день, День студента, День Перемоги тощо);

- ✓ надає допомогу в організації, проведенні та заохоченні переможців конкурсів художньої самодіяльності («СтудОсінь», «Міс ОНЕУ», «СтудВесна»); здійснює підтримку команд КВБ ОНЕУ;
- ✓ надає допомогу в організації та заохоченні переможців конкурсів та заходів, які проводять кафедри університету (конкурс на «Кращого знавця історії»);
- ✓ бере участь в організації належного побуту, відпочинку і дозвілля студентів в гуртожитках (конкурс «Краща кімната»);
- ✓ організовує і проводить регулярно благодійні акції в дитячих будинках, сприяє роботі штабу Міжнародного благодійного фонду «Серце до Серця»;
- ✓ організовує роботу студентських кореспондентів газети «Економіст»;
- ✓ організовує відпочинок у літньому студентському таборі «Економіст» (Кароліно-Бугаз);
- ✓ сприяє проведенню щорічних туристичних поїздок студентів (Крим, Умань, Карпати, Санкт-Петербург та ін.)
- ✓ сприяє співробітництву зі студентами інших вищих навчальних закладів, популяризує університет.

Організаційний сектор

Абітурієнти, вступивши до університету, часто налаштовують себе не тільки на навчання, але й на участь і роботу в студентській раді. «Що це таке і чим там займаються?» – питання, які виникають у першокурсників, коли їм пропонують долучитися до роботи в одному із секторів.

Організаційний сектор – це найбільш креативне об'єднання студентів, де завжди багато ідей і задумів, які втілюються в життя. Також організаційний сектор – це підготовка поїздок до різних міст України та, звичайно ж, до табору «Економіст». Двічі на рік студенти відвідують табір відпочинку «Економіст», результат перебування в якому – незабутні враження. Восени студенти ФМЕ відвідують Львів, де на них чекають пізнавальні екскурсії, походи в різні кафе і просто прогулянки по прекрасному місту. Саме після таких поїздок студенти зближуються, пізнають один одного ще більше.

Організаційний сектор ФМЕ проводить розвиваючі ігри: «Мафія», «Аліас», «Що? Де? Коли?» тощо. Розробляє і проводить захоплюючі квести.

За традицією у кінці вересня проводиться Благодійний ярмарок, для участі у якому першокурсники готують страви та солодощі.

Ярмарок зазвичай проходить у внутрішньому дворіку факультету, де грає чудова музика, проводяться різні конкурси. Гроші, що зібрані на ярмарку, йдуть на благодійність.

Хеллоуїн – це те свято, коли студенти залишаються в корпусі, який завжди тематично прикрашений, дивляться ужастики, танцюють, грають в мафію. Завершальним акордом свята стає конкурс на кращий костюм.

У центрі уваги організаційного сектора й інші свята: *Новий рік*, *День закоханих*, *Міжнародний жіночий день*, *День студента* тощо.

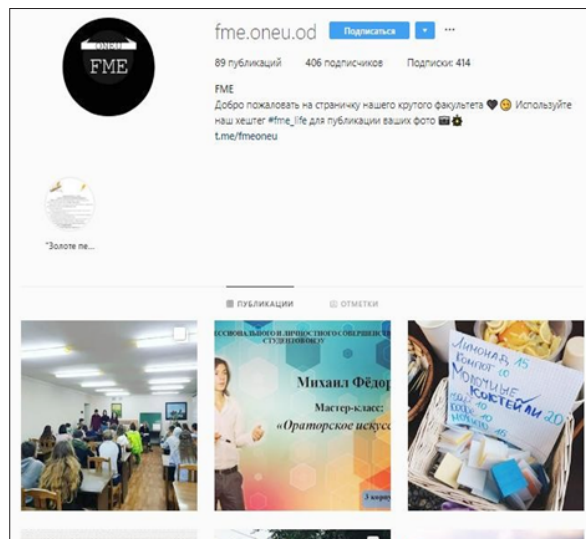
День студента – це надважливе свято для студентів. Святкування проходить в кінці першого семестра. Першокурсники готують програму виступів: танцюють, співають, показують веселі мініатюри, розкриваючи всі свої таланти.

Вся згуртована робота команди організаційного сектора виконується завдяки **Катерині Великих**. Активна, чуйна, весела, – не просто керівник сектора на ФМЕ, але ще і студентський проректор ОНЕУ, голова волонтерів. На неї завжди можна покластися, адже більш відповідальної людини на факультеті важко знайти. Команда організаційного сектора завжди рада студентам, які бажають взяти участь у житті факультету. Саме цей сектор допоможе кожному студенту самореалізуватися, стати більш відповідальним і впевненим у собі.

Піар-сектор

Піар-сектор – це осередок, де будь-яка ідея студента отримає максимум підтримки, схвалення і подальшої реалізації. Якщо організаційний сектор відповідає за підготовку будь-якого заходу, то піар-сектор відповідає за те, щоб про цю подію дізнався кожен студент.

Фотографії, відеорепортажі, пости в популярних серед студентів соціальних мережах – все те, що перетворює піар-сектор на «очі і вуха»факультету. Крім висвітлення заходів піар-сектор, займається написанням статей в університетську газету «Економіст».

Статті на актуальні та цікаві теми завжди можна побачити на сайті університету.

Голова піар-сектора – **Катерина Тимофєєва**. Саме вона координує і розподіляє роботу між студентами зі своєї команди. Добра і чуйна – вона завжди допоможе направити енергію студента в потрібне русло з максимальною користю для громадського життя факультету.

Піар-сектор:

- ✓ інформує студентів про майбутні події;
- ✓ оформляє інформаційні стенди;
- ✓ створює тематичні плакати та стіннівки;
- ✓ спільно з іншими секторами створює декор інтер'єру корпусу до того чи іншого свята;
- ✓ приймає участь в організації «круглих столів», тематичних вечорів, зустрічей з різними цікавими людьми;
- ✓ вносить інноваційні пропозиції щодо розвитку та змісту студентського життя на факультеті;
- ✓ за підсумками проведених заходів різного рівня створює фотозвіти і готує статті в університетську газету «Економіст»;
- ✓ рекламує спеціальності факультету і ONEU в цілому.

Спортивний сектор

Спосіб життя сучасної людини малорухомий, оскільки більшість професій припускають сидячу роботу. У результаті організм не відчуває постійне необхідне навантаження і стає все менш спритним і рухливим, а життєдіяльність всіх органів і систем – все більш млявою.

Регулярні фізичні навантаження – це основа правильного способу життя і запорука відсутності проблем зі здоров'ям у похилому віці.

Факультет міжнародної економіки ОНЕУ піклується про здоров'я своїх студентів, а спортивний сектор відкритий для всіх. У спортсекторі вважають, що, лише зберігаючи не тільки інтелектуальний, а й фізичний рівень розвитку, кожна людина може домогтися успіхів у житті. Спорт – це хороший засіб розвинути силу, витривалість, наполегливість, уміння бачити задалегідь, концентрацію і впевненість, витримку і наполегливість.

Голова спортивного сектору – **Максим Ткачук**. Активна молода людина, яка здатна виховати в кожному з студентів цілеспрямованого спортсмена і прищепити любов до спортивних змагань. Він завжди приїде на допомогу студентам, які захочуть взяти участь у змаганнях за звання кращого факультету ОНЕУ.

Основними завданнями спортивного сектору є:

- ✓ привернення уваги студентів до спорту, участі в спортивних змаганнях з різних видів спорту;
- ✓ створення сприятливого середовища для розвитку спортивної активності студентів;
- ✓ розширення і зміцнення міжвузівського співробітництва;
- ✓ створення додаткових форм дозвілля;
- ✓ удосконалення спортивно-масової та оздоровчої роботи зі студентами;
- ✓ пропаганда здорового способу життя.

Факультет намагається дотримуватися лідерських позицій і постійно перемагає на змаганнях з різних видів спорту: шахи, настільний теніс, бадмінтон, футбол, волейбол, баскетбол, стрільщина, легка атлетика та інше.

ФМЕ по праву вважається одним з найсильніших спортивних факультетів і не перестає доводити це.

У 2017 році студенти факультету посіли перше місце у змаганнях за кубок ректора, а у 2018 році – друге.

Крім активної участі у змаганнях серед факультетів ОНЕУ і між іншими університетами Одеси, а також великої кількості перемог, студенти ФМЕ вводять спортивну практику у повсякденне життя. На факультеті щорічно проходять Дні спорту.

Міжнародний день спорту на ФМЕ перетворюється на справжнє свято. Цього року студенти, взявшись за руки, створили велике слово «СПОРТ» і дружно виконали зарядку.

Заняття спортом не тільки допомагають підтримувати форму, а й добре заряджають енергією. Більшість відомих бізнес-лідерів і успішних людей знаходять у своєму графіку час для спорту. Спортивний сектор факультету міжнародної економіки ОНЕУ бажає студентам успішного майбутнього, тому піклується про їхнє здоров'я, фізичну форму.

Культурно-масовий сектор – «Студклуб»

Про студклуб ФМЕ вже давно складають легенди. Ніхто не танцює так енергійно і граціозно, ніхто не співає так божественно, ніхто не відчуває фарби так тонко, як студенти ФМЕ, адже саме внутрішній креатив з'єднав нас!

Студклуб, або культурно-масовий сектор ФМЕ, – це осередок, що об'єднує найбільш талановитих і креативних студентів факультету.

Студклуб займається підготовкою до таких конкурсів, як «СтудОсінь», «Міс ОНЕУ» і «СтудВесна». Варто відзначити, що молодь, яка пов'язала своє студентське життя з цим, безсумнівно креативним колективом, завжди живе на хвилі яскравих вражень.

Душею Студклубу всяк час були, є і будуть його постановники. Ці люди знаходяться завжди на висоті відповідальності, адже на них лежить завдання приносити факультету перші місця! Саме вони вигадують ідеї для номерів і способи їх втілення в реальність, що не так просто, як здається. Кожен постановник займається своєю номінацією, а їх у студклубі - три!

Перша номінація – танець. Мабуть, це одна з сильних сторін факультету. Саме танець найчастіше приносить перші місця ФМЕ.

Ця номінація по-своєму цікава і непередбачувана, а тренування танцюристів завжди проходять з максимальною самовіддачею кожного з учасників номера.

Друга номінація – вокал. Голоси вокалістів факультету іноді вражають своєю глибиною і силою. І хоч ця номінація не забирає так багато фізичних сил, як попередня, вона така ж важлива і вимагає тотальної підготовки.

Третя номінація – КВВ, або агітбригада. Складна номінація, від якої ніколи не знаєш чого очікувати, адже саме тут потрібно представити свій факультет на сцені театру – жартом. Так-так, жартом. Агітбригада розвиває у студента не тільки акторську майстерність, а й креативність його мислення. Багато випускників саме цієї номінації є успішними учасниками регіональних ліг сміху і займають почесні місця. Надалі створюють успішні команди і виступають на масштабних майданчиках і конкурсах.

Ця номінація дозволяє розкрити в собі величезні ресурси, що у подальшому надзвичайно допомагає студентам.

Крім цього, у Студклубі є окрема команда людей, хлопці називають їх «допомогатор». Це ті, хто готовий надавати всіляку допомогу у питанні створення реквізиту для виступів, декорацій, пошиття костюмів тощо. Саме «допомогатори» беруть на себе не такі вже приємні клопоти і організаційні моменти, та при цьому навіть не виходять на сцену, але на рівні з іншими номінаціями вони віддані Студклубу всією душею.

Стати членом цієї сім'ї можна пройшовши відбір, в якому «новоприбулі» змагатимуться між собою за право представляти свій факультет. Учасники відбору виявляють себе перед постановниками, які, в свою чергу, оцінюють вокальні та хореографічні дані студентів, або ж їх активність на сцені та здатність до театрального мистецтва.

Коли закінчується процедура відбору «новоспечених» студклубівців, стартує підготовка до головних подій творчого студентського життя: «СтудОсені», «МісОНЕУ», «СтудВесни». Починається період активних щоденних тренувань і всілякої підготовки до традиційних конкурсів.

«СтудОсінь» – це змагання між факультетами у трьох перерахованих вище номінаціях. При цьому брати участь можуть тільки студенти першого курсу. Виступ проходить на сцені Одеського академічного російського драматичного театру. Для багатьох цей захід стає першим досвідом виступу на великій сцені перед сотнями глядачів.

Чарівні учасниці також готують дефіле, для якого необхідно вибрати відповідне убрання і поставити невеликі танцювальні номери, що відповідають стилю і темі.

«СтудВесна» – це найбільш яскравий і видовищний захід навчального року. До цього конкурсу студенти готуються ще потужніше, бо надсильною є конкуренція між факультетами. У даному змаганні між факультетами можуть брати участь студклубівці, студенти всіх курсів.

«СтудВесна» – відмінна школа життя. Головне, чого навчають подібні заходи – це роботі в команді.

ФМЕ – зібрання талантів. Починаючи з 2007 р., ФМЕ завойовував I місце на «СтудОсені» 8 разів та 5 років поспіль – I місце у номінації «танець» на «СтудВесні».

У 2015 році студентка ФМЕ заслужено посіла Перше місце на «МісОНЕУ». Учасниці від факультету неодноразово отримували звання Першої Віце-міс ОНЕУ. Одним з найбільш пам'ятних моментів для студклубівців стала «СтудВесна-2017». Саме на цьому конкурсі Студклуб ФМЕ зробив те, що на перший погляд здається неможливим: факультет здобув абсолютну перемогу на «СтудВесні» в усіх трьох номінаціях – вокал, танці, агітка. Та й звання кращого актора також отримав студент нашого факультету – Георгій Андреев.

Конкурс «Міс ОНЕУ». На «Міс ОНЕУ» учасницю від факультету також відбирає Студклуб. У відборі може взяти участь будь-яка талановита і впевнена у своїх силах студентка ФМЕ не залежно від того, чи брала участь вона в самодіяльності факультету раніше. Це конкурс, де представниці прекрасної статі повинні не тільки зачарувати залу своєю красою і шармом, але і продемонструвати свої театральні, вокальні та танцювальні здібності.

Дозвілля студентів факультету міжнародної економіки наповнене інтелектуальними ініціативами, волонтерським рухом, активною громадською діяльністю, просоціальними діями, творчими та спортивними здобутками. На факультеті створено й організовано всі умови для ефективної адаптації студентів до умов студентського середовища.

Кожна випускаюча кафедра факультету має свою унікальну історію становлення та розвитку. Їх випускники набувають професійних компетенцій з усвідомлення економічного способу мислення та його застосування для розв'язання професійних задач, уміння обґрунтовувати господарські рішення й організовувати їх виконання, здатності до саморозвитку і навчання впродовж всього професійного життя.

Випускники факультету міжнародної економіки працюють, практично, у всіх сферах народного господарства. Перш за все, це сфера виробництва, міжнародна торгівля, органи державного управління, акціонерні компанії, інвестиційні фонди, фінансові, валютні і товарні біржі.

Науково-педагогічний потенціал факультету міжнародної економіки: КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ І ЕКОНОМІКИ ПРАЦІ

Перспектива економічного розвитку в середині 60-х років вимагала нових підходів в організації й методах підготовки фахівців вищої кваліфікації економічного спрямування. У руслі загальнодержавних масштабних перетворень відбулася зміна статусу і характер підпорядкування Одеського кредитно-економічного інституту. Постановою Ради Міністрів від 2 грудня 1966 року Одеський кредитно-економічний інститут реорганізовано у широкопрофільний вуз: Одеський інститут народного господарства. 1968-го в ОІНГ засновано факультет економіки праці. У квітні цього ж року започатковано діяльність кафедри економіки та наукової організації праці, необхідність відкриття якої обгрунтував кандидат економічних наук, доцент Г.Г. Хоцянович. Кафедра здійснювала підготовку фахівців вищої кваліфікації за спрямуванням «Економіст із праці». 1990-го року сталася чергова реструктуризація кафедри економіки та наукової організації праці в кафедрі економіки та соціології праці. Від 2002-го року вона фігурує під назвою кафедра управління трудовими ресурсами, а від 2003-го – кафедра управління персоналом і економіки праці.

Наукова та навчально-методична діяльність кафедри передбачала вивчення та проектування трудових процесів, удосконалення процедури нормування праці, мікроелементного нормування трудових процесів. До науково-дослідної роботи залучалося понад 90% студентів, що випускалися кафедрою. За матеріалами досліджень видано три монографії, дві з яких у співпраці з Інститутом ім. Благоева (Болгарія), опубліковано значну кількість статей, захищено 12 кандидатських дисертацій, отримано бронзову медаль ВДНГ. На кафедрі проходили стажування викладачі з Польщі, В'єтнаму, Південної Америки.

Значною мірою цьому сприяла співпраця з колегами Науково-дослідного інституту праці. Деякі з них згодом стали співробітниками кафедри: кандидат економічних наук М.Ю. Сандуленко, кандидат математичних наук Л.І. Снисаренко, кандидати економічних наук В.С. Коршунов, Н.Й. Ковальова, Л.М. Іванова. Вагомий внесок у становлення кафедри зробив доктор економічних наук, професор О.І. Євдокимов.

Упродовж 1975-1986 рр. керівництво роботою кафедри здійснювала кандидат економічних наук, доцент **Олена Борисівна Мельникова**. На тому часі кафедра економіки праці посідала провідні позиції у навчально-виховній роботі ОІНГ. Значна увага приділялася удосконаленню методичного забезпечення дисциплін, упровадженню активних методів навчання, підвищенню якості викладання дисциплін.

Значний час (1986-2000 рр.) завідувачем кафедри був доктор економічних наук, професор **Анатолій Микитович Журлов**. Під його керівництвом колектив кафедри досягнув значних успіхів у підвищенні професійної майстерності у викладацькій діяльно-

сті та науковій роботі. Тематика науково-дослідних робіт була присвячена впровадженню орендного підряду на підприємстві. Активна участь викладачів кафедри сприяла висуванню на посаду начальника Науково-дослідної лабораторії Міністерства легкої промисловості УРСР спочатку кандидата економічних наук, доцента В. Г. Никифоренка, а згодом кандидата економічних наук, доцента М. І. Шутова. Викладачами й науковими співробітниками цієї лабораторії на замовлення Мінлегпрому УРСР виконувалися й успішно впроваджувалися актуальні на той час теми: «Соціально-економічне дослідження незайнятого населення і безробітних Одеської та Херсонської областей в умовах ринкової економіки» і «Розробка раціональної професійно-фахової структури кадрів на рівні області в умовах ринкової економіки». Керівником розробки означених тем був доктор економічних наук, професор І.Д. Крижко, основними виконавцями – кандидати економічних наук, доценти Т.І. Богданова, Л.В. Иванова, Г.І. Ковальов. У результаті дослідження обґрунтовано нові організаційно-методичні підходи до прогнозування професійно-посадової структури кадрів на рівні підприємства, регіону, а також запропоновані нові методологічні підходи до прогнозування потреби у фахівцях із вищою освітою на основі реституції в новій якості відповідного організаційно-економічного механізму. Розпад СРСР спричинив скорочення, а невдовзі й припинення діяльності цієї галузевої лабораторії.

Кафедра розробила програму підготовки магістрів зі спеціалізації «Управління персоналом». Було підготовлено 5 кандидатів наук, опубліковано понад 60 наукових робіт.

З 2001 року і дотепер кафедру очолює доктор економічних наук, професор **Валерій Григорович Никифоренко**. Випускник презентованої кафедри (1973 р.), після закінчення аспірантури 1976 року працював на кафедрі економіки і наукової організації праці спочатку асистентом, потім доцентом. 2012 року захистив докторську дисертацію, став професором. За цей час кафедрою були проведені наукові дослідження за напрямками: «Формування та ефективне використання людських ресурсів в умовах ринкової економіки»; «Розвиток підприємницького сек-

тора як напрямку стабілізації зайнятості»; «Формування багаторівневої системи розвитку людських ресурсів в Україні»; «Розробка концепції управління розвитком людських ресурсів в Україні»; «Дослідження якості життя як основи формування регіональної соціальної політики»; «Формування і реалізація соціальної політики: держава, регіон, підприємство» та «Регулювання економіко-інституціональних умов формування доходів населення регіону». За багаторічну працю, особистий внесок у розробку і впровадження в практику нових науково-методичних форм і методів у підготовку висококваліфікованих фахівців у сфері економіки країни нагороджений відзнакою «Відмінник освіти України».

Значно активізувалася робота з підготовки і видання одноосібних і колективних монографій за результатами наукових досліджень. Тільки за декілька останніх років видано 21 монографію, із яких 7 – одноосібні (В.Г.Никифоренко; Т.В.Уманець; М.С.Татаревська; О.В.Сорока; Т.П.Чернявська; А.В.Семикіна; А.І.Табанова).

В останнє десятиліття на кафедрі захищено 4 докторські дисертації (Л.В.Синяєва, Т.В.Уманець, Т.П.Чернявська, В.Г.Никифоренко), 10 кандидатських дисертацій (Т.П.Збрицька, М.С.Татаревська, О.В. Сорока, О.О.Лосікова, О.М.Марчак, М.С.Кривцова, О.В.Йолкіна, В.В.Сафонов, О.Б.Тринчук, А.І.Табанова). Значним є внесок у наукову роботу кафедри викладачів М.І. Шутова та А.Г. Ахламова, які згодом захистили докторські дисертації і працювали на посадах проректорів одеських вишів.

На цьому часі кафедра веде велику наукову та методичну роботу. Видано навчальні посібники з грифом Міністерства освіти та науки України та грифом ОНЕУ (В.Г. Никифорова «Управління персоналом» і «Стратегічне управління людськими ресурсами»; Л.В.Іванова «Організація праці» та «Ринок праці»; Л.В. Іванова, та О.В.Сорока «Державне регулювання зайнятості»; Т.І.Богданова, А.В.Завірюха, В.П.Семибратов «Організаційні основи оплати праці»; М.Ю.Сандуленко та

Т.В. Перепельчук «Організація праці»; Т.В. Уманець «Планування та статистика показників праці», «Економіка праці та соціально-трудові відносини»; Т.І.Богданова «Планування та аналіз трудових показників»; Т.П.Збрицька, О.В.Сорока і М.С.Татаревська «Економіка праці та соціально-трудові відносини»; Т.П. Збрицька і М.С.Татаревська «Управління розвитком персоналу»).

Викладачами кафедри видано понад 1000 одиниць інструктивно-методичної літератури, серед яких навчально-методичні посібники, ділові та ситуаційні ігри, тестові завдання тощо. Щороку здійснюються публікації статей у фахових та закордонних виданнях. Значна увага приділяється удосконаленню методичного забезпечення дисциплін, упровадженню активних методів навчання, підвищенню якості викладання дисциплін.

Пошук, досягнення, новації

Кафедра «Управління персоналом і економіки праці» за час свого функціонування озброїла професійними знаннями та практичними навичками тисячі молодих людей, випускників кафедри, що стали самодостатніми особистостями, досягли великих успіхів у своїй трудовій діяльності. Важливою складовою їхньої кар'єри є ґрунтовне та глибоке засвоєння професійно орієнтованих дисциплін, що викладаються науково-педагогічними працівниками кафедри.

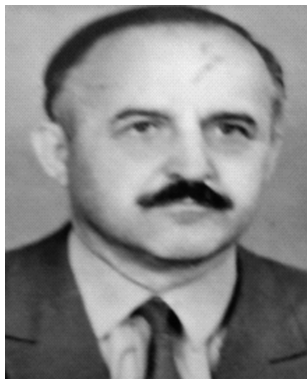
Значний внесок у розвиток кафедри внесли викладачі, які наразі вже не працюють на кафедрі.

Доктор економічних наук, професор **Олександр Андрійович Євдокимов** (1968-1977 рр.). За час роботи в університеті проводив наукову роботу з дослідження важливих народногосподарських проблем. Опублікував монографію «Економічні проблеми наукової організації праці в умовах технічного прогресу». Був членом спеціалізованої вченої ради Одеського інституту економіки Академії наук України з присудження наукового ступеня кандидата та доктора економічних наук. Багато уваги приділяв роботі з аспірантами, які успішно захищали кандидатські дисертації. Брав активну участь у роботі всеукраїнських та міжнародних конференцій.

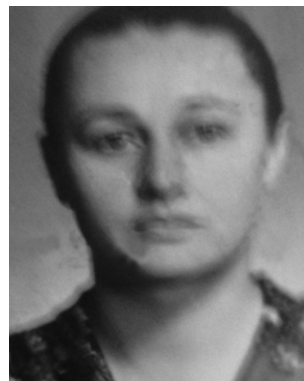
Кандидат медичних наук, доцент **Лариса Іванівна Снісаренко** (1969-1979 рр.) обіймала спочатку посаду старшого викладача, а згодом – доцента. Як кандидат медичних наук, доцент Л.І. Снісаренко зробила значний вклад у розробку теоретичних проблем щодо фізіології праці, виробничої санітарії та охорони праці. Принциповий, вимогливий викладач і водночас скромна людина.

Кандидат економічних наук, доцент **Яків Мойсейович Ерліх** (1969-1971 рр.) розробив курс з економіки праці для студентів факультету економіки праці, що навчалися за спеціальністю «Економіст з праці на промислових підприємствах». Під його керівництвом на кафедрі досліджувалися проблеми використання робочої сили та робочого часу, організації праці й заробітної плати, організації виробництва.

Старший викладач **Ніна Йосипівна Ковальова**: 1970-1977 рр. На посаді викладача кафедри проводила заняття з дисциплін: наукова організація праці, наукові основи управління. Брала активну участь у розробці методичних матеріалів щодо вдосконалення структури управління та наукової організації праці службовців підприємств машинобудування.

Старший викладач **Людмила Михайлівна Іванова**: 1970-1979 рр. На посаді викладача кафедри проводила заняття з дисципліни економіка праці. Брала участь у госпдоговірній темі «Підвищення ефективності праці за рахунок удосконалення організації виробництва та управління». Приділяла увагу підвищенню якості методичного забезпечення дисципліни, працювала над проблемою удосконаленням якості оцінювання студентів.

Старший викладач **Людмила Федорівна Васіна**: 1970-1984 рр. Випускниця Одеського кредитно-економічного інституту 1951 року. На кафедру економіки та наукової організації праці була зарахована на посаду викладача у 1970 році. Її науковий інтерес – питання економіки та організації праці, ефективності управлінської праці, організації робочого часу в управлінні, охорони праці, які відображалися в науково-методичних працях. Людмила Федорівна була доброзичливою, порядною людиною і викладачем, що близько до серця сприймала успіхи і невдачі своїх вихованців, які відповідали їй великою повагою і пошаною.

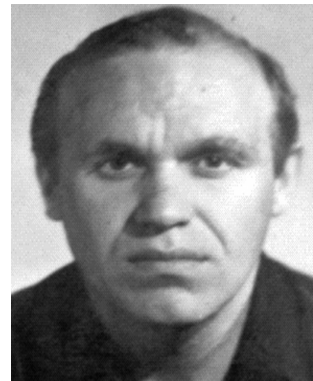

Кандидат технічних наук, доцент **Ірина Павлівна Гришина** (1970-1977 рр.) вела активну наукову та методичну роботу. Викладала дисципліну технічне нормування праці в промисловості. Керувала науковим студентським гуртком з проблем економіки та наукової організації праці. Одночасно працювала науковим

співробітником Науково-дослідної лабораторії ОІНГ, завдяки чому новітні досягнення економічної науки у сфері праці своєчасно впроваджувалися в навчальний процес. Організовувала наукові конференції студентів в інституті та на підприємствах Одеси.

Кандидат економічних наук, доцент **Сергій Костянтинович Філатов**: 1974-1983 рр. Після закінчення заочної аспірантури в ОІНГ, у 1974 р. був прийнятий на посаду асистента кафедри. Навичок наукової роботи набував у науково-дослідному секторі Одеського інституту народного господарства на посаді наукового співробітника. У штаті кафедри проводив заняття з дисциплін: наукова організація праці, проектування методів праці, нормування праці. Після успішного захисту дисертації, багато уваги приділяв розробці навчально-методичного матеріалу для самостійної роботи студентів та впроваджував активні методи навчання із застосуванням конкретних виробничих ситуацій, технічних засобів навчання, програмованого контролю.

Кандидат економічних наук, доцент **Марія Юхимівна Сандуленко**: 1977-2008 рр. Викладала дисципліни: нормування праці, економіка праці та соціально-трудові відносини, організація діяльності менеджера, раціоналізація і проектування трудових процесів. Брала участь у міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях, проводила науково-дослідну роботу у сфері мікроелементного нормування трудових процесів. Доцент М.Ю. Сандуленко керувала дослідженням наукових тем на державне замовлення. Вона співавтор навчального посібника «Нормування та раціоналізація праці з допомогою мікроелементних нормативів» та навчального підручника «Організація праці», автор п'яти науково-методичних розробок. За її науко-

вого керівництва здійснено підготовку та захист трьох дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук: Л.В.Синяєвої – нині доктор економічних наук, професор; Н.О. Бочарової – нині кандидат економічних наук, доцент; В.Я.Максимовича – нині заступник голови Громадської ради при Головному управлінні Міндоходів в Одеській області. Упродовж 1985 – 1987 рр. виконувала обов'язки голови профспілкової організації співробітників Одеського інституту народного господарства. Нагороджена численними грамотами.

Кандидат економічних наук, доцент **Георгій Іванович Ковальов** (1977-2002 рр.) – випускник ОІНГ 1970 року. Перший професійний досвід – робота в науково-дослідній лабораторії ОІНГ на посаді молодшого наукового співробітника, а з 1977 р. приступив до роботи асистентом кафедри. Захистив дисертацію, отримав звання доцента. Наукові інтереси пов'язав з проблемами економічного аналізу трудового потенціалу, соціальної сфери, соціологічних досліджень у сфері праці. Був виконавцем наукових тем із дослідження зайнятості населення та безробіття в південному регіоні. Займався дослідницькою діяльністю на посаді наукового співробітника науково-дослідної лабораторії ОІНГ з проблем упровадження у виробництво автоматизованих систем управління за блоком «Праця і кадри». Активно займався вихованням студентів, був членом комісії Ради ректорів з перспективного планування підготовки спеціалістів в Одеському територіальному вузівському центрі.

Кандидат медичних наук, доцент **Алевтина Олександрівна Муромцева** (1979-2009 рр.). Коло наукових інтересів – проблеми гігієни праці, фізіології та психології праці, ергономіки. Викладала дисципліни фізіологія та психологія праці, ергономіка, охорона праці. На високому професійному рівні проводила лабораторні заняття з метою навчання студентів професійним навичкам визначення впливу на організм працівників факторів виробничого середовища. Доцент А.О. Муромцева брала активну участь у методичних та наукових конференціях на університетському та міжнародних рівнях, багато уваги приділяла науковим дослідженням психофізіологічних та соціальних проблем формування й оцінки знань студентів та якості підготовки фахівців. Вона є автором понад 90 наукових та навчально-методичних розробок. Доброзичлива людина і водночас вимогливий викладач. Мала заслужений авторитет та повагу серед студентів та колег.

Кандидат економічних наук, доцент **Богдан Васильович Вовчук** (1979-2001 рр.) приділяв багато уваги розробці методичних рекомендацій щодо наукової організації та нормування праці, організації соціалістичних змагань на підприємствах, організації та стимулюванню праці в бригадах, соціально-економічних основ конкурентоспроможності на ринку праці. Проводив науково-дослідницьку роботу щодо розробки комплексної програми з підвищення ефективності використання трудових ресурсів. Активна й наполеглива позиція до вирішення всіх проблем, що виникала у взаємовідносинах між викладачами і студентами, сприяла набуттю заслуженого авторитету серед викладачів і студентів.

Кандидат економічних наук, доцент **Володимир Петрович Семибратов** (1980-2012 рр.) у часі роботи на кафедрі викладав дисципліни нормування праці та охорона праці. Він співавтор навчальних посібників «Соціальна політика», «Наукова організація праці» та «Организационные основы оплаты труда» з грифом МОН України. Приділяв увагу читанню проблемних лекцій, використовував для цього передовий досвід одеських підприємств та закордонних фірм. Був обраний членом наукової ради Інституту економіки АН України. Багато часу віддавав удосконаленню навчального процесу, підвищенню якості підготовки економістів, здійснював активну роботу з профорієнтації молоді щодо навчання в нашому університеті. Багато років був деканом заочного факультету. За багаторічну працю, особистий внесок у розробку і впровадження в практику нових науково-методичних форм і методів у підготовку висококваліфікованих фахівців у сфері економіки країни відмічений відзнакою «Відмінник освіти України». Доцент В.П.Семибратов брав активну участь в організації спортивно-масової роботи в університеті. За його участі колектив університету неодноразово посідав призові місця в спортивних змаганнях серед закладів вищої освіти. Організовував відпочинок студентів у спортивно-оздоровчому таборі університету. Заслужено користувався повагою та діловим авторитетом серед співробітників та студентів університету.

Кандидат економічних наук, доцент **Алевтина Василівна Завірюха** (1981-2009 рр.) викладала дисципліни економіка праці та соціально-трудові відносини, організація праці, організація та

оплата праці за кордоном, економічна демографія, соціальна політика. Наукові інтереси пов'язані з проблемами економіки та організації праці, її оплати, доходів працівників. Була науковим керівником низки договірних тем щодо впровадження орендного підряду на підприємствах, удосконалення стимулювання праці, підвищення ефективності праці та розробки нормативів трудових витрат спеціалістів лінійної ланки. Автор понад 100 навчально-методичних розробок та статей, опублікованих у фахових виданнях. Активно займалась профорієнтаційною роботою, читала лекції із загальної економіки для учнів у школах. Отримала сертифікат викладача-тренера за українською програмою «Тренування тренерів» Національної ради економічної освіти за підтримки і фінансуванням США. Була активним пропагандистом економічних знань серед працівників підприємств та організацій міста й області. Відзначалась у всьому високим рівнем принциповості.

Доктор економічних наук, професор **Микола Ігорович Шутов**: 1989-2000 рр. Його робота на кафедрі була позначена новаторством. Викладав дисципліни: наукова організація праці, організація інженерно-управлінської праці, основи методики наукових досліджень. Упродовж 1989-1991рр. керував роботою науково-дослідної лабораторії Міністерства легкої промисловості УРСР. Під його керівництвом виконано і впроваджено 11 наукових тем. 1993 року захистив докторську дисертацію і отримав вчене звання професора. Крім читання лекцій у виші, працював у Комітеті приватизації, був інспектором Комітету народного контролю Жовтневого району м. Одеси, очолював відділ економіки Підготовчого комітету Кабінету Міністрів України

щодо створення в Одесі вільної економічної зони, проводив активну пропагандистську роботу економічних знань серед працівників підприємств та організацій.

Професор М.І. Шутов є розробником питань стимулювання в межах регіональної програми «Ресурси-90». Є автором понад 70 наукових праць.

Доктор економічних наук, професор **Ірина Олександрівна Гродзинська** (1988-2002 рр.) 1996 року захистила докторську дисертацію, стала професором у 2001 р. За період своєї роботи на кафедрі викладала дисципліни: трудові ресурси, зарплата та організація праці за кордоном, економіка праці, основи наукових досліджень. Наукові інтереси пов'язані з проблемами зовнішнього та внутрішнього ринків праці за галузями. Професор І.О.Гродзинська здійснювала керівництво науковою темою на державне замовлення «Розвиток підприємницького сектора як напрямок стабілізації зайнятості». Була науковим керівником з

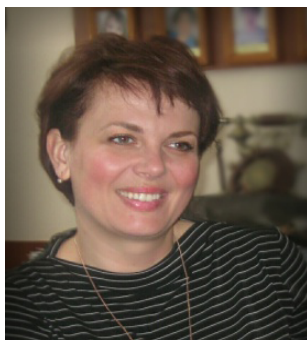
підготовки та захисту 2 дисертаційних кандидатських робіт: Іванова Л.В. та Нгуєн Ку ОК Туан (В'єтнам). Має понад 60 робіт наукового та навчально-методичного спрямування.

Доктор економічних наук, професор **Іван Данилович Крижко** (1991-2005 рр.) – академік Академії економічних наук України, нагороджений Почесним знаком «Відмінник освіти України». За час роботи в університеті велику увагу приділяв розв'язанню науково-практичних проблем формування та використання робочої сили, управління персоналом, підвищення рівня кваліфікації кадрів, підвищення ефективності соціальної сфери, дослідження зайнятості та безробіття населення тощо.

За період своєї роботи на кафедрі викладав дисципліни: управління персоналом, стабілізація персоналу, методологія і методика наукової творчості та наукової діяльності, кадрова служба та діловодство. Він є співавтором навчальних посібників за цими дисциплінами. Професор І.Д. Крижко активно працював з аспірантами, був науковим керівником з підготовки та захисту 7 дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук та однієї докторської дисертації, був членом спеціалізованих рад із захисту докторських дисертацій Одеського державного економічного університету та Науково-дослідного центру проблем зайнятості й ринку праці НАН України і Мінпраці України. У 1992-1993 рр. на замовлення Науково-дослідного центру з проблем зайнятості НАН України і Міністерства праці під керівництвом професора І.Д. Крижко були успішно виконані дві науково-практичні теми, результати дослідження яких втілено в практику роботи центрів зайнятості щодо управління зайнятістю населення та працевлаштування безробітних, а також формування структури кадрів на промислових підприємствах. З його ініціативи укладено договір про співпрацю у навчальній та науковій діяльності між кафедрами економіки та соціології праці ОДЕУ і Донецького державного університету. Активно займався пропагандою економічних знань, організовував круглі столи на базі Одеського обласного центру профорієнтації населення. Брав участь у всеукраїнських та міжнародних наукових і методичних конференціях. За період праці на кафедрі опублікував понад 70 наукових статей та навчально-методичних розробок.

Старший викладач **Юлія Іванівна Язикова** (2000-2015 рр.) – випускниця кафедри. Закінчила аспірантуру у 2000 році. За період своєї роботи на кафедрі викладала дисципліни: управління трудовим потенціалом, охорона праці, фізіологія і психологія праці, організація роботи державної служби зайнятості. Сфера наукових інтересів: форми і методи регулювання зайнятості населення. Має понад 15 робіт наукового та навчально-методичного напрямку.

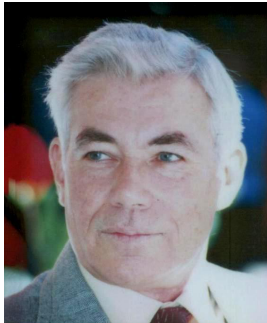
Доктор психологічних наук, професор **Тетяна Павлівна Чернявська** (2001-2011 рр.) – 2010 року захистила докторську дисертацію. За період своєї роботи на кафедрі викладала дисципліни управління конфліктними ситуаціями та організаційна поведінка. Автор монографії «Психологія успішності особистості в бізнесі», окремих розділів у колективних монографіях «Роль лідерства як платформи для актуальних організаційних перетворень», «Розвиток лідерського потенціалу менеджерів в умовах конкуренції» та ін. У 2000-2006 рр. – тренер, консультант Менеджмент тренінг – центру Баварського дому в м.Одесі (семінари-тренінги «Мотивація», «Ефективні комунікації», «Розвиток команди» тощо). Брала активну участь у становленні та роботі кадрової агенції університету «Успіх».

Кандидат економічних наук, доцент **Олег Петрович Баркар** (2002-2009 рр.) шлях науковця розпочав з роботи у науково-дослідному секторі інституту: займався проблемами розробки та впровадження методів систематизації проектування ваговиміральної техніки, упровадженням АСУ в управління підприємством. 1987 року захистив кандидатську дисертацію і працював на кафедрі АСУ, а з 2002 р. перейшов на посаду доцента кафедри управління трудовими ресурсами. Викладав дисципліни: управління розвитком персоналу, інформаційне забезпечення УТР, менеджмент персоналу для студентів усіх форм навчання. Доцент

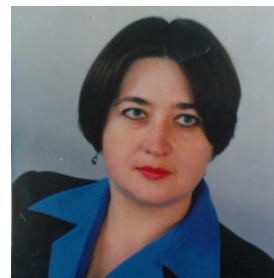

О.П. Баркар розробляв та вдосконалював навчально-методичну літературу, став автором лабораторного практикуму «Моделювання попиту та пропозиції на трудові ресурси», брав активну участь у наукових та науково-методичних конференціях міжнародного, республіканського та університетського рівнів.

Кандидат економічних наук, доцент **Іван Петрович Касьянов** (2002-2012 рр.) за час роботи на кафедрі читав лекції та проводив заняття з дисциплін технологія роботи з персоналом та охорона праці. Приділяв значну увагу підвищенню ефективності підготовки фахівців з управління персоналом. Постійно розробляв та впроваджував у навчальний процес активні методи навчання студентів. Доцент І.П. Касьянов брав участь у виконанні державних бюджетних наукових тем та в колективних монографіях кафедри, у науково-методичних та науково-практичних конференціях різного рівня.

Викладач **Оксана Іванівна Колесник** (2002-2016 рр.) проводила заняття з дисциплін: соціальна політика, економіка праці та СТВ, менеджмент персоналу, ринок праці, безпека життєдіяльності. Є автором понад 20 робіт наукового та навчально-методичного спрямування. Сфера наукових інтересів пов'язана із соціальним захистом та безпекою життєдіяльності молоді.

Із 1992 року, після розформування кафедри цивільної оборони, кафедрі економіки та соціології праці було доручено читати цикл дисциплін щодо безпеки життєдіяльності (БЖД). Викладачі, які читали ці дисципліни, мали медичну освіту.

Лікар-хірург, кандидат медичних наук, доцент **Бугайова Тамара Леонідівна** працювала в університеті з 1976 до 2008 р., на кафедрі – з 1992 року.

Тетяна Дмитрівна Вдовіна (2003-2016 рр.) – лікар-хірург, ст. викладач. Була заступником з медичної частини начальника цивільної оборони ОНЕУ.

Кандидат медичних наук, старший викладач **Тетяна Василівна Сочинська** (2009-2013 рр.).

Ці викладачі читали лекції з фахових дисциплін: фізіологія та психологія праці, основи охорони праці та цикл медичних дисциплін. Велику увагу приділяли застосуванню технічних засобів для читання лекцій та проведенню практичних занять дисциплін БЖД. Брили активну участь у наукових та науково-методичних конференціях професорсько-педагогічного персоналу, здійснювали керівництво студентськими науковими роботами. Багато уваги приділяли вихованню студентів, проведенню із ними бесід щодо поширення здорового способу життя, контролю-

вали санітарний стан приміщень у гуртожитку. Виїжджали зі студентами на сільськогосподарські роботи, виконуючи функції лікарів. Займалися просвітницькою роботою з пропаганди медичних, санітарно-гігієнічних знань студентів. Виконували виховну та санітарно-просвітницьку роботу з профілактики соціальних небезпек (венеричних захворювань, туберкульозу, СНІДу). Брили участь в організації та проведенні Дня донора в університеті. Прищеплювали студентам навички надання першої допомоги потерпілим, виховували в них порядність, доброзичливість до людей. Організовували добродішні походи студентів у дитячі будинки, будинки інвалідів. Постійно призначалися кураторами академічних груп.

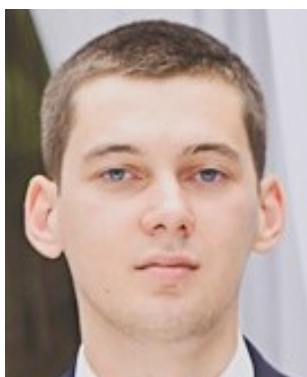

Доктор економічних наук, професор **Тетяна Василівна Уманець** (2006-2014 рр.) 2008 року захистила докторську дисертацію, 2011 р. – професор, академік Академії економічних наук України. За період своєї роботи на кафедрі викладала дисципліни: економіка праці та соціально-трудові відносини, менеджмент продуктивності, планування показників праці та основи наукових досліджень. Професор Т.В.Уманець є автором двох навчальних посібників з грифом МОН, 75 навчально-методичних розробок, 2 статей в Skopus, 236 статей з новими важливими результатами у журналах, що індексуються провідними базами публікацій (Web of Science, Scopus, Google Scholar тощо) та у фахових виданнях України. Є автором десяти монографій та 11 навчальних посібників, із них 7 – із грифом МОН.

Кандидат економічних наук, старший викладач **Віктор Володимирович Чесноков** на кафедрі управління персоналом і економіки праці працював упродовж 2009-2012 рр., а з 2013 р. – на кафедрі інформаційних систем в економіці. Викладав дисципліни: інформаційне забезпечення управління персоналом, управління персоналом, аналіз трудових показників. Висококваліфікований фахівець та викладач. До кола наукових інтересів входили проблеми автоматизації та інформатизації системи управління підприємствами, зокрема й управління персоналом.

Кандидат економічних наук, викладач **Олена Олександрівна Лосікова** (2010 – 2014 рр.) після закінчення аспірантури кафедри управління персоналом, захистила кандидатську дисертацію і 2010 року була зарахована на посаду викладача кафедри. Кандидат економічних наук О.О. Лосікова викладала дисципліни: управління персоналом, стратегічне управління людськими ресурсами. Вона є автором цікавих методичних розробок, які активно використовуються у навчальному процесі.

Кандидат економічних наук, викладач **Володимир Володимирович Сафонов** (2013-2016 рр.) був зарахований на кафедру після закінчення аспірантури. Дисертацію захистив у квітні 2015 р. Викладав дисципліни: управління персоналом, стратегічне управління людськими ресурсами. Кандидат економічних наук – кваліфікований фахівець та викладач. До кола наукових інтересів входили проблеми автоматизації та інформатизації систем управління персоналом. У подальшому присвятив себе підприємницькій діяльності у сфері інформаційних технологій.

Сьогодення кафедри

Кафедра управління персоналом і економіки праці – випускова кафедра. Тривалий час кафедра входила до складу факультету міжнародної економіки. Із 2016 року у зв'язку зі зміною назв галузей знань та спеціальностей і переходом з напрямку «Економіка і підприємництво» до галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» у спеціальність 051 «Економіка» кафедра увійшла до складу факультету економіки і управління підприємництвом. Спеціалізація кафедри не змінилася – «Управління персоналом та економіка праці».

Кафедра готує майбутніх спеціалістів для здобуття освітньо-кваліфікаційного ступеня:

✓ бакалавр – галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 051 «Економіка», освітня програма «Управління персоналом та економіка праці»;

✓ магістр – галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 051 «Економіка», освітня програма «Управління персоналом сучасної організації».

Програми навчання реалізують підвищення рівня знань та навичок щодо управління персоналом і економіки праці. Орієнтовані на глибоку спеціальну підготовку фахівців з управління персоналом сучасної організації, ініціативних та здатних до швидкої адаптації в сучасному бізнес-середовищі. Формують креативних фахівців із новим перспективним способом мислення, здатних не лише застосовувати сучасні методи управління персоналом, але й удосконалювати їх на базі сучасних досягнень.

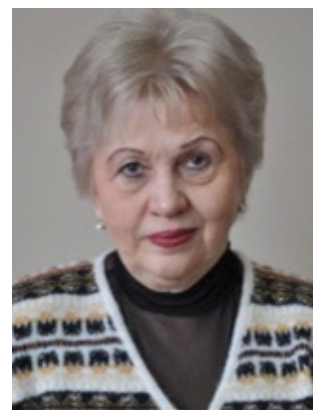
Кафедра впевнено дивиться в майбутнє, тому що поєднання досвіду і вмінь викладачів старшого покоління з ентузіазмом і цілеспрямованістю молоді створює атмосферу творчості й постійного розвитку, що надає ґрунтовні підстави щодо виконання нею свого головного завдання – якісної підготовки фахівців нової генерації для незалежної України.

Керівництво роботою кафедри управління персоналом і економіки праці на сучасному моменті здійснює доктор економічних наук, професор **Валерій Григорович Никифоро**нко. Із 1973 р. – аспірант кафедри, а з 1976 року – асистент кафедри. 1980 року захистив кандидатську дисертацію, а 2012 – докторську дисертацію. Послідовно, відповідно до отриманих наукових ступенів та наукових звань, обіймав посади викладача, доцента, професора кафедри. Із 2001 року і до сьогодні є завідувачем кафедри управління персоналом та економіки праці. За час роботи в університеті виконував обов'язки заступника декана факультету економіки праці, вченого секретаря спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій в Одеському державному економічному університеті, керівника галузевої науково-дослідної лабораторії Міністерства легкої промисловості України. Основними напрямками наукових досліджень є проблеми економіки праці та розвитку людських ресурсів. Має понад 150 робіт наукового та навчально-методичного спрямування, значні наукові надбання у вигляді монографій, підручників та посібників. У різні часи був науковим керівником аспірантів кафедри: С.В.Синіцина, О.В.Сороки, Н.М.Медведевої, А.І.Табанової. Професор В.Г.Никифоро

нко є членом спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця. 1997 року був нагороджений Почесною відзнакою Міністерства освіти і науки «Відмінник освіти України». Має великий авторитет в освітянському середовищі України, користується заслуженою повагою колег, співробітників та студентської молоді.

Кандидат економічних наук, доцент **Людмила Валентинівна Іванова** – випускниця та аспірантка кафедри, працює на кафедрі з 1970 року. Протягом багаторічної праці викладала дисципліни: організація праці, нормування праці, економіка праці та соціально-трудові відносини, ринок праці, державне регулювання зайнятості, управління трудовим потенціалом. Працюючи викладачем, брала активну участь у проведенні наукових досліджень кафедри, пов'язаних з проектуванням та мікроелементним нормуванням трудових процесів, була виконавцем двох науково-практичних тем на замовлення НДЦ з проблем зайнятості НАН України і Міністерства праці (під керівництвом професора І.Д. Крижко).

Сфера наукових інтересів складається з проблем соціально-трудових відносин, зайнятості в країні та сучасних тенденцій пропозиції та попиту на ринку праці одеського регіону. Доцент Л.В. Іванова є автором понад 120 наукових і методичних праць, зокрема навчального посібника з грифом МОН України та трьох посібників з грифом ОНЕУ. Багато років була членом науково-методичної ради університету з самостійної роботи студентів, очолювала комісію з проведення ректорських замірів, відповідальна за методичну роботу та дистанційне навчання на кафедрі. Нагороджена Почесною відзнакою Міністерства освіти і науки «Відмінник освіти України». Користується повагою серед колег та студентів як висококваліфікований викладач.

Кандидат економічних наук, доцент **Тетяна Іванівна Богданова** – випускниця ОІНГ, працює на кафедрі з 1974 року. Науковим інтересом є становлення та розвиток соціально-трудових відносин у сфері праці. Наукові праці присвячені якості трудового життя, соціальній політиці підприємств, удосконаленню заробітної плати. Має понад 130 робіт наукового та навчально-методичного спрямування, зокрема два навчальних посібники: з грифом МОН України (як співавтор) та з грифом ОНЕУ. Читає лекції з дисциплін економіка праці та соціально-трудові відносини, менеджмент продуктивності, управління якістю трудового життя та ін. Доцент Т.І.Богданова – член секції інноваційних технологій в освіті та професійної майстерності викладачів науково-методичної ради університету. Відповідальна на кафедрі за організацію виробничої практики студентів. Багато років була профгрупоргом кафедри. Серед колег та студентів відома як допитливий викладач з умінням глибоко зануритися в наукову проблему та вмінням сформулювати власну точку зору. Колеги поважають її за працьовитість та вміння добиватися поставленої мети. За багаторічну працю, особистий внесок у розробку і впровадження в практику нових науково-методичних форм і методів у підготовку висококваліфікованих фахівців у сфері економіки країни нагороджена відзнакою «Відмінник освіти України».

Доктор економічних наук, професор **Юрій Миколайович Куліков** – аспірант кафедри (1970-1973). 1975 року захистив кандидатську дисертацію, а 1992 р. – докторську дисертацію. З 1992 року працював за сумісництвом на кафедрі професором. Увесь цей час очолював Причорноморську філію НДІ праці Міністерства соціальної політики України та НАН України (м. Одеса).

З 2013 року Ю.М. Куліков – штатний співробітник кафедри управління персоналом та економіки праці. Має багатий досвід дослідницької роботи: за його керівництва захищено 7 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук, із них п'ять співробітниками кафедри (Т.П.Збрицька, О.О. Лосікова, О.В.Йолкіна, В.В.Сафонов, Я.В.Сало). Доктор економічних наук Ю.М. Куліков успішно викладає дисципліну соціальна політика. Здійснює керівництво дипломними магістерськими роботами, науковими дослідженнями аспірантів кафедри, постійно працює у складі Державної екзаменаційної комісії. Має понад 150 робіт наукового та навчально-методичного спрямування. Професор Ю.М.Куліков – людина, яка створює творчу атмосферу на кафедрі, має декілька збірок віршів, завжди допомагає викладачам виявити свою поетичну обдарованість.

Старший викладач **Тетяна Вікторівна Перепельчук** – аспірантка кафедри, працює викладачем з 1993 року. Наукові інтереси пов’язані з проблемами вдосконалення роботи з нормування праці в Україні, соціологічними дослідженнями проблем праці на підприємстві, становленням та розвитком соціально-трудових відносин в сфері праці. Має понад 50 робіт наукового та навчально-методичного спрямування, зокрема є співавтором навчального посібника з грифом МОН України та автором навчального посібника з грифом ОНЕУ. Читає лекції з дисциплін: нормування праці, соціологія праці, економіка праці та соціально-трудові відносини, основи охорони праці, охорона праці в галузі. Із 2014 до 2016 року була заступником завідувача кафедри з профорієнтаційної роботи, займається роботою з профорієнтації випускників. З 2016 р. і до сьогодні є заступником завідувача кафедри з виховної роботи, виконує обов’язки куратора студентської групи. Старший викладач Т.В.Перепельчук бере участь у наукових і науково-методичних конференціях професорсько-викладацького складу, кафедральних методичних семінарах, залучає студентів до науково-дослідної роботи. За багаторічну сумлінну працю, значний особистий внесок у справу підготовки висококваліфікованих спеціалістів для економіки України та з нагоди відзначення 90-ої річниці заснування університету нагороджена почесною грамотою Одеської міської ради та почесною грамотою Одеського державного економічного університету.

Старший викладач **Наталія Володимирівна Карпенко** – випускниця кафедри. По закінченні університету отримала диплом з відзнакою. Із 1998 р. до 2001 р. навчалася в аспірантурі при кафедрі. Працює викладачем з 2001 року. Займається дослідженням соціальної сфери та доходів населення. Є автором понад 40 робіт наукового й навчально-методичного спрямування. Читає лекції з дисциплін: економіка праці та соціально-трудові відносини, основи охорони праці, соціальна економіка, проводить практичні заняття з дисциплін аналіз трудових показників, управління персоналом, ринок праці, організація праці. Старший викладач Н.В.Карпенко активно займається науково-дослідною роботою зі студентами: рецензує наукові статті, залучає до наукових студентських конференцій та конкурсів. У роботі зі студентами використовує сучасні освітні технології навчання. Відповідальна на кафедрі за міждисциплінарний тренінг за фахом та очолює відділ «Управління персоналом» у навчально-тренінговому підприємстві «Супер-Нова». Займається кураторською роботою. Користується повагою та прихильністю серед студентів. Активно займається профорієнтаційною діяльністю.

Кандидат економічних наук, доцент **Тетяна Петрівна Збрицька** – випускниця заочного факультету ОДЕУ та аспірантка кафедри. Працює на кафедрі з 2003 року після закінчення аспірантури та успішного захисту дисертації у 2005 р. Наукові інтереси пов’язані з проблемами молодіжного безробіття, розвитком, аудитом та мотивацією персоналу в сучасних умовах. Читає лекції з дисциплін: управління персоналом, економіка праці та соціально-трудові відносини, управління розвитком персоналу, мотивація персоналу, аудит персоналу та зарубіжні моделі оплати праці. Є автором понад 80 робіт наукового та навчально-методичного спрямування, співавтором двох навчальних посібників

з грифом МОН України. Відповідає за наукову діяльність студентів кафедри та факультету. Активно займається науково-дослідною роботою зі студентами, успішно готує студентів до участі у всеукраїнському конкурсі зі спеціальності, нагороджена Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України. Доцент Т.П. Збрицька – член комісії з модернізації навчального процесу науково-методичної ради університету та член Науково-методичної комісії сектора вищої освіти МОН України з питань нормування робочого часу науково-педагогічних працівників. Відома своїм сумлінним ставленням до роботи та вимогливістю як до себе, так і до інших.

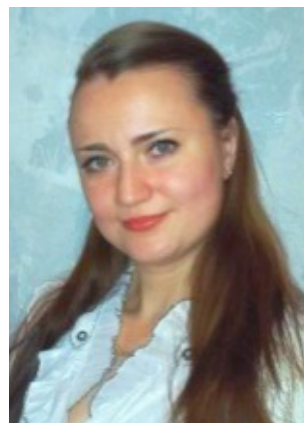
Кандидат економічних наук, доцент **Олександра Володимирівна Сорока** – випускниця ОНЕУ та аспірантка кафедри. Працює на кафедрі з 2006 року. Сфера наукових інтересів: соціально-психологічні аспекти управління персоналом, організаційна поведінка, регулювання зайнятості. Автор понад 50 наукових і методичних праць, із них два посібники (у співавторстві) з грифом МОН України та грифом ОНЕУ. Читає лекції з дисциплін: економіка праці та соціально-трудові відносини, основи охорони праці, менеджмент персоналу, державне регулювання зайнятості, організаційна поведінка, етика ділових відносин. Лекції та практичні заняття проводить на високому теоретичному й методичному рівні з використанням сучасних методів викладання та передових освітніх технологій навчання. Є вченим секретарем факультету міжнародної економіки. Відрізняється високою працездатністю, дисциплінованістю, справедливим та поважним ставленням до колег та студентів.

Кандидат економічних наук, доцент **Марія Сергіївна Татаревська** 2000 року закінчила Кіровоградський державний технічний університет та вступила до аспірантури цього ж університету. Після захисту дисертації, який відбувся в Одеському державному економічному університеті, 2006 року отримала пропозицію працювати на кафедрі управління персоналом і економіки праці. Доцент М.С.Татаревська викладає дисципліни: менеджмент персоналу в банківських установах, економіка праці та соціально-трудові відносини, аудит персоналу. На кафедрі певний час була відповідальною за міжнародні зв'язки, добре володіє французькою мовою. Сфера наукових інтересів: розвиток персоналу, новації у сфері управління персоналом, рівень та якість життя населення. Автор понад 50 нау-

кових і методичних праць, зокрема співавтор двох навчальних посібників з грифом МОН України. Користується великою повагою серед колег та студентів.

Кандидат економічних наук, старший викладач **Марина Сергіївна Кривцова** – випускниця та аспірантка кафедри. У штаті кафедри з 2006 року. Профгрупорг кафедри. Кандидат економічних наук, старший викладач М.С.Кривцова займається популяризацією кафедри в соціальних мережах. Наукові інтереси пов'язані з дослідженням проблем формування та використання людських ресурсів, трудового потенціалу та людського капіталу. Автор понад 20 наукових і методичних праць. Читає лекції з таких дисциплін, як менеджмент продуктивності, рентабельність інвестицій в персонал, організація діяльності менеджера. Бере участь у проведенні міждисциплінарного тренінгу для студентів 3-го курсу. У роботі використовує інтерактивні методи навчання. Зарекомендувала себе як цілеспрямована, відповідальна людина. Марина Сергіївна

успішно займається науково-методичною та профорієнтаційною роботою. Своїм доброзичливим ставленням заслужила повагу серед студентів та колег.

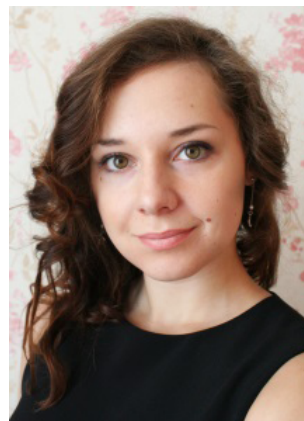
Кандидат політичних наук, доцент **Оксана Михайлівна Петровська** – випускниця кафедри загальної економічної теорії ОНЕУ. На кафедрі управління персоналом і економіки праці працює з 2010 року. Займається дослідженнями у сфері соціального забезпечення та якості життя населення. Від 2010 р. до 2012 р. працювала заступником декана факультету міжнародної економіки. Автор понад 30 наукових і методичних праць. Читає лекції з дисциплін: організація діяльності менеджера, економіка праці та соціально-трудові відносини, соціальна політика, соціальна економіка, методологія науково-прикладних досліджень. Відповідальна на кафедрі за наукову діяльність. Доцент О.М. Петровська досконало володіє методами викладацької, методичної та виховної роботи. Постійно впроваджує нові активні форми і методи навчання. Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих студентів.

Кандидат економічних наук, старший викладач **Олена Володимирівна Йолкіна** – випускниця та аспірантка кафедри. Працює на кафедрі управління персоналом і економіки праці з 2012 року. Викладає дисципліни: управління персоналом, економіка праці та соціально-трудові відносини, зокрема і англійською мовою. Багато уваги приділяє розробці навчально-методичної літератури. Сфера наукових інтересів – регуляторні механізми трудової мотивації в Україні. Автор понад 20 наукових і методичних праць.

Кандидат економічних наук, старший викладач **Микола Валерійович Новицький** – випускник та аспірант кафедри управління персоналом і економіки праці. У штаті кафедри з 2013 року. Викладає дисципліни: управління трудовим потенціалом, фізіологія і психологія праці, економіка праці та соціально-трудові відносини, мотивація персоналу та менеджмент продуктивності. Має понад 10 наукових та навчально-методичних розробок. Сфера наукових інтересів – дослідження систем управління зайнятістю та їхній вплив на економічні процеси, правові питання у сфері управління зайнятістю населення. Відповідальний за профорієнтаційну роботу на кафедрі з 2017 р. Своїм доброзичливим ставленням заслужив повагу серед студентів та співробітників.

Кандидат економічних наук, викладач **Анна Валеріївна Семикіна** працює на кафедрі управління персоналом і економіки праці з 2016 року. Викладає англійською мовою дисципліну економіка праці та соціально-трудові відносини. 2017 року пройшла стажування в Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu (Польща). 2018 року видала монографію «Людський капітал: підвищення конкурентоспроможності на основі соціальних інновацій», підготовлену за результатами дисертаційної роботи. Сфера наукових інтересів пов'язана з проблематикою конкурентоспроможності людського капіталу та соціальними інноваціями. Автор понад 30 наукових і методичних праць.

Кандидат економічних наук, викладач **Анастасія Іванівна Табано́ва** – випускниця ОНЕУ кафедри менеджменту, працює викладачем на кафедрі управління персоналом і економіки праці з 2016 року. У червні 2018 р. захистила кандидатську дисертацію. Активно займається профорієнтаційною роботою. На семінарських заняттях використовує інноваційні методи викладання та ігрові елементи. Наукові інтереси пов'язані з дослідженням гендерної проблематики на ринку праці України. Має понад 30 робіт наукового та навчально-методичного спрямування. Проводить семінарські заняття з дисциплін: основи охорони праці, а заняття з курсу економіка праці та соціально-трудові відносини проводить англійською мовою.

Кандидат психологічних наук, старший викладач, hr-менеджер **Олена Борисівна Тринчук** у штаті кафедри управління персоналом і економіки праці з 2017 року, а з 2007 року працювала за сумісництвом. Проводить міждисциплінарні тренінги для студентів різних спеціальностей за тематикою «Проходження співбесіди», «Технології пошуку роботи» та ін. Наукові інтереси пов'язані з дослідженнями мотиваційно-ціннісної готовності до професійної діяльності студентів, рекрутингом, управлінням персоналом в організації. Автор понад 30 наукових і методичних праць. Читає лекції з дисциплін: управління конфліктами, управління командами, технології кадрової роботи. Бере активну участь в організації та роботі психологічного консультативно-тренінгового центру для студентів та викладачів ОНЕУ.

Кандидат економічних наук, викладач **Ліля Миколаївна Своробович** – випускниця кафедри. Працює у штаті кафедри з 2017 року. Сфера наукових інтересів – проблеми економіки праці та ринку праці в Україні. Проводить практичні заняття з дисциплін: економіка праці та соціально-трудові відносини, основи охорони праці. Відповідальна на кафедрі за міжнародну діяльність. Також проводить виховну роботу зі студентами, виконує обов'язки куратора академічної групи. Як викладач проявляє сумлінність та професіоналізм у роботі.

Викладач **Яна Вікторівна Сало** – випускниця кафедри. На кафедрі управління персоналом і економіки праці – з 2017 р. Наукові інтереси пов'язані з формуванням доходів населення та дослідженням середнього класу. Підготувала до захисту кандидатську дисертацію. Автор понад 20 праць наукового та навчально-методичного спрямування. Проводить семінарські заняття з дисциплін: економіка праці та соціально-трудові відносини, організація праці та охорона праці. Декілька років бере активну участь у профорієнтаційній роботі на кафедрі.

Викладач **Яна Вікторівна Сало** – випускниця кафедри. На кафедрі управління персоналом і економіки праці – з 2017 р. Наукові інтереси пов'язані з формуванням доходів населення та дослідженням середнього класу. Підготувала до захисту кандидатську дисертацію. Автор понад 20 праць наукового та навчально-методичного спрямування. Проводить семінарські заняття з дисциплін: економіка праці та соціально-трудові відносини, організація праці та охорона праці. Декілька років бере активну участь у профорієнтаційній роботі на кафедрі.

Старший лаборант кафедри **Поліна Олександрівна Мірошніченко**. 1986 року розпочала свою трудову діяльність в ОІНГ на кафедрі історії на посаді старшого лаборанта. 1993 року посіла посаду методиста деканату фінансово-економічного факультету. На кафедрі управління персоналом і економіки праці працює з 2003 року. 2012 року закінчила факультет перепідготовки кадрів ОНЕУ за спеціальністю «Управління персоналом та економіка праці».

За термін роботи кафедри не раз змінювався склад лаборантів. Особливо вагомий вклад в роботу кафедри внесли лаборанти С.І.Полянська; Є.Л.Монашко; К.Ю.Мазуренко та І.І.Гуренко.

Наукова робота кафедри – напрямки й досягнення

Наукова діяльність кафедри, змістом якої є теоретико-методологічні та науково-практичні дослідження суспільних явищ і процесів у сфері демографії, праці та соціального розвитку (08.09.01 – демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика).

Напрями досліджень кафедри за спеціальністю.

✓ Демографічні процеси в суспільстві. У межах цього напрямку предметом дослідження є соціально-демографічна структура населення, відтворення та розвиток населення, народжуваність та смертність, тривалість життя, режим відтворення, міграційний рух, прогнозування та регулювання демографічних процесів.

✓ Регулювання ринку праці та зайнятості населення. Предмет дослідження – попит, пропозиція та ціна робочої сили на ринку праці, питання зайнятості та безробіття, кон'юнктура, інфраструктура ринку праці, регулювання соціально-трудових відносин.

✓ Соціально-економічні відносини. Предмет дослідження – диференціації населення, регулювання доходів, якості життя населення.

✓ Соціальна політика. У межах цього напрямку предметом дослідження є стратегія соціального розвитку, соціальні стандарти і нормативи, соціальний захист і соціальне забезпечення, соціальне страхування, пенсійна система, механізм реалізації соціальної політики.

✓ Формування, розвиток та використання людських ресурсів і трудового потенціалу. Предметом дослідження є людський капітал, інтелектуальний капітал, стратегічне управління трудовими ресурсами, якість робочої сили.

✓ Економіка праці. Предметом дослідження є зміст праці, організація та нормування праці, регулювання робочого часу, соціально-економічні механізми забезпечення гідної праці, продуктивність праці, ефективність трудової діяльності.

При кафедрі діє аспірантура денної та заочної форм навчання, яка регулярно поповнюється талановитими випускниками факультету. З 2015 року при кафедрі відкрито докторантуру.

Викладачі й науковці кафедри управління персоналом і економіки праці успішно співпрацюють із колегами зі споріднених кафедр у Києві, Тернополі, Харкові, Рівному, Івано-Франківську, Хмельницькому, Дніпрі, Львові, Полтаві, Вінниці, Каменському та інших містах України. Одним із головних результатів такого співробітництва є видання колективних монографій і навчальних посібників. Зрозуміло, що наука, яка є основою складовою постійного розвитку

викладачів і студентів, дозволяє ефективно розбудовувати навчальний процес в університеті. У той же час набуття компетенцій, необхідних для формування конкурентоздатного фахівця, потребує якісної практичної підготовки.

Відповідно до вимог часу кафедра намагається залучити якомога більше студентів до практичної діяльності у сфері обраної спеціальності.

У лютому 2003 року Президент України Леонід Кучма вручив свідоцтва володарям грантів для талановитої молоді. Наш університет гідно представила студентка 4-го курсу спеціальності управління персоналом і економіки праці Ірина Ламбова з проектом створення кадрової агенції в університеті. Над проектом працювали викладачі, аспіранти та студенти кафедри. Так, на базі кафедри у 2003 році розпочала свою діяльність кадрова агенція «Успіх», мета якої – сприяння працевлаштуванню студентів і розвиток персоналу. Піклуючись не лише про навчання студентів, але й про їхнє працевлаштування, Одеський національний економічний університет підтримує проект зі створення кадрової агенції. Стратегія діяльності агенції – створення ефективної системи менеджменту трудових ресурсів і розвиток професійних кар'єр випускників закладів вищої освіти.

Раз на рік кадрова агенція «Успіх» спільно з кафедрою організовує і проводить «Ярмарок вакансій», завдання якого – сприяння працевлаштуванню й самостійному пошуку місця роботи студентами і випускниками ОНЕУ, що повинно допомогти роботодавцям і молодим людям, які шукають роботу, «зустрітися». Окрім працевлаштування, студенти (майбутні менеджери з персоналу) можуть пройти практику за своєю спеціальністю: одержати інформацію про безліч професій, навчитися працювати з документацією, базою даних, одержати досвід спілкування з клієнтами й роботодавцями кадрової агенції. Варто зазначити, що за 15 років кадрова агенція «Успіх» стала конкурентоздатною й успішно працює на ринку праці м.Одеси та області. Про це свідчить статистика працевлаштованих студентів і випускників ОНЕУ та інших закладів освіти.

Між кафедрою управління персоналом і економіки праці, кадровою агенцією «Успіх», Управлінням праці і соціального захисту населення та Державною службою зайнятості Одеської області існують сталі зв'язки на засадах договорів про співробітництво в межах створених філій кафедри. Згідно з договорами студенти спеціальності «Управління персоналом і економіка праці» проходять практику, а викладачі – стажування.

Мистецтво управління трудовими ресурсами є провідним напрямом у підготовці студентів.

Це актуальна та важлива професія, за якою майбутнє. Фахівець з управління персоналом і економіки праці може працювати у сферах менеджменту персоналу, планування ділової кар'єри, стратегії управління персоналом підприємства та соціального розвитку. Він знає й розуміє специфіку виробничої діяльності організації, визначає перспективи її розвитку, має властивості лідера, здатність до постійного вдосконалення та активного саморозвитку. Менеджер з управління

персоналом планує і здійснює підбір працівників, їхнє фахове навчання та розвиток, мотивацію діяльності й основні системи стимулювання, здійснює управління кар'єрою та оцінку роботи. Тому при підготовці фахівців з управління персоналом значне місце поряд з управлінськими та економічними дисциплінами відводиться дисциплінам соціально-психологічного змісту: психофізіологія, соціологія, психологія і соціологія управління, конфліктологія, організаційна поведінка тощо.

У навчальному процесі кафедра використовує такі передові форми й сучасні технології, як ділові й рольові ігри, тренінги, розігрування господарських ситуацій. Упровадженню сучасних підходів до навчального процесу сприяє наявність на кафедрі сучасних мобільних мультимедійних систем, що значно поширює можливості ефективної праці викладачів і студентів.

Для мотивації студентів до успішного навчання кафедра дев'ять років поспіль за підсумками закінчення першого курсу вручає кращому студентові нашої спеціальності (якого обирають самі ж студенти) перехідний кубок, де вигравійовано прізвища переможців попередніх років.

Співробітники та студенти кафедри активно займаються науковою роботою, беруть участь у міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях. Мають значну кількість публікацій у фахових виданнях. Налагоджено сталі зв'язки з викладачами спорідненої кафедри відомого в Європі Вармінсько-Мазурського університету в Ольштині (Польща). У межах договору про співробітництво між кафедрою і Вармінсько-Мазурським

університетом здійснюється програма обміну студентами і викладачами з метою стажування (кафедра організації і управління) та участі у міжнародних конференціях. Також кафедра співпрацює з Університетом прикладних наук Міттвайда (Німеччина) в питанні обміну студентами на паритетній основі при взаємному визнанні результатів навчання й екзаменаційних оцінок та Програми подвійних дипломів.

Студенти ФМЕ постійно беруть участь як у всеукраїнських, так і в міжнародних студентських олімпіадах, конкурсах, наукових конференціях, входять до керівного складу самоврядування в університеті, займаються спортом та художньою самодіяльністю.

Викладачі кафедри активно залучають студентів до наукової діяльності: щороку проводиться кафедральна олімпіада. Переможці кафедральної олімпіади постійно беруть участь у II етапі Всеукраїнської олімпіади зі спеціальності «Управління персоналом і економіка праці» та щорічно здобувають призові місця – 1-3 ступеня.

Традиційно щороку наша кафедра бере участь у науковій студентській конференції факультету. Викладачі зі студентами готують наукові статті, які публікуються у Збірнику наукових студентських робіт факультету та готують доповіді з презентаціями для виступу на конференції; залучають студентів до виконання кафедральних наукових тем за державним замовленням.

Студенти долучаються до роботи в групах з дослідження сучасних наукових проблем в сфері праці. Вони стають активними учасниками круглих столів, що проводяться з ініціативи кафедри.

Успіхи випускників кафедри

Випускники кафедри управління персоналом і економіки праці – спеціалісти широкого профілю, що зарекомендували себе професіоналами високого рівня. Кращі з них працюють на ключових посадах у банківській, фінансовій та бізнесовій сферах, на державній службі, у вищій школі, є власниками бізнесу. Випускникам спеціальності «Управління персоналом і економіка праці» пропонується чимало можливостей на ринку праці і право вибору посад

від економіста з праці, інспектора відділу кадрів до директора з персоналу. Випускники кафедри різних років обіймають посади різного рівня, зокрема в Міністерстві праці та соціальної політики, працюють керівниками структурних підрозділів КРУ та податкових адміністрацій, директорами підприємств та організацій, заступниками мера м. Одеси, Києва та інших міст України, керівниками районних управлінь зайнятості тощо. Серед випускників кафедри, які обіймають високі посади як у державних органах, так і в бізнесі є: А.Г.Соловйов (1970 р. випуску) — начальник управління пенсійного фонду України в Одеській області; В.В.Буратинський (1973 р/в) — голова федерації профспілок Одеської області; Л.А.Лаврухіна та О.Р.Черновол (1990 р/в) — головні ревізори-інспектори державної податкової адміністрації в Одеській області; М.І.Кучук (1989 р/в) — перший заступник мера м. Одеси, згодом віце-мер м. Києва; М.І.Смарусь (1990 р/в) — старший менеджер фірми «Ногма» (Швеція).

Багато випускників кафедри залишилися працювати в університеті та успішно працюють уже багато років:

Алла Олексіївна Ковальова (1973 р/в) — з 1973 року до 1987 року працювала в Причорноморській філії УКРНДІ праці Міністерства праці УРСР на посаді старшого наукового співробітника. З 1998 р. і до сьогодні працює фахівцем науково-методичного відділу університету.

Кандидат економічних наук, доцент **Олена Вікторівна Самотосенкова** — випускниця ОІНГ 1974 року. Навчалася за спеціальністю «Економіка праці». Працювала на посадах молодшого наукового співробітника науково-дослідної лабораторії, асистента кафедри статистики та навчалася в аспірантурі. У 1982 році захистила кандидатську дисертацію, з 1985

року — доцент кафедри статистики. Під її керівництвом студенти спеціальності «Прикладна статистика» неодноразово ставали переможцями Всеукраїнського конкурсу наукових студентських робіт. Має понад 60 наукових і методичних праць, у тому числі є співавтором 1 підручника, 5 навчальних посібників, 4 наукових монографій. Доцент О.В.Самотосенкова понад 10 років є членом Науково-методичної ради університету, керівником секції «Модернізація навчального процесу». Нагороджена Почесною Грамотою Міністерства освіти і науки України.

Кандидат економічних наук, професор **Віра Олексіївна Кравченко**. Після закінчення інституту у 1974 р. за спеціальністю «Економіка праці», працювала викладачем кафедри політичної економії Одеського політехнічного інституту. У 1985 році закінчила аспірантуру та захистила кандидатську дисертацію, з 1994 року — доцент, а з 2009 року професор кафедри менеджменту. Під її керівництвом було захищено чотири кандидатські дисертації. Має понад 80 наукових і методичних праць, у їх числі 4 навчальних посібники, є співавтором 7 наукових монографій. Кравченко В.О. понад 6 років є членом Науково-методичної ради університету та головою профбюро ФЕУВ. 1999 року її нагороджено Почесною відзнакою Міністерства освіти і науки «Відмінник освіти України».

Неодноразово одержувала Почесні грамоти та іменні відзнаки Одеської обласної та міської рад народних депутатів, Профспілки працівників вищої освіти України.

Старший науковий співробітник **Інна Миколаївна Котова** – випускниця ОІНГ 1983 року. Після закінчення у 1986 році аспірантури працює в науково-дослідній частині університету на посадах молодшого наукового співробітника, наукового співробітника, з 2003 року – старшого наукового співробітника. За темою «Організаційно-економічне забезпечення створення інфраструктури підтримки інноваційних проектів та технологій» отримала «Свідectvo про реєстрацію авторського права на твір» (2011 р.). І.М. Котова з 2004 р. до 2016 р. була провідним фахівцем навчально-наукового студентського відділу університету та відповідає за наукову роботу студентів, організацію та проведення в університеті II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за спеціальностями «Економіка підприємства», «Менеджмент організацій». Нею опубліковано понад 40 наукових робіт, зокрема вона є співавтором 6 наукових монографій та 1 навчального посібника. За участі І.М. Котової наукова робота в університеті за останні роки отримує високі рейтинги МОН серед економічних вишів України.

Кандидат економічних наук, старший науковий співробітник, посада: старший науковий співробітник науково-дослідної частини університету **Тетяна Сергіївна Корольова** – випускниця 1986 року. Трудову діяльність розпочала на кафедрі економіки праці Одеського інституту народного господарства у 1984 році, будучи студенткою, на посаді лаборанта у складі творчого колективу, який виконував госпрозрахункову науково-дослідну тему під керівництвом М.Ю. Сандуленко. Ця робота й обумовила вибір наукової сфери для подальшої роботи, в якій Т.С.Корольова працює й дотепер. 2008 року захистила кандидатську дисертацію. Із 2004 до 2016 року була керівником навчально-наукового студентського відділу університету, відповідає за наукову роботу студентів, організацію та проведення в університеті II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з «Банківської справи», «Туризму», «Економічної статистики», «Менеджменту організацій». За успішне проведення олімпіад нагороджена Знаком Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України». Із 2010 року Т.С.Корольова займає посаду голови профспілкової організації працівників ОНЕУ, є членом Одеського обкому Профспілки працівників освіти і науки України. Має 46 опублікованих наукових праць, серед яких 3 монографії. За досягнення й успіхи у своїй роботі нагороджена Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України та Почесною грамотою Верховної Ради України.

Ми постійно підтримуємо зв'язки з нашими випускниками: залучаємо їх до участі у засіданнях круглих столів, запрошуємо на практичні заняття, щоб вони поділилися своїм досвідом, розповіли студентам на що необхідно звернути увагу, зробити акцент під час навчання в університеті; запрошуємо їх на зустрічі зі студентами 1-2 курсу в рамках введення у спеціальність тощо.

Ми пишаємося нашими випускниками різних років: Н.В.Ніколаєнко (2000 р/в) – директор і засновник консалтингової компанії «Бізнес-центру НІКА»; С.С.Мірошниченко (2001 р/в) – начальник відділу кадрів ТОВ «Татра-Юг»; В.О.Лобарєв (2002 р/в) – власник і керівник компанії з пошуку керівників і ключових фахівців «MindHunt»; І.Ф.Сібова (2005 р/в) – директор з персоналу «Алмі-Трейд» мережі супермаркетів «Копійка»; Г.П.Стеценко (2005 р/в) – начальник відділу активної підтримки безробітних Центру зайнятості Суворовського району м. Одеси; Т.В.Смелянєць (2009 р/в) – провідний економіст.

Наша гордість – наші випускники!!

«Міжнародний аеропорт Одеса»; С.В.Бондарєва (2009 р/в) – керівник внутрішньої програми з навчання та розвитку менеджерів датської компанії «Сіклум» (аутсорсинг і розробка програмного забезпечення); О.Відієєва (2011 р/в) – фахівець відділу логістики підприємства ТОВ «Цемент»; Н.В.Кузнецова (2012 р/в) – HR Manager at Sunset Pool Management and Services, Штат Вірджинія; В.М.Гержик (2012 р/в) – Chicagoland Foreign Investment Group Position Marketing and Analyst Manager. Іллінойс, Чикаго; Б.В.Нікітін (2012 р/в) – директор власного підприємства з міжнародного експедитування; А.О.Скрипникова (2013 р/в) – економіст ПАТ «Одескабель»; А.В.Форостяна (2014 р/в) – провідний фахівець відділу роботи з персоналом АТ «Ощадбанк»; Л.Є.Золотова (2014 р/в) – HR Manager компанії «Sea Gate LTD»; Е.О.Важина (2015 р/в) – начальник відділу кадрів ТОВ ТРК «Бриз» (ТБ та Інтернет-провайдер).

Перспективи розвитку кафедри на найближчі 5 років

Ринок освітніх послуг, що постійно й динамічно розвивається, потребує забезпечення високої конкурентоспроможності структур, зайнятих підготовкою висококваліфікованої робочої сили.

Гідного місце на ринку освітніх послуг кафедри управління персоналом і економіки праці може забезпечити виважена стратегічна мета, що забезпечить завоювання лідерських позицій в Україні в питанні

підготовки висококваліфікованих конкурентно-спроможних бакалаврів і магістрів у сфері управління персоналом та зайнятістю.

Головними факторами успішності є високий рівень професіоналізму викладачів, застосування ними сучасних технологій навчання, розширення числа спеціалізації, що відповідають профілю кафедри, з усіх форм і видів підготовки й розвитку кадрів.

Сучасні тенденції економічного розвитку держави дають підстави для оптимістичного прогнозу щодо зростання значущості управління трудовими ресурсами як на макро-, так і на мікрорівні.

Відтак, стратегічною метою розвитку спеціальності є задоволення потреби у фахівцях, які мають працювати на всіх рівнях економічної системи.

Отже, головним завданням розвитку спеціальності є поступове розгортання підготовки фахівців за трьома напрямками:

- ✓ управління зайнятістю;
- ✓ економіка праці;
- ✓ управління персоналом.

Вказані напрями спеціалізації стосуються підготовки бакалаврів та магістрів і мають упроваджуватися поступово відповідно до прогнозування потреб ринку праці.

Для досягнення зазначеної стратегічної мети передбачається вирішення ряду тактичних завдань.

1. Розширення, у міру підготовленості викладацьких кадрів і відповідного методичного забезпечення, переліку спеціалізацій, що відповідають профілю кафедри і мають високий попит на ринку праці. Насамперед, йдеться про підготовку фахівців з управління персоналом та управління зайнятістю.

2. Перманентний моніторинг національного й регіонального ринку робочої сили для визначення реальної потреби в кадрах з управління персоналом і зайнятістю працездатного населення та їхнім прогнозуванням. Для цього необхідно налагодити систему довірливих відносин з державними органами, що діють на ринку робочої сили (Мінпраці і соціальної політики, управліннями з праці різного рівня, службою зайнятості), а також недержавними структурами у сфері працевлаштування й роботодавцями.

3. Збереження, залучення й постійний розвиток викладацьких кадрів, що займають активні творчі позиції в навчальному процесі. При цьому постійний розвиток припускає створення сприятливих умов для підготовки кандидатських і докторських дисертацій шляхом регулювання навчального навантаження, а також використання будь-яких можливостей для проходження стажувань, зокрема й закордонних, різних семінарів і шкіл, проведених у рамках міжнародного співробітництва (CEUME, TESIS тощо).

4. Формування і практичне використання якісно нових підходів до надання освітніх послуг на основі сучасних технологій навчання і вимог Болонського процесу. Ідеться про використання кредитно-модульної системи, дистанційного навчання тощо. Це зі свого боку вимагає методичної бази для приведення її у відповідність із сучасними технологіями і формами навчання.

5. Визначення основних напрямів довгострокових наукових досліджень, що забезпечують виконання сучасних соціально-економічних завдань у сфері функціонування ринку праці та управління людськими ресурсами. Це дозволить створити довгострокову базу для досліджень і підготовки кандидатських та докторських дисертацій, організації науково-дослідної роботи студентів, написання магістерських робіт високого рівня.

6. Кардинальна зміна підходів до роботи методичного кабінету кафедри, пріоритетними напрямами в діяльності якого повинні стати:

- постійний моніторинг через інтернет-мережу сучасних форм, технологій навчання і відповідної науково-методичної літератури у сфері підготовки фахівців з управління трудовими ресурсами з наступним (при необхідності) замовленням і придбанням;
- створення і постійне відновлення аудіо – і відеотеки навчально-тренінгових матеріалів з наданням викладачам і студентам можливостей їхнього широкого використання;
- здійснення комп'ютерного тестування й самотестування студентів для оцінки знань.

7. Підвищення ефективності практичної підготовки студентів в умовах застосування навчально-практичних тренінгів, удосконалення роботи на навчально-тренінговому підприємстві «Супер-нова».

З метою вирішення зазначених вище завдань, колектив кафедри вважає за доцільне сформулювати свою систему цінностей, а саме: порядність, об'єктивність, професіоналізм, високий ступінь відповідальності, відкритість, чесність. Крім того:

- усі наші освітні послуги мають відповідати потребам студентів і роботодавців, і повинні бути вищої якості;
- експериментувати з новими ідеями, проводити дослідження, впроваджувати новачі в навчальний процес;
- наші дії мають бути етичними й розумними, а керівництво – компетентним;
- співробітники мають бути вільними у внесенні пропозицій і скарг, спрямованих на удосконалення усіх сторін життєдіяльності університету і кафедри;
- створювати рівні можливості для всіх науково-педагогічних працівників у підвищенні їх педагогічного й професійного рівня;
- з повагою ставитися до заслуг і людської гідності кожного співробітника.

Працюючи відповідно до зазначених принципів, ми прагнемо забезпечити досягнення обраної нами стратегічної мети.

Програма розвитку нашої спеціальності та кафедри передбачає формування концепції розвитку, заснованої на визначенні стратегічної мети й тактичних завдань, вирішення яких покликане забезпечити досягнення зазначеної мети.

Ми з оптимізмом дивимося в майбуття нашого університету й кафедри!

КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ

Історія кафедри маркетингу Одеського національного економічного університету бере свій початок ще в XX столітті. Вона є спадкоємницею традицій кафедри матеріально-технічного постачання і технологій найважливіших галузей промисловості, першим завідувачем якої на початку 70-х років (1972-1975 рр.) став кандидат технічних наук, доцент Леонід Васильович Мосієнко.

Кардинальні зміни у вітчизняній економіці зумовили перспективний на той час напрям розвитку кафедри.

В архіві музею університету зберігається інформація про те, що згідно з офіційними документами 1 вересня 1975 року вчена рада Одеського інституту народного господарства (ОІНГ) схвалила пропозицію доктора економічних наук, професора І. А. Рабиновича про реорганізацію кафедри матеріально-технічного постачання і технологій найважливіших галузей промисловості у кафедру економіки та організації матеріально-технічного постачання. На початку 90-х років було продовжено новаторський напрям розвитку кафедри: розроблено програму зі спеціальності «Маркетинг» (1990). І. А. Рабинович став засновником наукової школи маркетингу тоді ще Одеського інституту народного господарства. Кафедра такого спрямування стала другою в Україні. Отже, 1991 рік вважається роком народження кафедри маркетингу.

У серпні 1993 року на базі Одеського інституту народного господарства створено Одеський державний економічний університет: Постанова Кабінету Міністрів України. Розпочався черговий період в історії кафедри, обумовлений значними перетвореннями в системі освіти. Новаторським кроком стала ініціатива з відкриття на кафедрі нової спеціальності – «Економіка туризму» (1993).

Перед кафедрою постало завдання впровадження нових методів викладання, що вимагало вивчення різних механізмів організації та управління матеріально-технічними ресурсами, дослідження практики використання в бізнесі маркетингових стратегій, рішень, інструментарію. Оригінальні методи навчання майбутніх фахівців, які тоді розроблялися викладацьким складом кафедри, не мали прецеденту в минулому і міцно увійшли в систему підготовки економістів. Талановитий учений і педагог І. А. Рабинович передбачив перспективу розвитку цього наукового напрямку. Саме ним було опубліковано низку новаторських на той час наукових статей з маркетингової тематики та видано перший в Україні підручник «Маркетинг».

Кафедра поповнилась такими видатними вченими як кандидат економічних наук доцент В. А. Князев, кандидат економічних наук, доцент О. С. Овчаренко.

Під керівництвом І. А. Рабиновича підготовлено та захищено 15 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук науковцями університету, серед яких В. Г. Герасименко, С. С. Галасюк, М. А. Окландер, О. Ф. Оснач.

Ілля Абрамович Рабинович, як керівник кафедри, застосовував практику запрошення учених для читання лекцій з інших вишів України та інших країн: Росії, Америки. Він організував співпрацю з Міжнародним союзом логістики у Лондоні, керував Одеською школою міжнародного маркетингу «Інтмар». Внесок доктора економічних наук, професора І.А. Рабиновича в розвиток маркетингу в цілому в нашій країні безцінний. Він очолював кафедру більше 20 років.

Подальший розвиток кафедри, спрямований на викладання актуальних дисциплін і методичне оновлення процесу викладання, забезпечили креативні, висококваліфіковані педагоги та науковці: кандидат економічних наук, доцент В.А. Князев, кандидат економічних наук, доцент О. С. Овчаренко, кандидат економічних наук, доцент О.П.Хромов, кандидат економічних наук, доцент Н.Н. Кузнецова, кандидат економічних наук, доцент Л.В. Новошинська та інші.

Вагомий внесок у розвиток кафедри у ці роки зробила кандидат економічних наук, доцент **Ольга Сергіївна Овчаренко**. Вона заслужено користувалася великою повагою і любов'ю колег і студентів. Викладала дисципліни пов'язані з вивченням методів оптової торгівлі, застосовувала інноваційні методи викладання у вищій школі. Була автором і співавтором підручників та навчальних посібників. Вела значну громадську роботу, мала активну життєву позицію. Підтримувала молодих викладачів: консультувала та допомагала їм в роботі.

Декілька десятиліть науковий потенціал кафедри маркетингу визначав кандидат економічних наук, доцент **Олександр Павлович Хромов**. Провідні риси його викладацького іміджу – високий професіоналізм і креативність. Сфера його наукового інтересу – складське і тарне господарство, проблеми транспортування і тарифів, інфраструктура товарного ринку, логістика. Результати наукових досліджень доцента О. П. Хромова знайшли своє відображення у виданні «Промислова логістика». А ще він писав чудові вірші та був членом секції книги в Будинку вчених Одеси.

Етаповим досягненням кафедри стало видання за авторства кандидата економічних наук **Любові Василівни Новошинської**: «Міжнародний маркетинг». У сфері її наукових інтересів фінансовий маркетинг на ринках інституційних інвесторів, маркетинг інновацій, а результати досліджень знайшли своє відображення у посібнику з грифом Міністерства освіти і науки України «Маркетинг інновацій». Під її керівництвом була захищена кандидатська дисертація О.В. Рулінської. Це було дослідження, в якому розглядалися проблеми формування державної системи стратегічних маркетингових досліджень і міжнародного маркетингу.

Майже все свідоме трудове життя присвятили педагогічній діяльності на кафедрі старші викладачі, чудові педагоги-куратори: Алла Василівна Замкова, Надія Олександрівна Зайцева. Вони з великою любов'ю і відповідальністю ставилися до студентів та їх проблем, залишили добру пам'ять у студентів про роки навчання в ОНЕУ.

Велику роль в діяльності кафедри грають лаборанти, від яких залежить оперативна робота та рівень упорядкованості документів. Відповідальними та сумлінними старшими лаборантами протягом багатьох років були Є.В. Коряченко та Т.С. Скиба, які, до всього, в часі опанували викладацьку роботу.

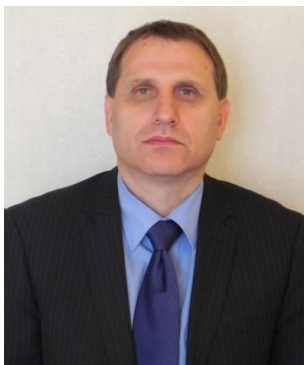
Значний етап в історії кафедри (1995-2003 рр.) пов'язаний з іменем кандидата економічних наук, професора, нині завідувача кафедри економіки і управління туризмом Віктора Григоровича Герасименка. Він продовжив справу свого вчителя і наставника – професора І.А. Рабиновича: сприяв подальшому розвитку на кафедрі спеціальності «Економіка та організація туризму». У часи його керівництва кафедрою університет став співзасновником Асоціації робітників навчальних закладів туристичного та готельного бізнесу:

1997 рік. За участі професора **Віктора Григоровича Герасименка** 1995 року створено філію при українсько-югославському підприємстві: Одеський інноваційний центр, який вирішив проблему проходження студентами практики і стажування викладачів. В.Г. Герасименко дбав завжди про самоудосконалення. Як приклад, закінчив курс «Маркетингу» у Відкритому університеті Британії.

Упродовж 2003 – 2012 рр. керівництво кафедрою здійснював доктор економічних наук, професор, академік Академії економічних наук України, віце-президент Української асоціації маркетингу **Михайло Анатолійович Окландер**.

Під керівництвом М.А. Окландера колектив кафедри активно займався науковою діяльністю за напрямом «Маркетингова і логістична діяльність в секторах національної економіки». Основним науковим здобутком М.А. Окландера є запропоновані концепції логістичного підходу як загально-наукової методології досліджень маркетингової системи та національної системи стратегічних маркетингових досліджень науково-технологічного розвитку країни. Він є автором 250 наукових і методичних праць, в їх числі 14 підручників і посібників з грифом МОН України, 14 монографій. Його керівництво сприяло захисту 4 докторів та 6 кандидатів економічних наук, є керівником наукової школи «Маркетингова та логістична діяльність підприємств».

2009 року за сумлінну працю, вагомий особистий внесок в реалізацію державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності М.А.Окландер отримав Подяку прем'єр-міністра України.

Наукові традиції, закладені професором І.А. Рабиновичем, на кафедрі маркетингу продовжує нове покоління викладачів.

Ірина Львівна Литовченко – доктор економічних наук, професор, з вересня 2012 року завідувач кафедри маркетингу Одеського національного економічного університету. 1976 року І.Л. Литовченко закінчила навчання в одному із відомих у світі університетів: Московському державному університеті ім. М.В. Ломоносова. З 1 вересня 1976 працювала в системі Академії наук СРСР. У 1986 році – захистила кандидатську дисертацію в Інституті проблем ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України. З 1991 року працює на кафедрі маркетингу на посаді доцента. У 2011 році – захистила докторську дисертацію за темою «Інтернет-маркетинг промислових підприємств».

І.Л. Литовченко є одним із засновників такого напрямку в науковій школі маркетингу України, як «Інтернет-маркетинг». Підготувала і розробила перший в Україні курс «Інтернет- маркетинг» (2000 р.), у якому представлено методики аналізу й синтезу отриманої у глобальній мереж інформації та надано практичні рекомендації щодо використання Інтернет- технологій у роботі маркетолога. Однією із перших в нашій країні І.Л. Литовченко почала розробляти теорію Інтегрованих Маркетингових Комунікацій (ІМК), впровадила методику оцінки їх ефективності. Успішно керує аспірантами та здобувачами на отримання ступеня кандидата економічних наук (доктора філософії). Має більш ніж 150 наукових праць, серед яких 7 навчальних посібників з грифом МОН, 5 – міжнародних посібників, 13 монографій.

Є членом підкомісії «Маркетинг» Науково-методичної комісії з бізнесу, управління та права сектора вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України. Співпрацює з зарубіжними колегами: кілька років є членом редакційної колегії Міжнародного журналу International Journal of Export Marketing (IJExportM), який видається в Лондоні (Великобританія) та входить в видавничу групу журналів Inderscience <http://www.inderscience.com/index.php>. В «Енциклопедії Сучасної України ((ЕСУ)» надрукована стаття, яка стисло відображає основні біографічні дані та науково-педагогічні досягнення [Електронна версія http://esu.com.ua/search_articles.php?id=48810)].

Сучасний склад колективу кафедри та його наукові досягнення, результати педагогічної діяльності займають гідне місце у професійному співтоваристві маркетологів України. Ведеться підготовка бакалаврів і магістрів за двома спеціалізаціями «Маркетинг» і «Міжнародна логістика». Здійснюється підготовка аспірантів і докторантів за профільною спеціальністю.

Колектив кафедри маркетингу, 2018

Успішну роботу кафедри забезпечує професорсько-викладацький склад.

Володимир Михайлович Беспалов – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету міжнародної економіки. Викладає дисципліну «Імітаційне моделювання в маркетингу» в магістерській програмі за спеціальністю «Маркетинг», знає іноземні мови: чеську, іспанську.

Володіє широкими і глибокими знаннями з математики. Неодноразово проходив стажування на базі відомих наукових центрів та науково-дослідницьких інститутів Радянського Союзу та пострадянського простору. Демонструє у ході вивчення студентами матеріалу можливість застосування сучасного програмного забезпечення, зокрема імітаційного моделювання, для вирішення завдань ефективної маркетингової планування підприємствами на сучасному ринку. У ході виконання завдань з даної проблематики досліджує положення підприємства на ринку, що призводить до зміни маркетингової діяльності, маркетингової стратегії та інструментарію.

Володимир Михайлович – великий оптиміст, дивовижно доброзичлива і комунікабельна людина. Мудрість і толерантність, з якою він вирішує будь-які питання, здобули велику повагу і любов студентів і колег.

Багаторічним є зв'язок з кафедрою кандидата економічних наук, доцента **Ольга Федорівна Оснач**, яка над усе оберігає традиції кафедри. В Україні широко відомі її підручники та навчальні посібники з маркетингу промислових підприємств, товарознавства промислових товарів. Досягнення доцента О.Ф. Оснач – навчальні посібники з грифом Міністерства освіти та науки, у яких розглядаються товари виробничо-технічного призначення, обґрунтовується необхідність

підвищення розвитку промислового виробництва з метою стабілізації макроекономічної ситуації в Україні. Досконале знання потреб споживачів на промисловому ринку та виробництва товарів, що їх задовольняють, маркетингового інструментарію та глибоке вивчення сучасної сертифікації та стандартизації, ретельність у підборі лекційного і практичного матеріалу характеризують професійний потенціал Ольги Федорівни. Вона виправдано користується високим авторитетом і повагою колег та студентів.

За останні роки викладацький склад кафедри поповнився двома фахівцями високого наукового рівня – доктор економічних наук, професор **Наталія Миколаївна Андрєєва** та доктор економічних наук, професор **Наталія Олександрівна Кухарська**.

Наталія Миколаївна Андрєєва – доктор економічних наук. Наукову роботу поєднує з викладацькою діяльністю. Вона є головним науковим співробітником Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України. Закінчила Одеський національний політехнічний університет. Кандидатську дисертацію захистила у 1997 році, а у 2007 році захистила докторську дисертацію за темою «Теоретико-методологічні засади екологізації інвестиційної діяльності». В Одеському національному економічному університеті працює з 2008 року за сумісництвом. У різні роки викладала такі спеціалізовані курси: маркетинг, міжнародний маркетинг, стратегічний маркетинг, товарна інноваційна політика, екологічний маркетинг. Сфера наукових інтересів: стратегічний, міжнародний та екологічний маркетинг; інвестиційно-інноваційна політика на державному, регіональному та локальному рівнях. Результати наукової діяльності висвітлено у 235 наукових працях, з яких: 2 сольні монографії; 8 у співавторстві; 2 навчальних посібники. Є членом редакційної ради кількох наукових фахових видань, у їх числі міжнародних.

Наталія Олександрівна Кухарська у 1999 р. захистила кандидатську, а у 2013 р. докторську дисертацію у Спеціалізованій вченій раді Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України. На факультеті міжнародної економіки Одеського національного економічного університету Н.О.Кухарська працює з 2000 р., на кафедрі маркетингу – з 2013 року. Основні напрямки наукової діяльності: міжнародна економіка, зовнішньоекономічна діяльність, інвестиційна політика, міжрегіональне та транскордонне співробітництво, вільні економічні зони, міжнародна економічна діяльність України.

Н.О.Кухарська автор понад 165 наукових праць, у їх числі 18 монографій, 5 навчальних посібників. Н.О. Кухарська включена в бібліографічну енциклопедію «Наукова еліта Одещини».

Професорсько-викладацький склад пишається своїми випускниками, особливо тими, хто обрав професію викладача, хто продовжує та розвиває славні традиції кафедри маркетингу. Це керівник відділу маркетингу ОНЕУ кандидат економічних наук, доцент Ірина Олександрівна Жарська; заступник декана ФМЕ, кандидат економічних наук, доцент Ірина Олександрівна Шкурупська; кандидат економічних наук, доцент Ольга Володимирівна Рулінська.

Ірина Олександрівна Жарська – кандидат економічних наук, доцент. 2003 року закінчила Одеський державний економічний університет за спеціальністю «Маркетинг». У 2008 році, після закінчення аспірантури, захистила кандидатську дисертацію. Має 67 наукових та 39 методичних праць, з них 5 навчальних посібників. У наукових працях доцента І.О. Жарської запропоновано принципи реформування підприємств залізничного транспорту.

Вона є розробником практичних завдань для тренінгу на учбовій фірмі для спеціальності «Маркетинг». Була директором перших трьох Міжнародних студентських фестивалів-конкурсів реклами «Реклама-Фест». Наукові інтереси: маркетинг освітніх послуг, логістика. І. О. Жарська на даний час очолює відділ маркетингу ОНЕУ, який координує всю роботу із залучення абітурієнтів до навчання в університеті.

Кандидат економічних наук, доцент **Ірина Олександрівна Шкурупська** випускниця кафедри маркетингу 2007 року. Ще зі студентських років цікавилася актуальною та інноваційною темою: розвитком в світі та Україні нетрадиційних видів енергетики, зокрема сонячної. Наступні наукові дослідження в цьому напрямі та поглиблене вивчення інтегрованих маркетингових комунікацій, які створюються підприємствами на ринку геліоенергетичного обладнання України, дозволили їй захистити у 2014 році кандидатську дисертацію. Сьогодні в коло її наукових інтересів входить також маркетинг в соціальних медіа, виставкова діяльність, паблік рілейшнз, поведінка споживачів. Проводить заняття англійською з дисципліни «Міжнародний маркетинг» та «Маркетинг». Займає посаду заступника декана факультету міжнародної економіки.

Ольга Володимирівна Рулінська закінчила факультет міжнародної економіки за спеціальністю «Маркетинг» у 2007 році. 2013-го року захистила кандидатську дисертацію за темою, що висвітлює маркетингові стратегічні рішення в страхових компаніях. Наукові інтереси: маркетингове стратегічне планування підприємств, товарна політика, брендинг, маркетинг інновацій. Постійно працює зі студентами як фахівець високого професійного рівня та куратор.

За час роботи викладачем здобула повагу і любов колег та студентів. Є заступником завідувача кафедри з наукової роботи.

Кандидат економічних наук, доцент **Аркадій Олексійович Губерник** – випускник кафедри маркетингу. У 2017 році був нагороджений званням «Заслужений економіст України». Багато років є завідувачем філії кафедри маркетингу на базі підприємства «ООО «Технопарк Хемо-Поль». Наукові інтереси: технопарки, ринок інноваційних товарів. А.О.Губерник – голова комісії Одеської обласної ради з питань міжрегіональної, міжнарод-

ної співпраці та інвестиційної діяльності.

Останнім часом колектив кафедри поповнився викладачами, які мають величезний досвід, за плечима яких багаторічна плідна праця в системі вищої освіти. Вони збагатили спектр дисциплін зі спеціальності «Маркетинг» та наповнили їх новим змістом, внесли новаторські ідеї в методику викладання.

Одним з таких є кандидат економічних наук, доцент **Юрій Миколайович Сотников**. Основним напрямом його науково-педагогічної діяльності є маркетингові дослідження, економіко-математичні і статистичні методи в маркетингу, використання інформаційних технологій у вирішенні проблем маркетингової діяльності, проблеми кооперації і суб-контрактних відносин в сучасній економіці. Інформаційна основа дисциплін, які він читає,

передбачає освоєння нового програмного забезпечення і проведення занять в комп'ютерному класі.

Їх практична спрямованість викликає великий інтерес у студентів і аспірантів. Наукові і практичні здобутки доцента Ю.М. Сотнікова знайшли відображення у представлених розробках ОДА Одеської області і Міністерства ЖКГ та регіонального розвитку на отримання гранту від ЄС на розвиток регіональної економіки.

Олександр Валентинович Обнявко. У 1978 році поступив на навчання до Одеського інституту народного господарства за спеціальністю «Планування промисловості». Був іменним стипендіатом. Після закінчення аспірантури у 1987 році захистив дисертацію. З 2005 року до 2016 року – декан спеціального факультету перепідготовки кадрів (СФПК), за тим керівник Центру післядипломної освіти ОНЕУ.

Одночасно очолював кафедру фінансів, обліку та аудиту СФПК (2005-2012), був координатором ОНЕУ щодо реалізації міжнародної програми «Українська ініціатива». З 2016 року – доцент кафедри маркетингу.

О. В. Обнявко – науковий керівник двох аспірантів, що успішно захистили кандидатські дисертації. Коло наукових інтересів: маркетинговий аудит, економіка галузей промисловості, удосконалення організації управління витратами виробництва на промислових підприємствах, внутрішній економічний механізм підприємства.

*Слухачі спеціальності «Маркетинг» факультету перепідготовки кадрів (СФПК)
з деканом О. В. Обнявко, 2008 рік*

Марія Анатоліївна Саснєс – аспірантка ОДЕУ (1993-1995 рр.). Кандидат економічних наук з 1995 р. З 2015 року працює доцентом кафедри маркетингу. Викладає на кафедрі дисципліни «Маркетинговий менеджмент» «Логістичний менеджмент», «Маркетинг», «Логістика». М. А. Саснєс є автором 120 наукових та методичних праць, в їх числі 5-ти монографій, підручника з грифом МОН України, 2-х навчальних посібників з грифом ОНЕУ. Є учасником проекту «Підприємство-2020», що впроваджується Центром КСВ Україна (м. Київ), та проекту «Роль бізнесу у розвитку України», який здійснюється за підтримки посольства Нідерландів в Україні.

Марина Ігорівна Барановська у 2005 році закінчила магістратуру за фахом «Міжнародна економіка» в ОНЕУ. Працює в ОНЕУ з 2006 року. Захистила кандидатську дисертацію у 2010-му. Науковий наробок – 12 статей, з їх числа 7 у співавторстві; 2 підручники та 11 навчальних посібників (в Україні і за кордоном). Викладає дисципліни «Маркетинг» та «Міжнародний маркетинг» англійською. На кафедрі маркетингу – з 2016 року. Наукові інтереси: міжнародний маркетинг, конкурентоспроможність держави на світовому ринку.

На кафедрі виховується покоління молодих викладачів та науковців, випускників за спеціальністю «Маркетинг». Їх дисертаційні роботи вирізняються актуальністю і новаторством, відповідністю новим напрямкам наукових досліджень в сучасній економіці.

таційну роботу з абітурієнтами.

Яна Анатоліївна Авдієнко – випускниця кафедри маркетингу, викладач. Має такі сфери наукових інтересів: кооперація різномасштабних форм бізнесу, субконтрактація та її прояви на промисловому світовому ринку, інформаційно-комунікаційні технології в промисловій кооперації в рамках «Економіки 4.0». Тема дисертаційного дослідження «Субконтрактація як форма маркетингової діяльності промислових підприємств». Проводить успішно на кафедрі профорієнтаційну роботу з абітурієнтами.

У колі наукових інтересів викладача **Дар'ї Володимирівни Зінковської** – маркетинговий аудит в АПК, маркетингова діагностика різноманітних форм підприємств, інновації на українських підприємствах, розробка нових інтерактивних тренінгових методів викладання дисципліни «Маркетинг». Тема дисертаційного дослідження «Маркетинговий аудит агропромислових підприємств» є актуальною для сучасної української економіки та малодослідженою.

Професорсько-викладацький склад кафедри маркетингу веде велику наукову та методичну роботу. Постійно проводяться фундаментальні та прикладні наукові дослідження у відповідності до тематики ОНЕУ та наукових напрямів кафедри. Результатом такої діяльності є наукові публікації викладачів, студентів, аспірантів.

Тільки за останні роки видано десятки монографій та навчальних посібників.

Підручники та навчальні посібники:

1. Литовченко И. Л. «Введение в специальность» для студентов I курса всех форм обучения специальности «Маркетинг» // учебное пособие / И. Л. Литовченко, И.А. Шкурпунська / – Одесса: Атлант ВОИ СОИУ, 2016. – 144 с.
2. Жарская И. А. Практикум по маркетингу: теоретические основы, тесты, задачи, кейсовые упражнения / И.А. Жарская / – Одесса: Атлант ВОИ СОИУ, 2016. – 284 с.
3. Сотников Ю.М. Маркетинговые исследования с применением пакета SPSS / Ю.Н. Сотников / – Одесса. «Атлант». 2016.– 146 с.

4. Жарская И. А. Интерактивные методы обучения в маркетинге: учеб. пособие. / И. А. Жарская. – Одесса: Атлант ВОИ СОИУ, 2016. – 197с.
5. Кухарская Н. А. Маркетинг инноваций / Н.А. Кухарская, Л. В. Новошинская / – Одесса: Атлант ВОИ СОИУ, 2016. – 218 с.
6. Андреева Н.Н., Рулинская А.В. Товарная инновационная политика: учебное пособие / Н.М. Андреева, А. В. Рулинская. – Одесса: ФЛП Бондаренко Н.А., 2015 – 284 с.
7. Маркетинг промышленного предприятия в схемах и рисунках: Учебное пособие / А.Ф. Оснач; Одесский национальный экономический университет. – Одесса: ФЛП Бондаренко М.А., 2015 – 308 с.

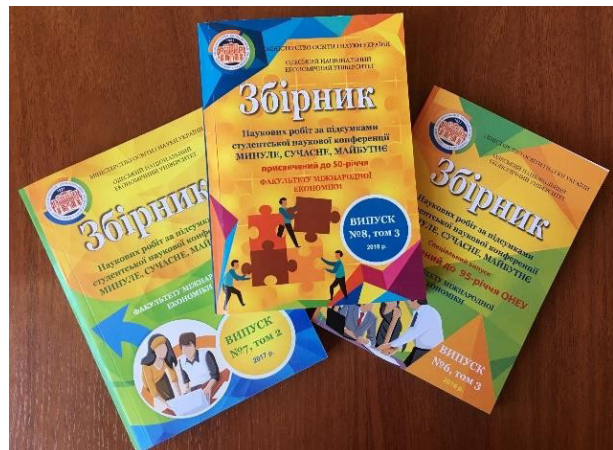
Монографії, видані викладачами кафедри маркетингу:

1. Кон'юнктурний супровід інноваційної продукції та послуг: монографія // за редакцією проф.Карпова В.А. [Карпов В.А., Білоус О.Ю., Литовченко І.Л., Сотніков Ю.М., Шкурупська І.О.] – Одеса: ОНЕУ, 2018. – 352 с.
2. Литовченко И. Л. Маркетинг образовательных услуг / И.Л. Литовченко, Я.А. Хмелярова / Республика Польша: «Drukarnia i Studio Graficzne Omnidium», 2015. – С.73-85.
3. Андреева Н.Н. Внедрение механизма инновационного развития Украины в контексте экологизации экономики: монография / Н.М. Андреева, А. Н. Мартынюк / ИПРЭИ НАН Украины. – Херсон: Гринь Д.С., 2016. – 136 с.
4. Андреева Н.Н. Диагностика маркетинговой политики как инструмент антикризисного управления предприятиями Украины // Управленческий, финансовый и маркетинговая деятельность предприятий в условиях неустойчивой экономики: коллективная монография / Под общ. ред. К. Ф. Ковальчука. / Н.М. Андреева, Д. В. Зиньковская Днепрпетровск: Пороги, 2016 – 516 с., С. 464 – 472
5. Andryeyeva Natalya Institutional basis of the recreational land use sustainable development in urban agglomerations // Legal mechanisms to ensure the activities of economic entities: collective monograph/ Andryeyeva N., Bulysheva D./. – ISMA University. – Riga: «Landmark» SIA, 2016. – 192 p., P.75 -84
6. Литовченко И.Л. Шкурупская И.А., Интегрированные маркетинговые коммуникации предприятий на рынке гелиоэнергетического оборудования. Монография. – Киев, Наукова думка, 2015. – 211 с.
7. И.Л. Литовченко, А.В. Рулинская, Л.В. Новошинская, В. Баранова Стратегическое маркетинговое планирование в страховых компаниях: [монография] / И.Л. Литовченко, А.В. Рулинська, Л.В. Новошинська, В. Баранова; – Одесса: ИНВАЦ, 2014. – 280с.

Щорічно на кафедрі проводиться студентська наукова конференція та за її результатами видається збірник студентських робіт на маркетингову проблематику. У ньому беруть участь студенти як факультету міжнародної економіки, так і інших факультетів ОНЕУ. У такий спосіб викладачі кафедри залучають студентів та формують у них інтерес до наукових досліджень, створюють поетапно школу молодих вчених.

Викладачі особисто постійно підвищують свій професійний рівень, відвідуючи тренінги, конференції, здійснюючи стажування за кордоном, активно беручи участь в вебінарах з маркетингової проблематики і суміжних напрямках розвитку науки.

Так, у 2008 році представники кафедри відвідали 8-годинну зустріч-лекцію з гурту маркетингу Філіппом Котлером. Організував цю приголомшливу зустріч випускник кафедри І. Л. Ліптуга, нині один з провідних фахівців України у сфері туризму.

Викладачі кафедри маркетингу та туризму на зустрічі з Ф. Котлером

Колектив кафедри веде активну співпрацю із зарубіжними колегами з таких країн як Білорусь, Китай, Кипр, Польща, Литва, Німеччина та ін. Обмін досвідом допомагає бути на вістрі часу в питаннях вивчення і дослідження проблем маркетингу.

*Участь у Міжнародній конференції
(КНР, 2012 р.)*

*Візит групи викладачів кафедри до
Нікосійського університету: Кіпр, 2014*

Робоча нарада за міжнародною програмою TEMPUS „ECOMMIS“: Одеса, 2013 р.

*Виступ к.е.н., доцента
І.О.Шкурупської на міжнарод-
ній конференції
«Індустрія 4.0»: Болгарія,
2017 р.*

*Зустріч д.е.н., проф І.Л.Литовченко з керівництвом
Дечжоуського університету: КНР, 2018 р.*

*Лекція д.е.н., проф. І.Л. Литовченко в Дечжоуському університеті за темою
«Вища освіта в Україні. Презентація ОНЕУ та кафедри маркетингу»: КНР, 2018 р.*

Кафедра маркетингу є провідним науковим і навчальним центром із підготовки висококваліфікованих кадрів. Більшість занять проходить з використанням мультимедійного обладнання та в комп'ютерному класі.

Атмосфера проведення занять в комп'ютерному класі

Підтвердженням високого рівня підготовки фахівців є те, що реалізується проект «Сертифікація рекламистів» під керівництвом і за участі доктора економічних наук, професора Євгена Вікторовича Ромати, що головує в Спілці рекламистів України. Участь у кваліфікаційних іспитах оцінюється як елемент впровадження більш високої якості підготовки маркетологів за напрямом «Рекламні розробки».

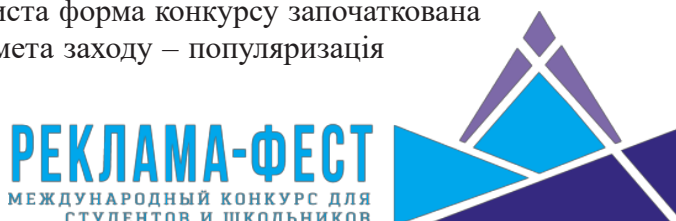
По закінченні навчання в ОНЕУ студенти, крім диплома, отримують ще й сертифікат спеціаліста з реклами.

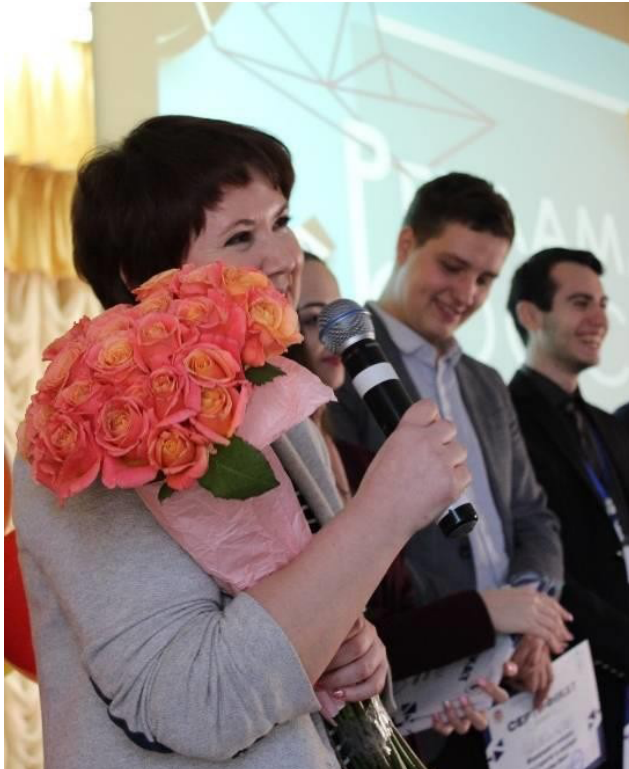

Урочисте вручення сертифікатів головою Спілки рекламистів України: 2017 р.

Велику увагу колектив кафедри приділяє профорієнтаційній роботі, пропаганді та висвітленню основних характеристик спеціальності «Маркетинг», її привабливості та креативності. Проведено три Міжнародні фестивалі-конкурси реклами для студентів та школярів: 2013 р., 2015 р., 2017 р.

Перший Міжнародний конкурс для студентів і школярів «РЕКЛАМА-ФЕСТ» відбувся у 2013 році. Святкова і урочиста форма конкурсу започаткована кафедрою маркетингу ОНЕУ. Головна мета заходу – популяризація спеціальності «Маркетинг» і професії «маркетолог» серед школярів, а також формування професійних компетенцій у студентів-маркетологів.

*Директор фестивалю «Реклама-Фест» к.е.н, доцент І.О.Жарська
зі студентами спеціальності «Маркетинг»*

Завдяки участі у Конкурсі школярі мають можливість ближче познайомитись зі студентами, які вже навчаються за цією спеціальністю, почути їх відгуки у форматі неформального спілкування, самостійно зробити перші проекти у сфері майбутньої спеціальності та спробувати власні сили. Крім того, оскільки немає нижньої межі за віком для учасників Конкурсу, молодші учні можуть взяти участь разом зі своїми батьками або вчителями й безпосередньо поспілкуватись зі студентами або викладачами університету. Крім того, це великий тренінг щодо набуття компетенцій та навичок студентами кафедри «Маркетингу». Більшість з них і є менеджерами цього заходу.

*Студенти та школярі з різних міст у актовій залі ОНЗУ
під час фестивалю «Реклама-Фест»*

У межах великої попередньої роботи та організації останнього Конкурсу (2017 рік) створено веб-сайт, за допомогою якого відстежувалася on-line активність учасників, організаторів та «вболівальників». Вперше було проведено трансляцію заходу в соціальних мережах в режимі реального часу.

У профорієнтаційну роботу входить і відвідання відділів маркетингу на заводах, маркетингових агенцій, логістичних центрів.

Екскурсія студентів-маркетологів на одне із провідних сучасних промислових підприємств «Одескабель», 2018 р.

Саме спілкування з практиками-маркетологами відкриває таємниці спеціальності та її великі можливості. Треба лише мати бажання почути.

Студенти спеціальності «Маркетинг» мають можливість показати свої вміння та навички, приймаючи участь у конференціях, конкурсах, фестивалях на «полігонах» інших ВНЗ.

Участь команди маркетологів у конкурсі бізнес-ідей «Корпорація ідей 5»: Харків, 2018

Яскраво проводять дозвілля студенти з викладачами: беруть участь у спортивних змаганнях (футбольна команда ФМЕ складається переважно з маркетологів); відвідують сучасні пам'ятки міста.

Перемога футбольної команди ФМЕ у іграх на Кубок ректора ОНУ: 2017 р.

Похід до Музею цікавої науки: 2013 р.

Щороку, 11 листопада, на кафедрі маркетингу відбувається святкування Міжнародного дня маркетолога. На означеному заході панує особливий настрій та щира атмосфера. Конкурси, професійний гумор та демонстрація талантів – все це створює приємну атмосферу взаємодії викладачів та студентів.

Кафедра пишається своїми випускниками. Багато з них стали провідними фахівцями в області маркетингу у бізнес-структурах, на підприємствах, в різних закладах та державних установах, учбових закладах.

Святкування 40-річчя кафедри маркетингу ОНУ у День маркетолога: 2015 р.

Дмитро Станіславович Гайдукович — кандидат економічних наук, партнер-керівник консалтингової компанії Gaidukovich & Partners Consulting. Кращий директор з маркетингу в Україні: 2011 рік (Ukrainian Marketing Awards). Засновник освітнього проекту «Бізнес Реактор». Бізнес — консультант таких компаній і організацій як Запоріжсталь, Fellini, Суперліга, Банк Південний, Державне агентство земельних ресурсів України, Miraton.

Д. С. Гайдукович

О. М. Безносенко

Олександр Миколайович Безносенко — chief commercial officer, партнер компанії Netreak. До приходу в агенцію працював у сфері навчання торгівлі і ризик-менеджменту на NYSE. У Netreak з 2011 року. За цей час попрацював з більше ніж 80 проектами в якості проектного менеджера. Регулярно проводить семінари для розвитку бізнесу, розповідаючи про основні принципи інтернет-маркетингу і просування бізнесу в мережі інтернет.

Колектив кафедри маркетингу біля входу у 3-й навчальний корпус ОНЕУ, 2018 р.

Ми впевнено дивимося в майбутнє. Професіонали потрібні завжди, в усі часи, а ми намагаємося готувати маркетологів з широкими поглядами на світ, економіку, майбутнє.

КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Кафедру міжнародних економічних відносин (МЕВ) засновано 1 вересня 1991 року. Створення нового структурного підрозділу в тоді Одеському інституті народного господарства було визначене об'єктивною необхідністю проголошення України як незалежної держави. Україна набула статус суб'єкта міжнародних економічних відносин, що обумовило інтеграцію в світовий економічний простір. Для цього слід було створити адекватні новому статусу економічні та соціально-політичні структури, підготувати високопрофесійних фахівців. Означена перспектива стала програмою дій кафедри міжнародних економічних відносин, її орієнтиром у науковій та педагогічній діяльності. Робота колективу кафедри з перших днів була спрямована на формування у студентів нового способу мислення, знань, умінь і навичок, що відповідають реаліям сучасної економіки країни, на виконання місії із забезпечення держави новою генерацією професійних економістів-міжнародників. Мета колективу кафедри МЕВ – випуск студентів, які знають, як саме потрібно діяти, щоб досягти успіху на світовому ринку, розуміють принципи міжнародної конкуренції, можуть адаптувати світовий досвід в області взаємодії з глобальною економічною спільнотою та реалізація наміру інтегрувати Україну в систему міжнародних економічних відносин. Таким чином, кафедра стала одним із перших в Україні наукових і освітніх центрів, який забезпечив підготовку економістів-міжнародників на рівнях «бакалавр» та «магістр», здатних вирішувати завдання розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України на мікро– та макро– рівні.

1993 року відбулася не лише зміна статусу ОІНГ (від цього часу – Одеський державний економічний університет, навчальний заклад IV рівня акредитації), а й розширення спеціалізації кафедри міжнародних економічних відносин: додано спеціальність «Міжнародна економіка», яка одразу ж стала користуватися популярністю у абітурієнтів. Засновником і організатором кафедри МЕВ та спеціальності «Міжнародна економіка» є доктор економічних наук, професор, академік АЕН України **Юрій Георгійович Козак**. Ю.Г. Козак – випускник Одеського інституту народного господарства. У 1989 році він захистив докторську дисертацію «Сучасний маржиналізм: питання теорії та методології», а в 1990 – отримав вчене звання професора.

*Завідувач кафедри
МЕВ д.е.н., професор,
академік АЕН України
Ю. Г. Козак*

Наукові погляди, праці та розробки професора Ю.Г.Козака широко відомі в колах наукової спільноти України та країн ближнього і далекого зарубіжжя. Найбільш відомими науковими і науково-методичними працями Ю.Г. Козака є:

- Современный маржинализм. – К.: Вища школа, 1985;
- К сбалансированной экономике. – К.: КГУ, 1991;
- Мировое хозяйство и международные экономические отношения. – Одесса: ОИНХ, 1993;

- Международный бизнес. – К.: ЦУЛ, 1996;
- Международная экономика. Одесса: ОКФА, 1998;
- Міжнародні фінанси: в питаннях та відповідях. Одеса: Астропринт, 2000;
- Міжнародні організації. Одеса «Астропринт», 2001;
- Економіка зарубіжних країн, Одеса: Астропринт, 2002;
- Міжнародне оподаткування. Київ: ЦНЛ. 2003;
- Основи міжнародної торгівлі. Київ: ЦНЛ. 2004;
- Міжнародні стратегії економічного розвитку, Київ: ЦНЛ. 2005;
- Транснаціональні корпорації: особливості інвестиційної діяльності. Київ: ЦНЛ, 2006;
- Международные экономические организации, Одесса: ОГЭУ, 2007;
- Международные финансы. Одесса: ОГЭУ, 2008;
- Інноваційний розвиток держав Європейського Союзу. Одеса, ОДЕУ, 2010 (в соавторстве);
- Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: сучасні особливості функціонування та аналізу розвитку, «Атлант», Одеса, 2012 (в соавторстве);
- Зовнішньоекономічна діяльність регіону, Одеса: Фенікс, 2013 (в соавторстве);
- Relații economice internațional. – Chișinău, Universitatea liberă internațională din Moldova, 2013;
- Economia mondială. – Chișinău, Universitatea de stat din Moldova, 2013;
- International Economics: Questions & Answers. – Гомель: БТЭУ 2014;
- International Economics: Questions & Answers. Київ – Катовіце, ЦУЛ. 2014;
- International Economics: Questions & Answers. Tbilisi : Publishing House «Universal». 2014;
- International Economics: Questions & Answers. Chisinau: URIM. 2014;
- World Economy. Tbilisi: Publishing House «Universal». 2015;
- International Marketing. Київ – Катовіце, ЦУЛ. 2015;
- International Marketing. Tbilisi: Publishing House «Universal». 2015;
- International Marketing. Chisinau: URIM. 2015;
- International Finance. Chisinau: URIM. 2015;
- International Finance. Київ – Катовіце, ЦУЛ. 2015;
- International Finance. Tbilisi: Publishing House „Universal“. 2015;
- International finance: Questions & Answers .Chisinau: URIM, 2016;
- Essentials of International finance: Questions & Answers. Tbilisi : Publishing House «Universal» 2016;
- International trade. Tbilisi: Publishing House «Universal». 2016;
- International trade. Chisinau: URIM. 2016;
- World Economy and International Economic Relations. Tbilisi: Publishing House «Universal». 2016;
- World Economy and International Economic Relations. Chisinau: URIM. 2016;
- Essential of International Finance: Questions & Answers – Tbilisi : Publishing House «Universal», 2017;
- International Finance : Questions & Answers. Chisinau– IRIM, 2017;
- International microeconomics: Question and Answers. Chisinau– IRIM, 2017;
- International macroeconomics: Question and Answers. Chisinau– IRIM, 2017;
- International macroeconomics: Question and Answers. Tbilisi: Publishing House «Universal», 2017;
- Міжнародна економіка. – К.: ЦУЛ, 2017;
- International economics. – К.: CUL, 2018.

Серед основних напрямів наукової діяльності професора Ю.Г. Козака – конкурентоспроможність національної економіки в умовах глобалізації, регіональна інтеграція, міжнародна економічна діяльність країн з транзитною економікою, зовнішньоекономічна діяльність підприємств і регіонів. Розробка означених проблем знайшла своє відображення в більше ніж 300-х публікаціях, в числі яких понад 50 монографій, 100 статей і 80 підручників та навчальних посібників.

Ю.Г.Козак приділяє чимало часу підвищенню професійних навичок і майстерності. З цією метою він проходив стажування в університеті Нового Південного Уельсу (Австралія), Університеті Бундесверу (Німеччина). Це дозволило йому отримати статус члена Ради DUNCAN з розвитку малого та середнього бізнесу в Австралії, статус почесного члена IME (International Mercantile Enterprises, USA), виконувати функції консультанта в Головному

*д.е.н., професор, академік АЕН України
Ю. Г. Козак проводить
семінарське заняття
зі студентами-іноземцями*

управлінні зовнішньоекономічних зв'язків та європейської інтеграції Одеської обласної державної адміністрації. Професор Ю.Г. Козак є членом Академії економічних наук України і Міжнародної академії регіональних наук, нагороджувався знаком «Відмінник освіти України».

Творчі зв'язки з кращими науковими колективами країн Центральної та Східної Європи, а також багаторічний досвід підготовки і рецензування статей дозволили професору Ю.Г. Козаку стати постійним учасником редакційних колегій видань в університетах Польщі, Молдови та Румунії.

Авторитет лідера дозволив Ю.Г. Козаку з перших днів існування кафедри сформувати колектив, що складається із співробітників-одномисльців. Розвивати наукові погляди в межах кафедри МЕВ на ранніх етапах допомагали доктори економічних наук, професори В.І. Касаткіна, В.В. Лапін, І.Ю. Сиваченко, М.А. Левицький, кандидати економічних наук, доценти, В.В. Ковалевський, Є.Н. Волошин, С.В. Ляликов, Н.С. Логвінова.

Творча спадщина кафедри, теоретичні та прикладні досягнення її членів стали матеріалом для написання значної кількості підручників та навчальних посібників для студентів вищих навчальних закладів економічного профілю. Буквально з перших днів існування кафедри було активізовано роботу щодо створення адекватної науково-методичної бази для підготовки майбутніх фахівців-міжнародників. Під керівництвом професора Ю.Г. Козака колектив кафедри одним з перших в незалежній Україні створив систему науково-методичного забезпечення підготовки фахівців рівня бакалавра і магістра за спеціальністю «Міжнародна економіка». Сьогодні цей комплекс нараховує понад 80 підручників та навчальних посібників, у тому числі, виданих англійською мовою за межами України і в співавторстві з колегами з економічних ВНЗ Польщі, Румунії, Білорусі, Молдови та Грузії.

Науково-методичні видання колективу кафедри МЕВ

Перелік і тематичне наповнення дисциплін, що викладає професорсько-викладацький склад кафедри МЕВ, не тільки відповідає міжнародним стандартам, а й розвивається у співпраці з провідними фахівцями України та зарубіжних ВНЗ. Від моменту свого заснування колектив кафедри під керівництвом професора Ю.Г. Козака зумів налагодити творчі зв'язки з відомими освітніми центрами, серед яких Каліфорнійський університет (США), Університет Бундесверу (м. Гамбург, Німеччина), Університет Нового Південного Уельсу (Австралія). У розробці навчальних планів і посібників за спеціальністю «Міжнародна економіка» брали участь провідні фахівці в галузі міжнародних економічних відносин, серед яких: академік Ю.М. Пахомов (Україна), професор Пол Грегорі (США), Стівен Фортеск'ю (Австралія), Августо Прадетто (Німеччина), Юсуф Кутайні (Сирія), а також провідні топ-менеджери Одеської обласної державної адміністрації.

Робочий візит в Економічний університет м. Кракова: ректор університету, д.е.н., проф. Анжсей Хохол та д.е.н., проф. Ю. Г.Козак

Поступово творчі зв'язки розширилися за рахунок співпраці і з іншими зарубіжними навчальними закладами, що презентують вищу економічну школу. Особливо тісні творчі зв'язки у кафедри МЕВ склалися з такими ВНЗ:

- Варненський економічний університет (м. Варна, Болгарія);
- Білоруський торгово-економічний університет споживчої кооперації (м. Гомель, Республіка Білорусь);
- Міжнародний незалежний університет Молдови (м. Кишинів, Республіка Молдова);
- Європейський університет Молдови (м. Кишинів, Республіка Молдова);
- Тбіліський державний університет ім. І.Джавахішвілі (м.Тбілісі, Грузія);
- Економічний університет в Катовіцах (м. Катовіце, Польща);
- Економічний університет в Кракові (м. Краків, Польща).

Підготовка фахівців здійснюється з урахуванням вимог підприємств і організацій не тільки Південного економічного регіону країни, а й всієї України, а також країн ближнього і далекого зарубіжжя. Узгоджені з зарубіжними партнерами програми підготовки бакалаврів і магістрів, а також спільно видані підручники і навчальні посібники для студентів-економістів, ще більше сприяють реалізації цієї мети.

Безумовно, не можна не розповісти про видатних членів колективу, які стояли біля витоків створення кафедри МЕВ, заклавши основи для її розвитку і сучасних досягнень.

Доктор економічних наук, професор **В.І. Касаткіна** та доктор економічних наук, професор **В.В. Лапін** – відомі імена видатної плеяди Одеської школи економістів. Вони займалися розробкою теоретико-методологічних та прикладних аспектів дослідження проблем трансформаційних економічних систем і громадських відтворювальних процесів. Ключ вирішення цих проблем – нова методологія, яка відобразилася в численних публікаціях цих вчених, визнаних не тільки в Україні, а й за кордоном. Наукова спадщина проф. В.І. Касаткіної та проф. В.В. Лапіна відіграє значну роль до цих пір, забезпечуючи сучасною методологічною базою процес підготовки економістів-міжнародників.

Є.Н. Волошин, крім посади доцента кафедри міжнародних економічних відносин, довгий час здійснював керівництво факультетом міжнародної економіки (1972–2001 рр.), забезпечуючи тісні зв'язки кафедри зі студентським активом та проведення культурно-масових заходів: конференцій, конкурсів, спортивних змагань. На кафедрі доцент Є.Н. Волошин

*д.е.н., професор
В. І. Касаткіна*

*д.е.н., професор
В.В. Лапін*

викладав такі дисципліни як міжнародна економіка та міжнародний маркетинг. Його наукові та методичні розробки втілювалися в виданні понад 70 робіт, в їх числі 13 навчальних посібників у співавторстві. Досягнення доцента Є. Н. Волошина відзначено: його нагороджено знаком «Відмінник освіти України» та медаллю «Ветеран праці».

*д.е.н., професор
М. А. Левицький*

*д.е.н., професор М. А. Левицький на раді
ветеранів ОНЕУ*

економії. 1961 року захистив дисертацію і отримав вчений ступінь кандидата економічних наук, потім став заступником декана заочного факультету, а з часом – очолив деканат планово-економічного факультету. Від часу заснування кафедри МЕН І.Ю. Сиваченко працював на посаді професора, викладав курси вільні економічні зони, міжнародний агробізнес, міжнародна конкурентоспроможність підприємств. Талант професора І.Ю. Сиваченка не обмежувався педагогікою. Цей працьовитий і високопрофесійний вчений зумів розробити і видати безліч навчальних посібників, які покладені в основу і сучасних видань кафедри. Наукова спадщина професора І.Ю. Сиваченка налічує понад 120 публікацій, в числі яких 15 навчальних посібників і монографій та більше 100 наукових статей.

*к.е.н., доцент
Є. Н. Волошин*

Особливий внесок у розвиток наукового потенціалу кафедри свого часу зробив професор **М.А. Левицький** – висококваліфікований фахівець вищої школи, який повністю віддавався справі створення і вдосконалення науково-методичного забезпечення кафедри МЕН з таких навчальних дисциплін як міжнародна економіка, економіка зарубіжних країн, міжнародні фінанси, глобальна економіка. Підсумком діяльності М.А. Левицького стали не тільки розроблені курси лекцій, а, практично, 180 наукових і методичних робіт, серед яких 2 монографії та 18 навчальних посібників. Досягнення професора М.А. Левицького високо оцінені Вищою школою України: його обрано академіком Української академії економічної кібернетики, нагороджено знаком «Відмінник освіти України».

У числі нагород професора М.А. Левицького медалі «Ветеран праці», «50-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній Війні» і «Захиснику вітчизни».

Науковий і педагогічний шлях професора **І.Ю. Сиваченка** розпочався 1952 року в тоді ще Одеському кредитно-економічному інституті на посаді старшого викладача кафедри політичної

*д.е.н., професор
І. Ю. Сиваченко*

Значний внесок професор І.Ю. Сиваченко зробив у підготовку наукових кадрів університету: протягом десятків років був беззмінним членом Вченої ради ОНЕУ з захисту дисертаційних досліджень. Плідну працю видатного вченого акцентовано у суспільстві знаками «Відмінник освіти СРСР», «Відмінник освіти України», а також присвоєнням

*Виступ д.е.н., професора І. Ю. Сиваченка
на посвяті в студенти ОНЕУ*

звання академіка Української академії економічної кібернетики. Професор І.Ю. Сиваченко був нагороджений 8 медалями за участь у Великій Вітчизняній війні.

*к.е.н., доцент
В. В. Ковалевський*

Доцент **В.В. Ковалевський** віддав роботі в університеті 53 роки. З 1962 року працює у штаті кафедр історії народного господарства та економічної географії ОКЕІ і паралельно навчається в аспірантурі, пише дисертацію під керівництвом професора С.Я. Борового. У 1968 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук, отримав звання доцента. З 1978 по 1988 роки В.В. Ковалевський очолював кафедру економічної географії, а з 1998 року став доцентом кафедри міжнародних економічних відносин.

Брав участь у розробці дисциплін економіка зарубіжних країн, міжнародні організації, міжнародні стратегії економічного розвитку.

Доцент В.В. Ковалевський за час роботи в ОНЕУ проявив себе як талановитий та продуктивний вчений. Так, коли у 1996 році Фондом «Відродження», заснованим Джорджем Сорросом, було оголошено конкурс на підготовку та видання навчального посібника в рамках програми «Трансформація гуманітарної освіти в Україні», В. В. Ковалевський увійшов до складу авторського колективу, який підготував навчальний посібник «Розміщення продуктивних сил». Ця праця не тільки стала однією із кращих на конкурсі, а й отримала грант на видання; протягом довгого часу вважалася однією з найбільш затребуваних серед студентів-міжнародників, що вивчали і досліджували проблему розміщення продуктивних сил. Посібник витримав дев'ять перевидань у центральних київських видавництвах. Доцент В.В. Ковалевський співавтор фундаментальних науково-методичних праць, в числі яких навчальні посібники «Міжнародні організації», «Економіка зарубіжних країн», «Міжнародні стратегії економічного розвитку», «Світова економіка». До всього, він брав участь у розробці посібників, виданих кафедрою у співпраці з колегами з Білорусі, Польщі, Молдови та Грузії. За довгі роки професійної діяльності опублікував понад 120 наукових і методичних робіт, в числі яких 15 підручників та навчальних посібників.

Важливою складовою професійної діяльності В.В. Ковалевського стала методична та виховна робота: член науково-методичної ради, організатор «круглих столів» і конференцій

для студентів. Адміністрація ОНЕУ та інші установи неодноразово відзначали його плідну роботу: нагороджений знаками «За відмінні успіхи в роботі» і «Відмінник освіти України».

доцент
Н.С. Логвінова

Доцент **Н.С. Логвінова** у штаті кафедри МЕВ з 1998 року. За час наукової і педагогічної діяльності зуміла проявити кращі якості викладача і вченого. Їй властиві ініціативність, дисциплінованість, прагнення до постійного підвищення рівня наукового і методичного потенціалу. У творчому тандемі з професором Ю.Г. Козаком вона розробила навчальні дисципліни, які стали базовими в підготовці економістів-міжнародників: міжнародна торгівля, міжнародні фінанси, зовнішньоекономічна діяльність підприємств (організацій), міжнародні комерційні угоди та розрахунки, валютно-фінансові умови зовнішньоекономічних угод. Доцент Н.С. Логвінова спільно з професором Ю.Г. Козаком забезпечили ці дисципліни відповідними навчальними посібниками та підручниками, які неодноразово видавалися в провідних київських виданнях під грифом МОН, а також перевидувалися

англійською мовою за кордоном за участі колег з Польщі, Молдови та Грузії. Всього за час роботи на кафедрі міжнародних економічних відносин опублікувала понад 80 наукових і методичних праць, в їх числі 25 підручників і навчальних посібників.

За високі досягнення на професійній ниві доцент Н. С.Логвінова нагороджена медалями «Ветеран праці» та «Виставка досягнень народного господарства СРСР».

З 1998 року на кафедрі МЕВ працював доктор економічних наук, професор **В.М. Осипов** – член-кореспондент Академії економічних наук України. Його науковий інтерес – міжнародна конкурентоспроможність підприємств, проблеми транскордонного співробітництва приморських регіонів, кластерна форма територіально-виробничої організації. Професор В.М.Осипов автор понад 140 наукових праць, в їх числі 24 -х монографій і навчальних посібників.

За час керівництва кафедрою МЕВ професору Ю.Г. Козаку вдалося створити колектив, який досяг успіхів у всіх напрямках наукової та педагогічної діяльності. Сьогодні на кафедрі працюють викладачі, які продовжили і примножили досягнення початкового етапу функціонування цього підрозділу ОНЕУ.

д.е.н., професор
В. М. Осипов

к.е.н., доцент
О. В. Воронова

З 2001 року до складу кафедри МЕВ увійшла випускниця факультету економіки і управління виробництвом ОНЕУ **О.В. Воронова**. З перших днів роботи на кафедрі вона проявила себе старанним і ініціативним працівником, завоювала авторитет у колег і повагу у студентів. Під керівництвом професора Ю.Г. Козака в 2013 році О.В. Воронова підготувала і захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 8.05.01 – «Світове господарство і міжнародні економічні відносини», а в 2006 році – отримала атестат доцента.

Доцент О. В. Воронова успішно проводить лекції та семінарські заняття з таких базових дисциплін: глобальна економіка, європейська інтеграція, міжнародна економіка. За її участі видано близько 20 навчальних посібників і підручників, в їх числі – «Міжнародна економіка», «Кредитно-модульний курс з міжнародної економіки», «Міжнародні фінанси», «Міжнародна торгівля», які отримали гриф МОН та Міністерства освіти і науки Республіки Білорусь. Доцент О.В.Воронова є автором понад 60 наукових і методичних розробок, у їх числі – 3 монографії.

Доцент **С.В. Ляликов** закінчив Одеський інститут народного господарства у 1974 році, отримав диплом з відзнакою і пропозицію стати асистентом на кафедрі політичної економії. 1977 року він вступає до аспірантури, 1981-го – успішно захищає дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук, 1984-го – отримує звання доцента. Працюючи в ОНЕУ, С.В. Ляликов довів, що є не лише продуктивним науковцем, а й володіє неабиякими організаторськими здібностями: 1993 року його призначили на посаду заступника декана факультету економіки і управління виробництвом, а з 2002 року і до цього часу доцент С.В. Ляликов – декан ФЕУВ.

*к.е.н., доцент
С. В. Ляліков*

До складу кафедри увійшов у часі її заснування. Брав участь у розробці навчально-методичного комплексу для дисциплін міжнародна економіка, міжнародні економічні відносини, транснаціональні корпорації, які викладає протягом майже 30 років. Доцент С.В. Ляликов підготував понад 80 робіт, серед яких 10 підручників і навчальних посібників з грифом МОН, понад 50 словників і навчально-методичних розробок. За високі професійні досягнення нагороджений знаком «Відмінник освіти України».

*к.е.н., доцент
І. О. Уханова*

Доцент **І.О. Уханова** – випускниця магістратури кафедри міжнародних економічних відносин за спеціальністю «Міжнародна економіка», яку вона закінчила з відзнакою. Відразу після закінчення навчання в ОНЕУ їй було запропоновано працювати на кафедрі МЕВ на посаді викладача. За декілька років І.О.Уханова отримала посаду старшого викладача, а в 2015 році – захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук і стала працювати на посаді доцента кафедри. І.О.Уханова відповідає за наукову роботу кафедри МЕВ і студентів, очолює секції кафедри на конференціях молодих вчених ОНЕУ та студентській конференції факультету міжнародної економіки.

Доцент І.О. Уханова викладає дисципліни міжнародна економіка, міжнародний маркетинг, європейський бізнес і європейська інтеграція. Вона є автором більше 100 праць, їх числі 16 навчальних посібників, серед яких видання «Introduction to International Economics: Questions & Answers», «International economic relations», «International Marketing», «International Trade», «International Finance: Questions & Answers», «International microeconomics: Question and Answers», «International macroeconomics: Question and Answers», видані спільно з колегами з ВНЗ Молдови, Польщі та Грузії.

*к.е.н., доцент І. О. Уханова на засіданні секції
студентської конференції ФМЕ*

Доцент І. О. Уханова активно займається профорієнтаційною роботою: протягом п'яти років вона вела факультативні уроки з економіки в Одеській спеціалізованій загальноосвітній школі №121. За вагомий внесок у розвиток довузівської освіти вона нагороджена двома грамотами від керівництва школи і Департаменту освіти Одеської обласної державної адміністрації.

*д.е.н., доцент
О. А. Єрмакова*

Доцент **О.А. Єрмакова** – випускниця магістратури кафедри МЕВ за фахом «Міжнародна економіка». Уже під час навчання вона проявила себе як талановита та обдарована студентка, свідченням чого є той факт, що наукова робота, написана О.А. Єрмаковою та представлена на конкурс наукових робіт за спеціальністю «Світове господарство і міжнародні економічні відносини», була відзначена дипломом другого ступеня.

Після закінчення ОНЕУ О.А. Єрмакова продовжує трудитися на ниві наукової діяльності, поєднуючи викладання на кафедрі МЕВ з роботою в Інституті проблем ринку та еколого-економічних досліджень НАН України. Буквально за кілька років захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук, а дещо пізніше отримує звання доцента. На цей час доцент О.А. Єрмакова захистила докторську дисертацію і успішно реалізує педагогічний потенціал: читає лекцій з дисципліни зовнішньоекономічна діяльність підприємств, зовнішньоекономічна діяльність регіонів, європейська інтеграція, в тому числі, і для груп, які навчаються англійською мовою.

Потенціал і досягнення О.А. Єрмакової знаходять відображення в близько 100 наукових і методичних публікаціях, в їх числі – статті у провідних журналах України, Сирії та Болгарії; 5 одноосібних та колективних монографій, навчальних посібників («Зовнішньоекономічна діяльність підприємств»). Серед основних досягнень в діяльності доцента О.А. Єрмакової варто також відзначити:

- функції експерта в редакційній колегії міжнародного наукового журналу «Asian Journal of Business and Management»;
- запрошення в якості експерта Всеукраїнської мережі фахівців та практиків регіонального та місцевого розвитку;
- запрошення в якості консультанта громад Лиманського району Одеської області щодо впровадження стратегій соціально-економічного розвитку з урахуванням сучасних вимог процесу децентралізації управління економічним розвитком і забезпечення конкурентних переваг і ефективних умов для добровільного об'єднання громад;
- участь в якості експерта МОН в оцінці проектів наукових робіт, науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених, які працюють (навчаються) у ВНЗ і наукових установах.

З 2003 року на кафедрі працює старший викладач **Л.П. Апостолук** – випускниця магістратури кафедри МЕВ за фахом «Міжнародна економіка», яку вона закінчила з відзнакою.

*старший викладач
О. С. Гусенко*

Л.П. Апостолук викладає дисципліни міжнародні організації, економіка зарубіжних країн, міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини. Старший викладач Л.П. Апостолук підготувала більше 20 науково-методичних робіт. Брала участь в розробці 4 навчальних посібників.

З 2004 року до штату кафедри зараховано старшого викладача **О.С. Гусенко** (Кіро), яка читає лекції і проводить семінарські заняття з дисциплін міжнародна економіка, міжнародна торгівля, економіка зарубіжних країн, міжнародні організації, в тому числі –

*старший викладач
Л. П. Апостолук*

в групах, в яких навчання ведеться англійською мовою. Вона є автором більше 20 робіт, в їх числі – 8 навчальних посібників (наприклад, «Кредитно-модульний курс з міжнародної економіки»).

*к.держ.упр., старший
викладач*

Н. В. Притула

Н.В. Притула працює на кафедрі МЕВ старшим викладачем з 2016 року. Проводить заняття з дисциплін міжнародна торгівля, міжнародні фінанси, міжнародні комерційні угоди та розрахунки, зовнішньоекономічна діяльність підприємства: лекції і семінарські заняття, в тому числі, – англійською мовою. За участі старшого викладача Н.В.Притули розроблено такі навчальні посібники як «International Trade», «World economy», «International Finance: Questions & Answers», «Міжнародні економічні відносини».

З 2015 року на кафедрі працює доцент **Н.В. Короленко**, яка викладає дисципліни міжнародна економіка, міжнародна економічна діяльність України, міжнародні економічні відносини, в тому числі і англійською мовою. Доцент Н.В. Короленко є автором більше 30 робіт, в їх числі навчальні посібники, видані колективом кафедри МЕВ англійською мовою: «International microeconomics: Question and Answers» і «International macroeconomics: Question and Answers».

Їх розробка здійснювалася спільно з колегами з Міжнародного незалежного університету Молдови, Економічного університету в Катовіцах і Тбіліського державного університету ім.І.Джавахішвілі.

Доцент Н.В. Короленко є відповідальною на кафедрі за міжнародні зв'язки, організовує участь студентів в семінарах, які проводяться запрошеними з європейських університетів професорами.

*к.е.н., доцент
Н.В. Короленко*

*Ректор ОНЕУ,
професор М.І.
Звєряков, проректор
з міжнародних
зв'язків, доцент
Г. І. Шубартовський,
професор
Ф. Альварес
(Португалія),
доцент Н. В. Короленко
і студенти
спеціальності
«Міжнародні економічні
відносини»*

*к.е.н., викладач
О.О. Сукач*

2017 року до складу кафедри увійшла випускниця факультету економіки та управління виробництвом, кандидат економічних наук, викладач **О.О. Сукач**. Викладає дисципліни міжнародна торгівля і зовнішньоекономічна діяльність підприємств, бере активну участь в роботі методичних та наукових семінарів кафедри, в організації практики студентів.

Цього ж 2017 року штат кафедри поповнився досвідченим викладачем – кандидат філософських наук, доцент **О.В. Сулим**, сферу педагогічних інтересів якого представляють дисципліни міжнародні стратегії економічного розвитку, економіка зарубіжних країн, міжнародні організації і новий курс, підготовлений для бакалаврів спеціальності «Міжнародні економічні відносини», – етнокультурні особливості в МЄВ.

Доцент О.В. Сулим зробив значний внесок у навчально-методичні розробки кафедри: за його участі видано навчальні посібники «International Finance: Questions & Answers», «International microeconomics: Question and Answers», «International macroeconomics: Question and Answers».

Сьогодні кафедра готує бакалаврів і магістрів за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини».

Програма підготовки та навчальний план розроблено так, щоб ефективно об'єднати практичну підготовку та теоретичну компоненту, зокрема, вивчення сутності міжнародних економічних відносин як суспільного явища і області професійної діяльності, а також оволодіння базовими знаннями щодо форм і напрямів розвитку МЄВ для реалізації цілей:

- аналізу доцільності та ефективності участі суб'єктів МЄВ у зовнішньоекономічній діяльності;

*д.е.н., професор, академік АЕН України
Ю. Г. Козак обговорює зі студентським
деканом ФМЕ Семещенко К. плани підготовки
бакалаврів*

*к.ф.н., доцент
О.О. Сулим*

- аналізу стану і динаміки світогосподарських зв'язків для прийняття відповідних управлінських рішень;

- системного аналізу зовнішньоекономічної діяльності;

- розуміння і застосування методів формування стратегічних напрямів розвитку зовнішньоекономічної діяльності;

- аналізу ризиків зовнішньоекономічної діяльності;

- формування системи ефективного просування товарів і послуг на зовнішні ринки;

- проведення зовнішньоекономічних угод і розрахунків по ним.

Програма реалізує отримання і постійне підвищення рівня знань і умінь у сфері реалізації міжнародних економічних відносин шляхом забез-

печення міждисциплінарної та багатопрофільної підготовки фахівців в області збору, аналізу та інтерпретації інформації щодо сучасних міжнародних економічних відносин і тенденцій їх розвитку. Вона орієнтована на глибоку спеціальну підготовку сучасних економістів-міжнародників, які є ініціативними і здатними до швидкої адаптації до умов і викликів сучасного міжнародного економічного середовища. Програма формує економістів з новим перспективним способом мислення, здатних не тільки застосовувати існуючі методи економічного аналізу, але і продукувати нові на базі сучасних досягнень економічної науки. Програма підготовки бакалаврів реалізується в активному дослідницькому середовищі.

Для досягнення поставлених цілей викладачі кафедри МЕВ використовують новітні досягнення педагогічної науки, комбінуючи лекції та семінарські заняття з рішенням ситуаційних завдань, кейс-методів, ділових ігор, тренінгів, які розвивають аналітичні здібності та навички роботи в колективі.

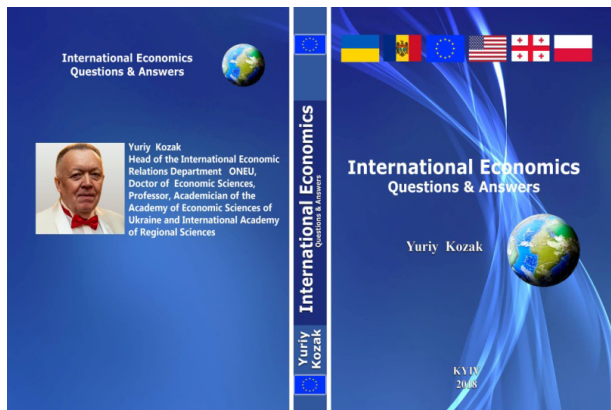
Студенти рівня бакалаврату проходять підготовку в рамках спеціалізації «Міжнародна економіка» та вивчають дисципліни кафедри:

- вступ до фаху;
- міжнародні економічні відносини;
- транснаціональні корпорації;
- європейська інтеграція;
- міжнародний маркетинг;
- міжнародний агробізнес;
- міжнародні фінанси;
- міжнародна економічна діяльність України;
- міжнародні організації;
- етнокультурні відносини в МЕВ;
- міжнародне оподаткування; міжнародна торгівля;
- міжнародна інвестиційна діяльність;
- економіка зарубіжних країн.

Магістранти кафедри проходять теоретичну і практичну підготовку за двома програмами: «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств (організацій)» і «Зовнішньоекономічна діяльність регіонів». Навчальний план магістрантів в рамках освітньої програми «Міжнародні економічні відносини» включає такі дисципліни:

- зовнішньоекономічна діяльність підприємств;
- зовнішньоекономічна діяльність регіонів;
- міжнародні стратегії економічного розвитку;
- європейський бізнес;
- міжнародні комерційні угоди і розрахунки;
- управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства;
- глобальна економіка;
- міжнародна економічна безпека;
- управління міжнародними інвестиційними проектами.

Випускники освітньої програми «Міжнародні економічні відносини» можуть працювати на таких посадах: головного спеціаліста в органах державного управління (міністерствах і відомствах, пов'язаних із зовнішньоекономічною діяльністю); менеджера зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах, фірмах, в філіях і дочірніх компаніях ТНК; аналітика українських і міжнародних банків; фахівця в групах з реалізації в Україні програм міжнародних організацій; консультанта-аналітика в структурах, які виходять на зовнішні ринки для реалізації експортно-імпоротної діяльності, іноземного інвестування;

«International Economics: Questions & Answers» (2018 p.).

кафедри. За кількістю та обсягом авторських аркушів наукових і науково-методичних робіт кафедра неодноразово займала перше місце в ОНЕУ.

Серед найбільш відомих видань колективу кафедри за редакцією професора Ю.Г.Козака такі підручники і посібники: «Міжнародні фінанси: кредитно-модульний курс» (2011 р.), «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: кредитно-модульний курс» (2010 р.), «Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств: кредитно-модульний курс» (2010 р.), «Міжнародний агробізнес: кредитно-модульний курс» (2011 р.), «Транснаціональні корпорації» (2011 р.), «Світова економіка» (2011 р.), «Міжнародні стратегії економічного розвитку» (2011 р.), «Міжнародна економіка. У 2-х томах. – Т.1 Міжнародна мікроекономіка, Т.2 Міжнародна макроекономіка» (2013 р.), «Международная экономика» (2012 р, м. Мінськ), «Introduction to International Economics: Questions & Answers» (2014 р Тбілісі), «International economic relations» (2014 р., Київ-Катовіце), «International Marketing», (2015 р., м. Кишинів), «Introduction to International Marketing», (2016 р., м. Кишинів), «World economy», (2016 р., м. Кишинів), «International Trade» (2016 р., Київ-Катовіце), «Essential of International Finance: Questions & Answers» (2017 р., Тбілісі).

Науково-дослідна робота кафедри реалізується в рамках наукової школи «Розвиток зовнішньоекономічних зв'язків у сучасній світогосподарській системі», засновником якої є професор Ю. Г. Козак. Вона стала структурною складовою сучасної науки і концентрує зусилля на вирішенні відзначених актуальних наукових проблем. Діяльність наукової школи проходила і проходить в таких основних напрямках, які досліджують сучасні проблеми світогосподарської системи:

директора підприємства з масштабною зовнішньоторговельною діяльністю та іноземними інвестиціями; науковця у науково-дослідних організаціях; викладача у вищому навчальному закладі.

Одним з найуспішніших напрямів діяльності кафедри МЕВ стала науково-методична робота. Завдяки організаторським здібностям завідувача кафедри професора Ю.Г. Козака вдалося налагодити, практично, безперервний процес підготовки авторським колективом кафедри підручників, навчальних посібників і методичних розробок з фундаментальних дисциплін

Економічний Університет м. Катовіци: д.е.н., проф. Ю. Г. Козак і д.е.н., проф. Т. Спорець обговорюють підсумки та перспективи спільного видання навчальної літератури

- зовнішньоекономічна діяльність: регіональний аспект;
- міжнародна конкурентоспроможність: підприємство-транскордонний регіон;
- інституційні важелі вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності регіону;
- інституційно-інноваційний розвиток країн ЄС у контексті формування їх міжнародної конкурентоспроможності.

В рамках напрямку «Зовнішньоекономічна діяльність: регіональний аспект» колективом кафедри були визначені ендегенні та екзогенні підходи до дослідження економічного регіоналізму, проблеми підвищення конкурентоспроможності приморських регіонів України на основі кластерної моделі, підвищення конкурентоспроможності агропромислових підприємств Одеської області на основі кластерного підходу, питання підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності регіону шляхом створення морських портів кластерів, залучення прямих іноземних інвестицій. Дослідженнями в цьому напрямі займалися професор Ю.Г. Козак, професор Н.А. Левицький, доцент О.В. Воронова, професор В.М. Осипов, доцент О.А. Єрмакова, доцент В.В. Ковалевський, старші викладачі Л.П. Апостолук і О.С. Гусенко, студент-магістрант І.Онофрей.

Напрямок «Інституційні важелі удосконалення зовнішньоекономічної діяльності регіону» охопив питання, що стосуються теоретичних основ взаємодії місцевої і регіональної влади з Агентствами регіонального розвитку, значення регіональних інституцій у залученні прямих іноземних інвестицій, функціонування агентств з розвитку експорту як форми удосконалення ЗЕД регіону, формування технопаркових структур в якості засобів підвищення ефективності ЗЕД регіону. Наукові дослідження вищевказаних проблем стали сферою інтересів професора Ю. Г. Козака, доцента Н.С. Логвінової, старшого викладача Л.П. Апостолук, доцента І.О. Уханової.

В рамках напрямку «Інституційно-інноваційний розвиток країн ЄС у контексті формування їх міжнародної конкурентоспроможності» колектив кафедри (його частина: професор Ю.Г. Козак, доцент Н.С. Логвінова, доцент О.В. Воронова, доцент І.О. Уханова) проводив дослідження проблем розвитку економічної теорії інновацій; досліджував сучасні методи реалізації державної інноваційної політики, що дозволяють вирішити проблему підвищення міжнародної конкурентоспроможності, а також розробив заходи імплементації в сучасну економічну політику України європейського досвіду проведення регіональної інноваційної політики.

Сьогодні кафедра розробляє тему «Міжнародна конкурентоспроможність: підприємство-транскордонний регіон». Перші два етапи комплексної теми кафедри, розроблені професором Ю. Г. Козаком, доцентами О. А. Єрмаковою, І. О. Ухановою, Н. В. Короленко і старшим викладачем Н. В. Притулою, дозволили удосконалити теоретичні підходи до

Робочий візит в Економічний університет м. Катовіци. Обговорення стану перспектив спільних наукових досліджень: проректор, д.е.н., професор Славомір Смичек і д.е.н., професор Ю. Г. Козак

визначення поняття міжнародної конкурентоспроможності підприємств і регіонів, методологічні підходи до визначення рівня міжнародної конкурентоспроможності регіону і забезпечення конкурентоспроможності підприємства на зовнішніх ринках. В рамках дослідження розраховано індекс інноваційної активності регіонів України як найважливіший показник міжнародної конкурентоспроможності.

Результати досліджень викладено в монографіях кафедри: «Європейський вибір і формування регіональної політики України» (Одеса, 2002 р.), «Європейська інтеграція та Україна» (Одеса, 2005 р.), «Зовнішньоекономічна діяльність: регіональний аспект» (Одеса, 2009 р.), «Інноваційний розвиток держав ЄС» (Одеса, 2010 р.), «Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон» (Київ, 2016 р.), «Технопарки в інноваційному розвитку економіки: досвід та підтримка» (Одеса, 2016 р.), «Теоретико-методологічні основи дослідження міжнародної конкурентоспроможності» (Одеса, 2017 р.).

Важливу наукову і практичну цінність мають дослідження кафедри, які здійснювалися в рамках роботи філії кафедри при Одеській обласній державній адміністрації: «Підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності регіону шляхом створення морських портових кластерів та впровадження кластерних моделей» і «Агентства кластерного розвитку агробізнесу на транскордонних територіях: особливості становлення, функціонування і розвитку».

Про те, що напрямки наукової школи продовжують розвиватися свідчить реалізація творчих задумів молодих вчених. Під керівництвом професора Ю.Г. Козака захищено кандидатські дисертації: «Сучасна єврорегіоналізація: інтеграційний аспект» (О.В. Воронова) і «Інноваційний розвиток країн ЄС у контексті підвищення їх міжнародної конкурентоспроможності» (М.І. Барановська).

Засідання наукового семінару кафедри МЕВ

Дослідження кафедри регулярно обговорюються на наукових і методичних семінарах.

Результати дослідження проблем розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, залучення прямих іноземних інвестицій, забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємств і регіонів, формування міжнародних логістичних процесів, інституційного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності були опубліковані викладачами кафедри в більш ніж 500 наукових статтях і тезах конференцій різних рівнів, в їх числі і міжнародних.

Студенти кафедри МЕВ

Вагомим досягненням кафедри є залучення викладачів до роботи в редакційних колегіях наукових видань провідних ВНЗ Європи та Азії. Як приклад, професор Ю.Г.Козак бере участь в роботі редакційної колегії з видання науково-методичних робіт в Економічних університетах м. Кракова і Катовіце (Польща), доцент О. А. Єрмакова – в редакційній колегії міжнародного наукового журналу «Asian Journal of Business and Management».

У 2017 році кафедра розширила творчі зв'язки з ВНЗ України та виступила разом з колегами з ХНАДУ і ЖГЕУ співорганізатором Всеукраїнського форуму з міжнародною участю «Розвиток малого і середнього бізнесу в умовах глобалізації світової економіки». Більше 20 студентів і викладачів кафедри взяли участь у цьому заході і отримали дипломи.

Окремим, але не менш важливим напрямом роботи кафедри МЕВ, є студентська наука. Студенти кафедри МЕВ щороку беруть участь в конференції молодих вчених ОНЕУ та студентській конференції ФМЕ. На кафедрі МЕВ функціонують два студентські наукові гуртки. Під керівництвом професора Ю. Г. Козака і доцента І. О. Уханової студенти спеціальності беруть участь у розробці комплексної теми кафедри, готують статті та доповіді на конференції, ведуть наукові дослідження для подальшої участі в конкурсах наукових робіт. Такі заходи позитивно позначаються на якості студентської науки. Студентами кафедри за час її існування опубліковано понад 200 статей і тез науково-практичних конференцій щодо проблем міжнародних економічних відносин, в їх числі і в співавторстві з викладачами кафедри. Студенти регулярно беруть участь в економічному житті країни і регіону, виступаючи на форумах і засідання «круглих столів». Бакалаври та магістранти кафедри неодноразово ставали переможцями і лауреатами престижних всеукраїнських та міжнародних конкурсів. Особливо вдалим для кафедри став 2009/10 навчальний рік. Варто відзначити такі досягнення: студент-магістрант Ігор Онофрей став переможцем Першого міжнародного конкурсу Державного університету «Вища школа економіки» (Росія) в країнах СНД (2010 р.); студентка Олена Бондарук стала переможницею конкурсу студентських наукових робіт за напрямом «Світове господарство і міжнародні економічні зв'язки» (ДонНУЕТ, 2009 р.), стала фіналісткою Третього всеукраїнського молодіжного конкурсу «Новітній інтелект України» (Міжнародний благодійний фонд «Україна-3000» (Київ, 2009 року), вийшла у фінал конкурсу «Інновації в розвитку

НДО: ІТ та «Інтернет» (за підтримки корпорації Microsoft, Київ, 2009 р.), перемогла у проєкті «Топ-100 молодіжних лідерів м.Одеси, що проходить за підтримки Управління молодіжної та сімейної політики Одеської міської ради у 2009 році.

*к.е.н., доцент І. О. Уханова: робота у складі комісії
Всеукраїнського конкурсу випускних
і кваліфікаційних робіт*

Славні традиції студентської науки підтримують випускники та студенти останніх років. Так, два роки поспіль (в 2016 та 2017 роках) студенти кафедри МЕВ займають перші місця у Всеукраїнському конкурсі дипломних робіт за спеціальністю «Міжнародна економіка» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр і «Міжнародні економічні відносини» серед студентів освітньо-кваліфікаційного рівня магістр. Переможцями конкурсу стали студенти І.Кравець, О.Бондаренко, А.Тараненко, М.Шеховцова.

За наукову новизну і актуальність дослідження дипломами були відзначені роботи студенток М. Мельниченко і К. Іщук.

Кафедра МЕВ бере активну участь у проведенні цього заходу: другий рік поспіль доцент кафедри І.О. Уханова стає членом комісії на Всеукраїнському конкурсі дипломних робіт, який проводиться для випускних робіт бакалаврів і кваліфікаційних робіт магістрів в області на базі ХНАДУ.

*Викладацький склад кафедри МЕВ та випускники, в числі яких
Н. Сментина та І. Уханова*

Кафедра МЕВ займає активну позицію щодо виховної роботи студентів. З метою підвищення обізнаності студентів першого-четвертого курсів, що навчаються за спеціальністю кафедри, щодо перспектив працевлаштування та майбутніх функціональних обов'язків, викладачі кафедри регулярно проводять екскурсії на фірми і підприємства Одеси. Такі заходи користуються величезною популярністю, адже вони дають можливість побачити, як працює організація із зовнішньоекономічної діяльності, як реалізуються на практиці теоретичні положення сучасної науки, розглянуті на лекціях і семінарах. З цією ж метою на заняття постійно запрошуються практики, що працюють в галузі міжнародного маркетингу, зовнішньоекономічної діяльності підприємства, міжнародних фінансових розрахунків. У рамках виховної роботи викладачі кафедри МЕВ регулярно організовують вечори та «круглі столи» в гуртожитку ОНЕУ. Студенти із задоволенням беруть участь у наукових дискусіях з актуальних проблем міжнародних економічних відносин.

*Вручення доценту О. А. Єрмаковій
Премії Верховної Ради України*

Безумовно, найвагомішим досягненням кафедри є її випускники, які зарекомендували себе як фахівців у всіх областях ЗЕД як в Україні, так і в багатьох країнах Європи.

Яскравими прикладами успішних випускників кафедри МЕВ є: Денис Базилевич – виконувач обов'язків директора Інституту професійного лобіювання та адвокатів (Державний департамент США), Ігор Онофрей – провідний спеціаліст відділу зовнішньоекономічних зв'язків Секретаріату Конституційного Суду України, Ольга Бондарук – провідний фахівець-аналітик департаменту маркетингу Корпорації «Global ABC»), Наталія Сментина – завідувач кафедри економіки, права та планування бізнесу (ОНЕУ), Ірина Макаренко – секретар Місії України при ЄС у Брюсселі (Бельгія), Дмитро Додончо – начальник Одеського обласного бюро сприяння інвестиціям, Надія Вільдяєва – фінансовий директор і керуючий партнер Агентства Netpeak), Анна Суружій (Teamlead operative purchasing, «Aristo Pharma GmbH» (Berlin, Germany), Вікторія Коджебаш (Admission officer, Global University System (London, UK), Дар'я Аляб'єва – менеджер з інвестицій в корпорації «State Street» (Краків, Польща), Ольга Єрмакова – доцент кафедри МЕВ ОНЕУ, стипендіат Академії Наук України і Президента України.

У перспективах роботи кафедри МЕВ на найближчі роки на першому місці залишається робота зі студентами. Кафедра впевнена, що її випускники будуть досягати висот кар'єрного зростання, максимально повно реалізуючи знання і вміння, які були отримані в рамках вивчення дисциплін напряму підготовки «Міжнародні економічні відносини».

Концепція розвитку кафедри буде і далі розвиватися на основі детального відстеження потреби в економіст-міжнародник на рівні Південного економічного регіону і з урахуванням вимог підприємств і організацій щодо їх професійних компетенцій. Кафедра планує підвищити ступінь практичної підготовки студентів за допомогою створеного віртуального відділу зовнішньоекономічної діяльності, шляхом розширення числа діючих філій на підприємствах і організаціях Півдня України.

КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

У червні 1993 року Колегія Міністерства освіти України затвердила рішення міжгалузевої акредитаційної комісії щодо акредитації Одеського інституту народного господарства за IV рівнем, зміни його статусу та назви. Кабінет Міністрів України постановою № 646 від 13 серпня 1993 року «Про вдосконалення мережі вищих навчальних закладів» затвердив новий статус ОІНГ і присвоїв назву Одеський державний економічний університет. На хвилі означених змін професор І.А. Рабинович виступає з ініціативою про відкриття спеціальності «Економіка туризму».

2003 року в Одеському державному економічному університеті сталася чергова реорганізація: зі складу кафедри маркетингу і економіки туризму виокремлено кафедру економіки та управління туризмом. Підстави до структурних змін – введення в Україні нового напрямку підготовки – «Туризм» та отримання Одеським державним економічним університетом ліцензії Міністерства освіти і науки України на підготовку фахівців за спеціальністю 6.050400 «Туризм». Отже, 2003-го року в ОДЕУ засновано кафедру економіки та управління туризмом, орієнтовану на підготовку фахівців вищої кваліфікації за спеціалізацією «Економіка і організація туризму». 2016 року настав наступний етап змін: кафедру економіки та управління туризмом реструктуризовано в кафедру туристичного та готельно-ресторанного бізнесу, що передбачала фахову підготовку за двома напрямками: «Туризм» та «Готельно – ресторанна справа».

На сучасному моменті кафедра здійснює підготовку бакалаврів за двома напрямками: за спеціальністю 242 «Туризм» та спеціальністю 241 «Готельно – ресторанна справа», а також здобувачів вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» ступеня магістр за освітньо-професійною програмою «Економіка та управління туристичною діяльністю» та здобувачів вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно – ресторанна справа» ступеня магістр за освітньо-професійною програмою «Управління готельним та ресторанним бізнесом».

З 2003 року до цього часу діяльність кафедри очолює відмінник освіти України, кандидат економічних наук, професор Віктор Григорович Герасименко. Він є автором понад 120 наукових та навчально-методичних праць, опублікованих в Україні та за кордоном; одним із фундаторів української наукової школи туризмознавства. Саме професор В.Г. Герасименко заклав підвалини науково-дослідного та методичного потенціалу кафедри, що позначилося на формуванні висококваліфікованого складу.

Науково-педагогічний персонал кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу складається з 18 осіб. Частка науково-педагогічних працівників з науковим ступенем та вченим званням складає майже 80%. Вісім кандидатів економічних наук, працюючих на кафедрі, є випускниками аспірантури, серед яких доцент С.С. Галасюк – автор першої в Україні кандидатської дисертації з економіки туристичних підприємств, захищеної 1995 року.

З перших днів функціонування кафедри над розробкою навчальних планів та освітньо-професійних програм підготовки фахівців, формуванням навчально-методичного забезпечення дисциплін працювали кандидати економічних наук, доценти Н.М. Кузнецова, С.Г. Нездоймінов, П.А. Петриченко, І.В. Ухлічева; старший викладач А.В. Замкова.

Науковий потенціал кафедри формується шляхом дисертаційних досліджень, спрямованих на розробку науково-теоретичних засад діяльності підприємств галузі та удосконалення організаційно-економічного механізму функціонування підприємств туристичного та готельно-ресторанного бізнесу, санаторно-курортних закладів, регулювання розвитку регіональних рекреаційних систем, активізації підприємницької діяльності.

За період функціонування кафедри, співробітниками захищено такі теми дисертаційних робіт: С.С.Галасюк «Організаційно-економічні основи діяльності туристичних підприємств» (наук. керівник – д.е.н., проф. І.А.Рабинович); І.В. Давиденко «Організаційно-економічний механізм регулювання розвитку рекреаційної системи регіону» (наук. керівник – д.е.н., проф. В.Ф. Семенов); П.А. Петриченко «Формування маркетингової інформаційної системи підприємств санаторно-курортної сфери» (наук. керівник – к.е.н., проф. В.Г. Герасименко); С.Г. Нездоймінов «Напрями і форми розвитку рекреації та туризму в регіоні на засадах активізації підприємницької діяльності» (наук. керівник – к.е.н., проф. В.Г. Герасименко); В.В. Лебедева «Стратегія розвитку підприємств санаторно-курортного комплексу Одеського регіону» (наук. керівник – д.е.н., проф. І.О. Гродзинська); Л.В. Бортник «Організаційні та економічні засади забезпечення конкурентоспроможності підприємств готельного бізнесу» (наук. керівник – д.е.н., проф. В.Ф.Семенов); О.В.Шикіна «Організаційно-економічне забезпечення функціонування готельних підприємств малої місткості» (наук. керівник – к.е.н., доц. С.С.Галасюк); Я.Є. Гончаренко «Моделювання розвитку туристсько-рекреаційного комплексу регіону» (наук. керівник – д.е.н., проф. І.О. Гродзинська); А.В. Жупаненко «Державне регулювання неявної інфраструктури рекреаційно-туристичної сфери» (наук. керівник – д.е.н., проф. В.Ф.Семенов); І.В. Лебедєв «Забезпечення гідної праці на засадах корпоративної соціальної відповідальності» (науковий консультант – д.е.н., проф. О.А.Гришнова); К.А.Галасюк «Оцінка інноваційного потенціалу підприємств готельного господарства» (наук. керівник – к.е.н., проф. В.Г.Герасименко); Н.В. Нечєва «Забезпечення ефективного управління персоналом підприємств курортно-рекреаційної сфери» (наук. керівник – д.е.н., проф. В.Ф.Семенов); Г.К. Бедрадіна «Теоретико-методичне обґрунтування заходів щодо підвищення якості послуг туристичних підприємств» (наук. керівник – к.е.н., проф. В.Г. Герасименко).

Професорсько-викладацький склад кафедри туристичного та ресторанно-готельного бізнесу постійно удосконалює навчально-методичну і науково-дослідну роботу: видає навчальні посібники з грифом Міністерства освіти і науки України та ОНЕУ – «Основи туристичного бізнесу» (автор В.Г.Герасименко); «Економіка і організація готельного і ресторанного господарства» (автор Н.М. Кузнецова), «Маркетинг» (автори П.А.Петриченко, С.А.Яромич, Н.Є.Красностанова, О.І.Воронов), «Економіка турфірми» (автор С.Г.Нездоймінов), «Промисловий маркетинг» (автори В.П.Пилипчук, О.Ф.Оснач, Л.П.Коваленко), «Організація транспортних подорожей і перевезень туристів» (автори В.Г.Герасименко, А.В.Замкова), «Управління регіональним розвитком туризму» (автори В.Г.Герасименко, В.Ф.Семенов, Г.П.Горбань), «Стандартизація, сертифікація туристичних послуг та ліцензування туристичної діяльності» (автор С.С.Галасюк), «Туристичне країнознавство» (автори В.Ф.Семенов, О.В.Дишкантюк, В.Д.Олійник), «Основи рекреалогії: еколого-економічний та маркетинговий аспект» (автори І.О.Гродзинська, О.В.Гусєва, А.В.Замкова, С.Г.Нездоймінов), «Географія туризму» (автори В.Ф.Семенов, О.В.Назаренко), «Організація надання туристичних послуг» (автори В.Г.Герасименко, С.С.Галасюк), «Рекреалогія» (автори О.В.Гусєва, А.В.Замкова), «Основи круизного туropolерейтинга» (автор С.Г.Нездоймінов), «Організація підприємницької діяльності в агротуризмі» (автори В.Г.Герасименко, С.Г.Нездоймінов), «Організація екскурсійних послуг» (автор С.Г.Нездоймінов), «Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності» (автори С.С.Галасюк, С.Г.Нездоймінов).

Викладачі кафедри професор В.Г. Герасименко, доцент С.Г. Нездоймінов відзначені званням «Почесний працівник туризму України». Науковий потенціал кафедри презентують відмінники освіти: І.О. Гродзинська, А.В. Замкова, Н.М. Кузнецова, В.Г. Герасименко, С.Г. Нездоймінов, А.М. Іванов.

Завідувач кафедри, професор В.Г. Герасименко і доцент А.М. Іванов входять до складу науково-методичної комісії МОН України за напрямом освіти «Сфера обслуговування». Науковці кафедри: доктор економічних наук, професор В.Ф. Семенов, кандидат економічних наук, професор В.Г. Герасименко, кандидат економічних наук, доцент С.Г. Нездоймінов є членами Вченої ради ОНЕУ, а також членами українських та іноземних редакційних колегій фахових рецензованих наукових видань. При кафедрі створено осередок: Асоціація працівників навчальних закладів України туристського і готельного профілю. З ініціатив кандидата економічних наук, доцента П.А. Петриченка (трагічно загинув під час сходження на вершину гори Монблан у серпні 2017 р.), викладачі кафедри співпрацюють з Міжнародною асоціацією наукових експертів з туризму.

Сьогодні пріоритетом у діяльності колективу кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу є поглиблення фундаментальної та спеціальної підготовки студентів, їх орієнтованість на європейський рівень розвитку галузі. Викладачі кафедри активно працюють над удосконаленням і розширенням навчально-методичної бази, щоб вивчення студентами нових спеціальних дисциплін було повноцінним, цікавим і доступним для сприйняття. Постійно вдосконалюється матеріально-технічна база навчального процесу за рахунок застосування інформаційних технологій, наповнення та використання системи ДН «MOODLE» та «АСУ ВНЗ», наповнення Репозитарію ОНЕУ.

Науково-дослідна робота кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу спрямована на подальше поглиблення наукових досліджень та виконується у рамках тематичного напрямку «Регіональні проблеми розвитку реального сектору економіки». Протягом останніх п'яти років на кафедрі проводились дослідження за держбюджетними темами: «Економічні засади функціонування і розвитку туристичних ринків в Одеському регіоні», «Аналіз і оцінка туристично-рекреаційного потенціалу Одеської області та визначення шляхів його раціонального використання», «Макроекономічне регулювання національного туристичного бізнесу в контексті процесів євроінтеграції». З окремих питань (активізації підприємницької діяльності у сфері рекреації та туризму, екологічної безпеки, структурної перебудови регіонального туристично-рекреаційного комплексу, професійної підготовки кадрів в Україні) підготовлено пропозиції, які спрямовано відповідним Комітетам Верховної Ради та міністерствам України, регіональним органам влади.

Результати досліджень використовуються у навчальних програмах за рівнями освіти. Ряд наукових досліджень здійснено на замовлення підприємств туристичного та готельно-ресторанного бізнесу, які є партнерами кафедри та базовими підприємствами для проходження практики студентами: туристичне підприємство «Селезньов Тур», КП «Одеський зоопарк», готель «Бристоль» та інші. На базі означених наукових напрацювань професорсько-викладацьким складом кафедри опубліковано 6 монографій, 21 стаття у колективних монографіях, 10 навчальних посібників, понад 140 наукових статей у фахових виданнях України, 45 наукових статей у зарубіжних фахових виданнях таких країн, як Австрія, Білорусь, Болгарія, Велика Британія, Індія, Італія, Казахстан, Молдова, Латвія, Німеччина, ОАЕ, Польща, Російська Федерація, Румунія, Туреччина, Франція. Крім того, викладачами кафедри опубліковано майже 200 тез доповідей на науково-практичних конференціях різних рівнів в Україні та за кордоном. Важливим аспектом науково-дослідної діяльності кафедри є публікація статей у фахових журналах, публікації яких розміщуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science.

Науковці кафедри – доктор економічних наук, професор В.Ф. Семенов, кандидат економічних наук, професор В.Г. Герасименко, кандидат економічних наук, доцент

С.С. Галасюк, кандидат економічних наук, доцент С.Г. Нездоймінов беруть участь в атестації наукових кадрів як офіційні опоненти при захисті дисертацій здобувачів наукового ступеня. Доктор економічних наук, професор В.Ф. Семенов є членом спеціалізованої вченої ради 41.055.03 Одеського національного економічного університету.

Наукові та навчально-методичні надбання кафедри отримують подальший розвиток у навчальному процесі на факультеті міжнародної економіки ОНЕУ та інших ВНЗ України, є підґрунтям сучасних наукових досліджень співробітників кафедри:

професор В.Г. Герасименко – теоретичні проблеми туризмології та функціонування ринків туристичних послуг;

професор В.Ф. Семенов – управління регіональним та секторальним розвитком економіки;

доцент І.В. Лебедєв – соціальна відповідальність бізнесу;

доценти С.С.Галасюк, С.Г. Нездоймінов, І.В. Давиденко, О.Л. Михайлюк, О.В. Шикіна – ефективність економічної діяльності підприємств туристичного та готельно-ресторанного бізнесу, розвиток регіональних ринків туристичних послуг, екологізації інфраструктури туризму та рекреаційних систем регіону;

старші викладачі В.Я. Павлоцький, кандидат економічних наук Г.К. Бедрадіна, кандидат економічних наук К.А. Наймарк, викладач І.М. Єзупова – економіка, інноваційний розвиток підприємств готельної і ресторанної сфери, якості послуг підприємств туристичного бізнесу, регіональних туристичних ринків;

доценти С.Г. Ярмоменко, І.В. Ухлічева, А.М. Іванов, О.В. Назаренко, викладачі Я.С. Гончаренко, Н.В. Нечєва – розвиток регіонального санаторно-курортного комплексу, потенціалу туристичних територій та менеджмент туризму.

Стабільність навчального процесу за розкладом занять, ведення документообігу кафедри, підготовку аудиторій до проведення практичних та семінарських занять забезпечує методист кафедри О.А. Леськова.

Колектив кафедри є співрозробником проекту «Програми розвитку туризму та курортів в Одеському регіоні на 2017 – 2020 рр. », рекомендацій до парламентських слухань на тему «Розвиток туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості України». Кафедра забезпечує для Одеської обласної агенції реконструкції та розвитку науковий супровід регіонального проекту ЄС «Туризм як каталізатор економічного розвитку сільських територій».

Велика увага приділяється міжнародним зв'язкам кафедри. Підписано угоди про співпрацю з освітніми установами Польщі, Італії, Туреччини, Молдови. Щороку викладачі і студенти вивчають практичний досвід організації туризму у європейських країнах: Італії, Німеччини, Франції, Румунії, Польщі, Латвії тощо. Зокрема, делегація викладачів кафедри та студентів взяла участь у міжнародній науково-практичній конференції з туризму в Стамбулі (Туреччина). З 2014 року науковці кафедри беруть активну участь у щорічній міжнародній конференції ВНЗ придунайських країн: «Дунай – вісь європейської ідентичності» (International Conference «The Danube – Axis of European Identity»).

Підвищення ефективності підготовки професійних кадрів туристичної кваліфікації значною мірою обумовлене рівнем практики студентів. Колектив кафедри прагне до того, щоб програма навчання та видання науково-методичної літератури, підручників враховували динаміку розвитку туристичного ринку, надбання підприємств – лідерів туристичного та готельного бізнесу, світовий досвід, впровадження інноваційних технологій в туристичну освіту, використання міжнародних програм підготовки туристичних кадрів, що накопичені в провідних ВНЗ.

Кафедра, здійснюючи освітню діяльність орієнтується на сучасну модель професійної туристичної освіти, яка ґрунтується на таких принципах: орієнтованість на практичну підготовку фахівців з урахуванням кращих світових стандартів; урахування запитів роботодавців, їх кваліфікаційних вимог; надання студентам можливості вибору індивідуальної освітньої траєкторії, забезпечення безперервності та багаторівневості програм;

отримання „подвійного” диплома і додаткових кваліфікаційних сертифікатів; застосування сучасних інформаційних та освітніх технологій у навчанні; сертифікації освітніх програм на основі міжнародних стандартів якості.

У рамках реалізації основних принципів Болонського процесу, важливим напрямом діяльності кафедри залишається підготовка до сертифікації за стандартами якості UNWTOedQual, яку розробила і проводить Всесвітня туристична організація задля підвищення якості туристичної освіти і її ефективності, що дозволяє визначити конкурентоспроможність освітніх програм, реалізованих ВНЗ України, їх відповідність світовим стандартам якості.

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу активно працює над підвищенням якісного рівня викладацького складу. Однією із основних складових кадрової політики кафедри є забезпечення підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників, відповідно до діючого положення. Протягом 2014-2017 років всі викладачі кафедри пройшли стажування та підвищили свою кваліфікацію в підприємствах, в організаціях, наукових установах та закладах післядипломної освіти, закордонних ВНЗ. За результатами стажування викладачі кафедри В.Г. Герасименко, С.Г. Нездоймінов, В.Я. Павлоцький взяли участь у виданні іноземної колективної монографії: «Mechanisms and models of development of entities tourist business: collective monograph» (ISMA University. – Riga: «Landmark» SIA, 2016. – 204p.).

У квітні 2017 року кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу провела студентську науково-практичну конференцію «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України». У рамках конференції проведено засідання круглого столу – «Розвиток сталого туризму: виклики і можливості для туристичного та готельно-ресторанного бізнесу». Статус заходу підкреслює підтримка Всесвітньої туристичної організації ООН і департаменту туризму та курортів міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

По завершенню засідання круглого столу, студенти – учасники конференції взяли участь у секційних засіданнях за 7 тематичними напрямками. У роботі конференції взяли участь більше 250 студентів ФМЕ, які навчаються за спеціальностями «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа». За результатами роботи круглого столу та конференції надано рекомендації щодо забезпечення розвитку основних напрямів сталого туризму в Одеському регіоні, впровадження нових національних стандартів у галузі туризму та готельного господарства, використання інноваційних технологій в діяльності туристичних та готельних підприємств регіону, екологізації туризму, підготовки майбутніх фахівців галузі.

З 1995 року, коли відбувся перший випуск фахівців, до теперішнього часу вищу освіту за зазначеними спеціальностями отримало більше 600 осіб. Випускники факультету міжнародної економіки працюють у місцевих органах виконавчої влади, у вітчизняних та іноземних туристичних фірмах та агенціях, готелях, закладах санаторно-курортної галузі, транспортних організаціях, підприємствах екскурсійного, курортного, розважального обслуговування: Катерина Клементьєва – засновник туристичного підприємства «Тревел-Консалт», Наталія Орловська – засновник туристичного підприємства «Флай-Мі» (агенція сімейних подорожей), Алла Голівець – директор філії туристичної франчайзингової мережі «Корал Тревел», Альона Галєва – виконавчий директор «Авіа Марін Сервіс» (Амстердам, Нідерланди), Катерина Романюк – менеджер готелю «Арнаутський», Олена Голобродська – начальник відділу продажів готелю «Гранд Марін енд Спа», Дар'я Наливайко – менеджер з продажів та маркетингу готелю «Панорама де Люкс», Надія Любковська – старший партнерський директор у «Тапгерінг» (Лас Вегас, США), Дмитро Добров – старший адміністратор компанії «Ет Зе Топ Бурдж-Халіфа» (Дубаї, ОАЕ), Ігор Борносус – консьєрж готелю Річ Карлтон (Гонконг, КНР) та інші.

Випускники кафедри туризму та готельно-ресторанного бізнесу мають поглиблений діапазон знань та володіють сучасними інструментами управління підприємствами туристичного, готельного і ресторанного господарства, науковим економічним мислен-

ням, навичками системного підходу до розробки управлінських рішень. Тому вони прагнуть і в змозі ефективно працювати у різних секторах індустрії туризму та гостинності.

Програма розвитку кафедри базується на усвідомленні того, що «золотий фонд» колективу кафедри складають його співробітники, а оновлені приміщення, сучасне обладнання та високі освітні технології лише слугують засобом реалізації цілей колективу. Пріоритетним і в майбутньому залишається питання створення умов для освітнього, наукового та громадсько-культурного розвитку людського капіталу співробітників кафедри.

Сучасний етап розвитку кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу факультету міжнародної економіки, започаткований на межі нового тисячоліття, ознаменований науковим пошуком рішення сучасних проблем формування та розвитку національного туристичного ринку, модернізації інфраструктури сфери туризму та гостинності, ефективного регіонального управління підприємствами секторальної економіки, вдосконалення навчального процесу, фахової підготовки студентів, активізацією науково-дослідної роботи викладачів та студентів.

Кадровий потенціал кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

*Віктор Григорович
Герасименко, кандидат
економічних наук, професор*

*Василь Федорович
Семенов, доктор
економічних наук, професор*

*Ігор Васильович
Лебедєв, доктор
економічних наук, доцент*

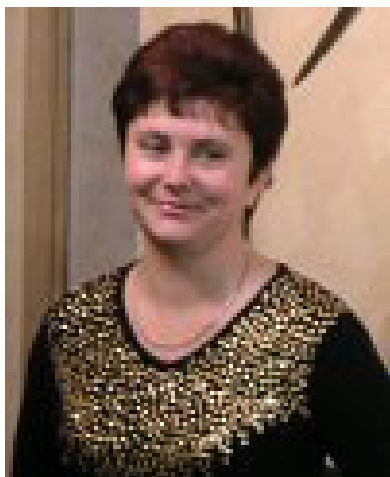
*Світлана Сергіївна
Галасюк, кандидат
економічних наук, доцент*

*Ірина Володимирівна
Давиденко, кандидат
економічних наук, доцент*

*Андрій Миколайович
Іванов, кандидат
економічних наук, доцент*

*Олена Леонідівна
Михайлюк, кандидат
економічних наук, доцент*

*Сергій Георгійович
Нездоймінов, кандидат
економічних наук, доцент*

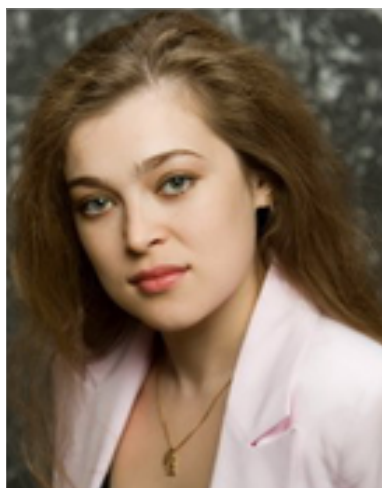
*Ірина Валеріївна Ухлічєва,
кандидат економічних наук,
доцент*

*Ольга Володимирівна
Шикіна, кандидат
економічних наук, доцент*

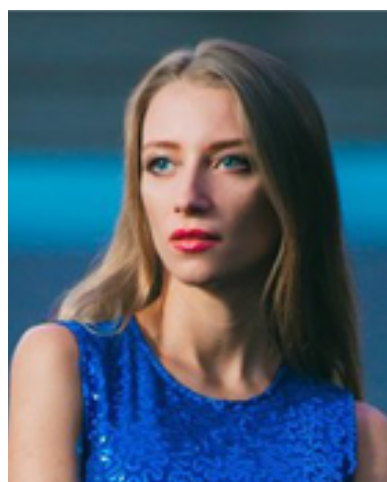
*Сергій Григорович
Ярьомєнко, кандидат
географічних наук, доцент*

*Яніслава Євгенівна
Гончаренко, кандидат
економічних наук, викладач*

*Катерина Артурівна
Наймарк, кандидат
економічних наук, ст. викладач*

*Наталя Валеріївна Нечєва,
кандидат економічних наук,
старший викладач*

*Володимир Якович
Павлоцький,
старший викладач*

*Ганна Костянтинівна
Бедрадіна, кандидат
економічних наук,
старший викладач*

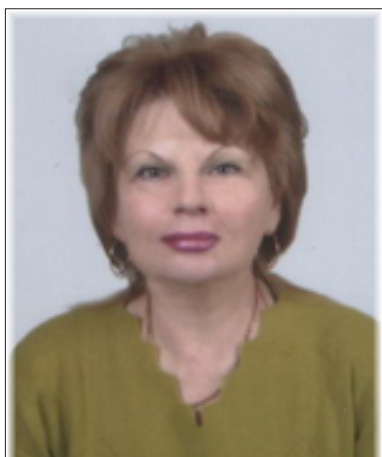
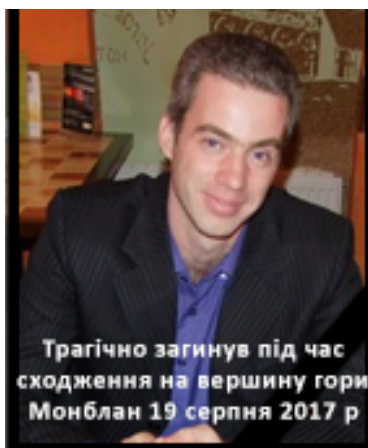
*Ірина Миколаївна Єгупова,
викладач*

*Оксана Адамівна Леськова,
методист кафедри*

Співробітники, які працювали в різні роки на кафедрі туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

*Петриченко
Павло Анатолійович,
кандидат економічних
наук, доцент*

*Коваленко Лідія Павлівна,
старший викладач*

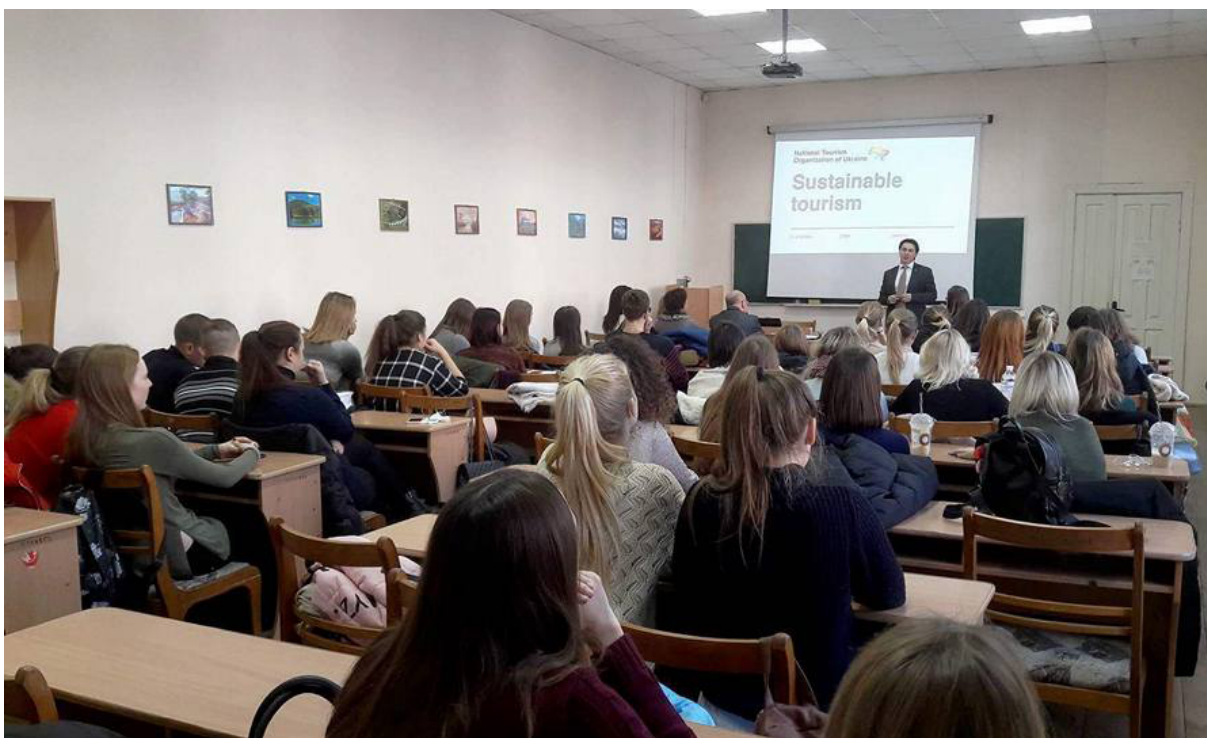
*Кузнецова
Надія Миколаївна, к.е.н.,
доцент*

*Замкова Алла Василівна,
старший викладач*

*Студенти 2-го курсу спеціальності «Готельно-ресторанна справа»
і кандидат економічних наук, доцент О.В. Шикіна на практичних заняттях
в «Odessa Tourism stud camp» (2017)*

*Практичне заняття для студентів 3-го курсу спеціальностей «Туризм»
і «Готельно-ресторанна справа» проводить аспірант кафедри,
директор департаменту туризму та курортів Міністерства економічного розвитку
і торгівлі України І.Л. Ліптуга (2017)*

Студенти 3-го курсу спеціальностей «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа» на практичних заняттях на базах практики (2017)

Студентська науково-практична конференція «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України» (12 квітня 2017 року)

Участь студентів першого курсу у святкуванні Всесвітнього дня туризму. Посвячення у туристи провели викладачі кафедри на базі відпочинку ОНЕУ (27.09.2017)

Зустріч студентів I–х курсів спеціальностей «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа» з представниками туристичного бізнесу. Зустріч провели зав. кафедри, кандидат економічних наук, професор В.Г. Герасименко, Оксана Кузнецова – директор Асоціації «Туризм Одеси» та Глорія Яхніс – директор туристичної компанії «Алмаріс» (25.09.2017)

На врученні студентам 5-го курсу спеціальності «Туризм» сертифікатів АСУ «Готель В2»

Разом працюємо, разом відпочиваємо, разом з Днем народження вітаємо!

КАФЕДРА ЕКСПЕРТИЗИ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ

Становлення кафедри експертизи товарів та послуг

Одним з важливих чинників, що забезпечує успішний економічний та соціальний розвиток України, є кваліфіковані фахівці для виробничих й торговельних підприємств та організацій, які займаються питаннями розробки та впровадження в діяльність підприємств стандартизованих систем управління якістю, безпечністю товарів та послуг, здатні проводити експертні дослідження товарів, оцінювати послуги з точки зору захисту прав споживачів, науково обґрунтовувати заходи з метою запобігання та розповсюдження контрафактної і фальсифікованої продукції, розробляти порядок сертифікації товарів та послуг. Сьогодні таких фахівців готує кафедра експертизи товарів та послуг.

Підготовка фахівців з товарознавства для південних регіонів України у др. пол. ХХ ст. проводилася в Одеській філії Київського торговельно-економічного інституту, діяльність якої вичерпала себе у 1976 році. Відтоді цю кваліфікацію можна було набутися в Одеському інституті народного господарства (наказ Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти УРСР і міністерства торгівлі УРСР № 370 від 24.09.1976 р.). З 1976 по 1989 роки в ОІНГ підготовку спеціалістів – товарознавців здійснювала кафедра товарознавства і організації торгівлі промисловими і продовольчими товарами.

У часі проголошення незалежності України в інституті розпочалася перебудова навчальної, навчально-методичної, наукової та виховної роботи: відкривалися нові спеціальності, проводилася реорганізація факультетів. Одним з наслідків таких змін є відкриття 2004-го року спеціальності «Товарознавство і торговельне підприємництво» в межах напрямку 0503 «Торгівля» за фахом спрямування 050303 «Експертиза товарів та послуг» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 17 червня 2002 р. № 350). Підготовку бакалаврів за цією спеціальністю здійснює кафедра екології, розміщення продуктивних сил та технологій (ЕРПСіТ) під керівництвом д. е. н., проф. Василя Федоровича Семенова. Того ж року укладено угоду між Державним підприємством Одеський регіональний центр стандартизації, метрології та сертифікації Держспоживстандарту України і Одеським державним економічним університетом про створення філії кафедри ЕРПСіТ на базі останнього.

Підготовку бакалаврів з товарознавства і торговельного підприємництва кафедра ЕРПСіТ здійснювала до 2007 року: 2 січня 2007 р. на факультеті міжнародної економіки створено спеціалізовану кафедру експертизи товарів і послуг (ЕТП), керівником якої став кандидат хімічних наук, доцент Ігор Миколайовича Кіров.

У відповідності до наказу МОН України № 58 від 27.01.07 року напрям підготовки 0503 «Торгівля» відповідає напряму підготовки 8.030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво». Відповідальним за підготовку перших магістрів з експертизи товарів та послуг стала кафедра експертизи товарів та послуг під керівництвом д. х. н., проф. Задорожного Василя Георгійовича у 2008 році.

2010-го року роботу кафедри очолила кандидат хімічних наук, доцент Олександра Михайлівна Железко. Цього ж року укладено угоду про творчу співпрацю між Національним науковим центром «Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є. Таїрова» і Одеським державним економічним університетом. Розроблено положення та створено філію кафедри ЕТП на базі ННЦ «Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є. Таїрова».

У 2011 р. кафедру експертизи товарів та послуг очолив д. фіз.-мат. н., проф. Кулініч Олег Анатолійович.

З 2015 р. кафедру очолює к. т. н., доцент Кунділовська Тетяна Анатоліївна.

Сьогодні кафедра готує фахівців за напрямом «Управління та адміністрування» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» – бакалаврів за освітньою програмою «Товарознавство та управління якістю та безпечністю товарів та послуг», магістрів за освітньо-професійною програмою «Експертиза товарів та послуг».

В умовах ринкової економіки уміння проводити експертизу товарів та послуг в першу чергу потрібне для роботи в державних управлінських та контролюючих органах різного спрямування: Держпродспоживслужбі – Управлінні у справах захисту прав споживачів, Антимонопольному комітеті України, Контрольно-ревізійному управлінні, Державній інспекції з контролю за цінами, Державній фіскальній службі, центрах стандартизації, метрології і сертифікації, Торгово-промисловій палаті, управліннях житлово-комунального господарства, торгівлі та економіки державних адміністрацій і органів місцевого самоврядування тощо. Вище перелічені органи мають різне підпорядкування, але являють собою гармонійну систему, мета якої – забезпечення сталого економічного розвитку, захист прав споживачів, суб'єктів підприємницької діяльності та захист інтересів держави.

Тому, підготовка і випуск магістрів з експертизи товарів та послуг як для органів державної влади, міського самоврядування, комерційних підприємств, так і для громадських організацій у справах захисту прав споживачів, відзначається актуальністю.

У 2004 році кафедра отримала 4 навчально-методичні лабораторії, які були укомплектовані лабораторним обладнанням:

- лабораторію хімії та методів дослідження якості товарів, сировини та матеріалів;
- лабораторію фізики та методів дослідження якості товарів;
- лабораторію товарознавства та управління якістю продовольчих товарів;
- лабораторію товарознавства та управління якістю непродовольчих товарів.

Протягом 2007р. на кафедрі розроблялась і була укладена Угода про співробітництво в галузях науково-технічних досліджень та учбового процесу між Одеським державним економічним університетом та Одеським державним інститутом вимірювальної техніки, Одеською національною академією харчових технологій, Державним підприємством

Одеський Центр з проблем захисту прав споживачів, що дозволило диверсифікувати бази практики в залежності від вибраного напрямку дипломних робіт.

2008-го року на кафедрі відкрито і матеріально укомплектовано ще дві лабораторії:

- лабораторію фізико-хімічних методів аналізу якості товарів;
- лабораторію мікробіологічної експертизи сировини та матеріалів.

Навчально-виховний процес у лабораторіях кафедри

У 2014 р. доцент кафедри Л.А. Траченко, з метою реалізації ініціативи магістрантів спеціальності «Експертиза товарів та послуг», заснувала Молодіжний студентський рух «Допомога споживачу», завдання якого – отримання практичних навиків та компетенцій щодо захисту прав споживачів. Сьогодні це навчальне підприємство, що здійснює консультативно-правову роботу зі споживачами нашого міста та здійснює моніторинг щодо правової обізнаності споживачів. Молодіжний студентський рух «Допомога споживачу» є базою міждисциплінарного тренінгу та проходження переддипломної практики для студентів магістратури спеціальності «Експертиза товарів та послуг».

*Керівник руху «Допомога споживачу»
доц. Л. А. Траченко з магістрами
спеціальності «Експертиза товарів
та послуг»*

Співробітники кафедри

Василь Федорович Семенов народився 23 лютого 1946 року у с. Павлівка Дніпропетровської області. Середню освіту здобув у школі № 14 міста Кременчук. З 1964 року починається його трудова діяльність: слюсар-ремонтник обладнання на заводі дорож-

ніх машин міста Кременчука. 1965-1968 роки – служба у Збройних Силах СРСР. 1968 рік – волочильник на сталеканатному заводі. Цього ж року вступає на вечірнє відділення Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова.

У 1974 році В.Ф. Семенов закінчив університет за спеціальністю «Економічна географія». З 1974 року працює в Одеському інституті народного господарства: асистент, старший викладач. З 1976 по 1981 рр. навчався в аспірантурі Сектору географії АН УРСР за спеціальністю 11.00.02 «Економічна і соціальна географія». Захистив кандидатську дисертацію за темою «Регіональний агропромисловий комплекс та шляхи удосконалення його територіальної організації». З 1984 року – доцент кафедри економічної географії ОІНГ. Протягом роботи в університеті підготував докторську дисертацію (докторантура РВПС України НАН України) за спеціальністю 08.10.03 «Міська та регіональна економіка» (1994-1996 роки). Захистив дисертацію у 1996 році за темою «Економічні основи реформування регіонального АПК в умовах переходу до ринкових відносин». З 1997 року – професор кафедри екології, РПС і технології ОДЕУ. 1999 року йому присвоєно вчене звання професора. В. Ф. Семенов проходив стажування у Московському інституті ім. Г. Плеханова (1976 р.) та у Московському державному університеті ім. М. Ломоносова (1983 р.). Неодноразово підвищував кваліфікацію у Одеському державному університеті ім. І.І. Мечникова, у Раді з вивчення продуктивних сил (м. Київ). Упродовж 2002 – 2013 рр. – завідувач кафедри екології, РПС і технології. Напрямок наукових досліджень – регіональна економіка та технологія. На сьогоднішній час В. Ф. Семенов працює на посаді професора кафедри туристичного і готельно-ресторанного бізнесу. У 2004 році був нагороджений знаком «Відмінник освіти України».

Феофан Євламійович Дубровін народився 19 жовтня 1930 року у с. Уварове Курганської області (Росія). У 1947 році закінчив 8 класів СШ № 8 міста Фрунзе. З 1947 по 1950 роки навчався у Фрунзенському кооперативному технікумі за спеціальністю бухгалтер. У 1950–1953 роках служив у Збройних Силах СРСР.

З 1953 по 1957 роки працював у Фрунзенському центральному універмазі на посаді старшого товарознавця, завідувача секцією. У 1957-1960 роках навчався у Донецькому інституті радянської торгівлі за спеціальністю «Товарознавство промислових товарів», працював на посадах старшого товарознавця, завідувача секцією у Одеському центральному універмазі. З 1965 року Ф.Є. Дубровін – асистент, викладач, старший викладач в Одеській філії Київського торговельно-економічного інституту.

У 1974 році закінчив аспірантуру, захистив кандидатську дисертацію за темою «Дослідження впливу різної усадки текстильних матеріалів на формостійкість верхнього одягу», отримав науковий ступінь кандидата технічних наук.

З 1976 по 1989 роки займав посаду старшого викладача кафедри товарознавства і організації торгівлі промисловими і продовольчими товарами Одеського інституту народного господарства. З 1989 по 1994 роки – доцент кафедри технології галузей промисловості. З 1995 по 2006 роки – доцент кафедри екології, розміщення продуктивних сил і технології. З 2007 по 2008 роки – доцент кафедри експертизи товарів і послуг.

Юрій Павлович Земляних народився 1 лютого 1935 року у м. Куп'янськ Харківської області. У 1953 році закінчив СШ № 72 у Одесі. Упродовж 1954-1961 рр. навчався в Одеському політехнічному інституті на теплоенергетичному факультеті.

З 1962 по 1969 роки займав посаду старшого інженера у Одеському технологічному інституті ім. М. В. Ломоносова. У 1969-1973 роках – старший науковий співробітник у Одеському інституті холодильної промисловості.

1970 – 1972 роки – навчання в аспірантурі. Захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 23.01.02 «Теплоенергетика». Тема дисертації «Теплопровідність газів при високих температурах».

З 1973 р. працює у Одеському інституті народного господарства. Спочатку – на кафедрі економіки і організації матеріально-технічного забезпечення викладачем, старшим викладачем, а вже у 1976 році посів посаду завідувача кафедри технології важливіших галузей промисловості. 1989 – 1994 рр. – доцент кафедри технології галузей промисловості. 1995 – 2006 рр. – доцент кафедри екології, розміщення продуктивних сил і технології. 2007-2010 рр. – доцент кафедри експертизи товарів і послуг.

Ігор Михайлович Кіров у 1969 році поступив в Одеський політехнічний інститут на факультет автоматики і обчислювальної техніки. Навчання закінчив 1974 року за спеціальністю «Акустика і ультразвукова техніка».

З 1974 по 1979 роки працював інженером – електрофізиком у НД технологічному інституті «Темп». У 1979-1981 – старший інженер – настроювач на Південному виробничо-технічному підприємстві м. Одеси.

Упродовж 1981 – 1984 рр. навчався в аспірантурі кафедри фізики Одеського інституту харчової промисловості ім. М. В. Ломоносова. У 1984-1989 роках займав посади молодшого і старшого наукового співробітника на цій же кафедрі. Рік 1988 – захист дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата хімічних наук за спеціальністю 01.04.19 «Фізика полімерів». Тема дисертації – «Отримання тонких плівок з поліетилену в вакуумі». По тому працював в Одеській національній академії харчових технологій: асистент, доцент кафедри електротехніки. 2007 рік – завідувач кафедри експертизи товарів та послуг Одеського державного економічного університету. У 2010 році звільнився за власним бажанням з посади доцента кафедри експертизи товарів та послуг.

Василь Георгійович Задорожний у 1971 році закінчив інженерно-фізичний факультет Одеського політехнічного інституту за спеціальністю «Технологія спеціальних матеріалів для електронної техніки». Цього ж року розпочав трудову діяльність в Одеському технологічному інституті харчової промисловості ім. М. В. Ломоносова на посаді інженера кафедри фізики. З 1973 р. навчався в аспірантурі за фахом «Експериментальна фізика». У 1977 році захистив дисертацію на ступінь кандидата технічних наук у Ленінградському технологічному інституті ім. Леніна за темою

«Отримання і дослідження тонких полімерних плівок і покриттів у вакуумі». Відтоді працював на кафедрі фізики Одеської академії харчових технологій: асистент, а з 1984 р. – доцент.

У 1989 році захистив докторську дисертацію за темою «Дослідження процесів структуроутворення тонких полімерних плівок у вакуумі і створення нових технологій на їх основі». Присуджено науковий ступінь доктор хімічних наук. З 1991 року займав посаду професора кафедри фізики Одеської національної академії харчових технологій.

З 2006 року працює в Одеському державному економічному університеті на посаді професора кафедри екології, розміщення продуктивних сил та технології за сумісництвом.

У вересні 2007 р. В.Г. Задорожного призначено на посаду завідувача кафедри експертизи товарів та послуг, на якій працював до 2010 року. У 2011 році звільнився за власним бажанням. Нагороджений Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (2010).

Олександра Михайлівна Железко з 1968 по 1973 роки навчалася на хімічному факультеті Одеського державного університету імені І. І. Мечникова за спеціальністю хімік-аналітик, викладач хімії. З 1973 по 1974 роки працювала інженером з виробничого навчання на Одеській шкіргалантерейній фабриці. 1974 – 1979 рр. – інженер, старший лаборант, молодший науковий співробітник фізико-хімічної кафедри Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. 1979 – 2009 рр. – старший лаборант, асистент, доцент кафедри аналітичної хімії Одеської національної академії харчових технологій.

У 1990 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук за спеціальністю 02.00.02 «Аналітична хімія». Тема дисертації – «Флотаційно-іонообмінне концентрування свинцю, вісмуту, трьох- та шестивалентного хрому на тонкодисперсних іонітах і їх твердофазне визначення». 1994 року О. М. Железко присуджено вчене звання доцента. З 2010 р. О. М. Железко – доцент кафедри експертизи товарів і послуг Одеського національного економічного університету, виконувала обов'язки завідувача кафедри у 2010 р. У 2016 році звільнилася за власним бажанням з посади доцента кафедри експертизи товарів і послуг.

Олег Анатолійович Кулініч у 1973 році поступив на фізичний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова, який закінчив у 1978 р.

Упродовж 1979 – 1980 рр. працював вчителем фізики у СШ № 55. З 1980 року – інженер, молодший науковий співробітник науково-дослідної частини Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. Проходив стажування у Чехословацькій Соціалістичній Республіці: 1986 рік.

У 1987 році захистив кандидатську дисертацію за темою «Вплив дислокацій на електрофізичні властивості контакту метал-кремній» та отримав науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук. Працював в ОНУ ім. І. І. Мечникова на посаді старшого наукового співробітника.

У 2010 році захистив докторську дисертаційну роботу за темою «Дефектоутворення у шаруватих структурах діоксин кремнію-кремній та метал-кремній» з присудженням наукового ступеня доктора фізико-математичних наук. 2011-2015 рр. – завідувач кафедри експертизи товарів і послуг ОНЕУ. З жовтня 2015 року займає посаду професора кафедри.

Тетяна Анатоліївна Кунділовська у 1982 р. вступила до Одеського технологічного інституту харчової промисловості ім. М.В. Ломоносова і у 1987 році отримала диплом за спеціальністю «Технологія консервування».

У 1998 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за темою «Розробка технології виробництва сухих сніданків, збагачених харчовими волокнами» за спеціальністю 05.18.01 «Технологія хлібопекарських продуктів та харчоконцентратів».

З 2004 р. займала посаду доцента кафедри екології, розміщення продуктивних сил і технології Одеського державного економічного університету.

З 2007 року працює доцентом кафедри експертизи товарів і послуг Одеського національного економічного університету. У 2011 році присвоєно вчене звання доцента кафедри експертизи товарів та послуг. З 2015 року – завідувач кафедри експертизи товарів та послуг.

Коло наукових інтересів: безпечність та якість смакових товарів, ідентифікація продовольчих товарів та встановлення відповідності, методологія сенсорної оцінки якості харчових продуктів, біологізація виробництва агропромислової продукції.

Науково-дослідна робота: є керівником науково-дослідної роботи кафедри «Сучасні економічні тенденції розвитку біологізації агропромислової продукції в Україні та регіонах», керує науковою роботою студентів.

Перелік основних публікацій: є автором близько 100 наукових та науково-методичних праць, серед яких навчальні посібники, наукові статті у фахових наукових виданнях.

Співавтор монографій: «Оценка соответствия товаров при прогнозировании фальсификации», «Товарні інновації: розробка та експертна оцінка», «Теорія та практика проведення судових експертиз за напрямком інженерних, економічних, товарознавчих видів досліджень та оціночної діяльності».

Володимир Омарович Омаров у 1978 році вступив до Одеського державного політехнічного інституту на хіміко-технологічний факультет. У 1983 році закінчив навчання в інституті і отримав диплом за спеціальністю «Технологія основного органічного та нафтохімічного синтезу». З 1983 по 1984 роки працював асистентом кафедри органічної хімії в Одеському державному політехнічному університеті.

З 1984 по 1987 роки навчався в аспірантурі. 1987–1993 рр. – молодший науковий співробітник, науковий співробітник кафедри органічної хімії. У 1991 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук за темою «Реакція поліфтор-алкенів та ароматичних сполук з системою SF₄-HF-галоген агент» за спеціальністю «Органічна хімія».

Олег Куркин,
Татьяна Курдюковская,
Владимир Омаров

**Оценка соответствия
товаров при
прогнозировании
фальсификации**
монография

Т.А. Кунділовська, В.Г. Захарчук,
О.М. Жоліто, А.А. Третьяков,
Т.Ю. Ситюкина, О.А. Кривач

**РОЗРОБКА ТА ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА
ІННОВАЦІЙНИХ ПРОДУКТІВ**

Монографія

З 1994 року працює в Одеському державному економічному університеті на посаді старшого викладача кафедри технології галузей промисловості. З 1995 по 2006 роки – старший викладач кафедри екології, розміщення продуктивних сил і технології. З 2007 по 2015 роки займав посаду доцента кафедри експертизи товарів та послуг.

Костянтин Михайлович Тенюх народився 15 червня 1955 року у с. Жуковці Вінницької області. У 1970 році закінчив Жуковецьку 8-річну школу і вступив до Запорізького профтехучилища № 9. У 1973 році закінчив навчання за спеціальністю «Електрогазозварювальник». 1973 – 1975 р. р. – служба у Збройних Силах СРСР. З 1976 до 1981 року навчався в Одеському інституті харчових технологій ім. М. В. Ломоносова і отримав диплом за спеціальністю «Машини і апарати харчових виробництв».

У 1982-1988 рр. працював майстром з експлуатації межових кранів в Одеському спецуправлінні механізації. У 1988-1994 роках – головний механік Спецбудівельного управління монолітного домобудування, а потім начальник управління малої механізації. З 1994 року – головний механік підприємства «Моноліт». Лауреат премії Автономної Республіки Крим у галузі науки і науково-технічної діяльності (Рішення Президії ВР АРК № 578/03 2003 р.).

У 2004 році закінчив навчання у заочній аспірантурі Одеської національної академії харчових технологій, а у 2005 захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук на тему «Удосконалення процесу пресування винограду в шоковому пресі», за спеціальністю 05.18.12 «Процеси та обладнання харчових, мікробіологічних та фармацевтичних виробництв». У 2007 році виконував обов'язки проректора з науково-педагогічної роботи у Одеському національному морському університеті.

Упродовж 2008 – 2012 рр. – доцент кафедри експертизи товарів і послуг Одеського національного економічного університету.

Валентина Григорівна Захарчук упродовж 1988–1993 рр. навчалася в Одеському технологічному інституті харчової промисловості за спеціальністю «Технологія консервування».

1994–1997 рр. – інженер кафедри органічної хімії Одеської державної академії харчових технологій. 1999-2004 рр. – інженер-технолог в об'єднаному відділі сертифікації та виробничо-технологічній вимірювальній лабораторії ВАТ «Одеса-харчокомбінат».

З 2004 року працює на посаді викладача кафедри екології, розміщення продуктивних сил і технології Одеського державного економічного університету.

У 2006 році захистила кандидатську дисертацію за темою «Оцінка роботи концентраційних та водневих гальванопар і їх впливу на корозію конструкційних матеріалів» за спеціальністю 05.17.14 «Хімічний опір матеріалів та захист від корозії» в Фізико-механічному інституті ім. Г. В. Карпенка НАНУ (м. Львів), отримала науковий ступінь кандидата технічних наук.

З 2007 року – доцент кафедри експертизи товарів та послуг Одеського національного економічного університету. У 2011 році В. Г. Захарчук присвоєно вчене звання доцента кафедри експертизи товарів та послуг. Виконує обов'язки заступника завідувача кафедри з навчально-методичної роботи.

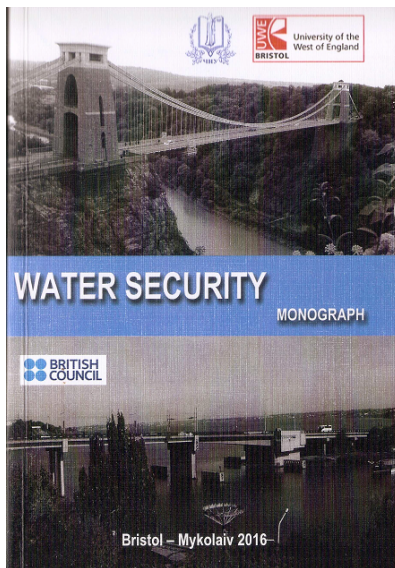

Коло наукових інтересів: товарознавство та прикладна експертиза непродовольчих товарів, оцінка відповідності споживчих товарів.

Науково-дослідна робота: бере участь у виконанні науково-дослідної роботи кафедри за темою «Сучасні економічні тенденції розвитку біологізації агропромислової продукції в Україні та регіонах», керує науковою роботою студентів.

Основні публікації: є автором близько 70 наукових та науково-методичних праць, серед яких навчальні посібники, наукові статті у фахових наукових виданнях.

Співавтор монографій: «Товарні інновації: розробка та експертна оцінка» та «Water Security. Anaerobic Treatment of Wastewater from Wineries» Bristol: University of the West of England».

Людмила Анатоліївна Траченко з 1979 по 1984 роки навчалася у Одеському технологічному інституті харчової промисловості ім. М. В. Ломоносова за спеціальністю «Інженер-механік харчових виробництв». 1984–2006 роки – інженер-механік, головний метролог, менеджер з якості ЗАТ «Пивоварня Ефес Україна». У 2002 році закінчила Міжрегіональну академію управління персоналом та отримала диплом за фахом «Менеджмент організацій» (м.Київ).

У 2005 році вступила до аспірантури Одеського національного економічного університету за спеціальністю «Економіка та управління підприємствами», закінчила її в

2008 році та захистила кандидатську дисертацію за темою «Підвищення ефективності управління якістю продукції на підприємствах харчової промисловості» з присвоєнням наукового ступеня кандидата економічних наук.

З 2006 по 2008 роки займала посаду начальника відділу управління якістю та бізнес-процесами Департаменту АСУ ТОВ «Санта». 2007 року отримала статус провідного аудитора систем менеджменту якості ISO 9001 та співпрацює з ТОВ «Бюро Верітас Сертифікейшн» до теперішнього часу. Є консультантом щодо створення та впровадження систем менеджменту якості на підприємствах різних сфер діяльності.

З 2003 по 2010 рік працювала старшим викладачем кафедри менеджменту організацій Міжрегіональної академії управління персоналом (м. Одеса).

З 2008 року у штаті кафедри експертизи товарів та послуг Одеського національного економічного університету на посаді доцента. 2013 року Л.А.Траченко присвоєно вчене звання доцента кафедри експертизи товарів та послуг.

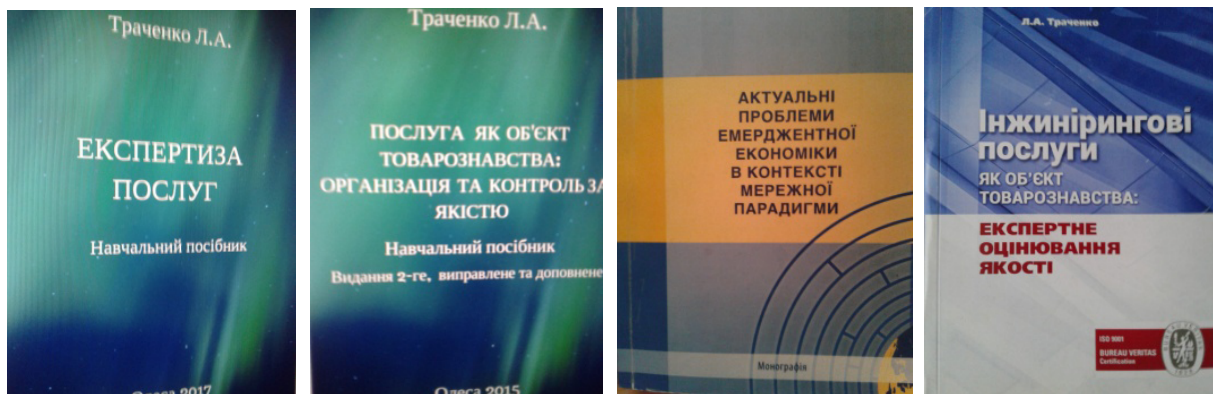

Коло наукових інтересів: формування та сертифікація систем управління якістю на підприємствах сфери послуг; упровадження міжнародних стандартів ISO серії 9000 на підприємствах України; експертне оцінювання якості надання послуг (житлово-комунальних, інжинірингових, освітніх, готельно-ресторанного господарства, побутових тощо); дослідження проблем захисту прав споживачів.

Науково-дослідна робота: є керівником та виконавцем науково-дослідних робіт: «Поліпшення діяльності з проектування об'єктів як важливої складової системи менеджменту якості ТОВ «Чорноморенергоспецмонтаж» відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2008» (2013 р.); «Поліпшення діяльності складського господарства та служби управління персоналом як важливих складових системи менеджменту якості ТОВ «Чорноморенергоспецмонтаж» відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2008», керує науковою роботою студентів (2017 р.).

Перелік основних публікацій: є автором близько 100 наукових та науково-методичних праць, серед яких навчальні посібники, наукові статті у вітчизняних та міжнародних фахових наукових виданнях. Автор монографії «Інжинірингові послуги як об'єкт товарознавства: експертне оцінювання якості» (2014 р.).

Співавтор монографій «Актуальні проблеми емерджентної економіки у контексті мережної парадигми» (2014); «Товарні інновації: розробка та експертна оцінка» (2015).

З 2015 року у рамках наукової співпраці ОНЕУ з міжнародним органом з сертифікації ТОВ «Бюро Верітас Сертифікейшн» доцент Л.А. Траченко запровадила проведення тренінгів для студентів спеціальності «Експертиза товарів та послуг»: «Курс внутрішніх аудиторів систем менеджменту якості згідно вимог міжнародних стандартів ISO 9001:2015 та ISO 19011» з отриманням сертифіката міжнародного зразка.

Наталія Миколаївна Зеленянська

з 1992 по 1997 роки навчалася у Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова, який закінчила за спеціальністю «Біологія».

З 1997 по 1999 роки працювала вчителем біології в ЗОШ I-III ступенів № 19 м. Одеси.

2000 – 2002 рр. – навчання в аспірантурі Національного наукового центру «Інститут виноградарства і виноробства ім. В. Є. Таїрова». 2005 року захистила кандидатську дисертацію зі спеціальності 06.01.08 «Виноградарство»

за темою «Розробка прийомів підвищення якості і регенераційної здатності підщепної і прищепної лози винограду». Працювала у лабораторії розмноження винограду (пізніше відділі розсадництва і розмноження винограду) ННЦ «ІВіВ ім. В. Є. Таїрова» на посаді спочатку молодшого, а потім старшого наукового співробітника. З 2005 р. – завідувач відділу розсадництва і розмноження винограду цієї ж установи.

У Одеському національному економічному університеті працює з 2007 року на посаді доцента кафедри експертизи товарів та послуг. 2011 року Н. М. Зеленянській присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника за спеціальністю 06.01.08 «Виноградарство».

2016 року захистила докторську дисертацію за темою «Наукове обґрунтування та розробка сучасної технології вирощування садівного матеріалу винограду» за спеціальністю 06.01.08 – «Виноградарство». Сьогодні – заступник директора ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова» з наукової та інноваційної діяльності.

Н.М.Зеленянська – лауреат Державної премії України у галузі науки і техніки (Указ Президента України № 440/2016 Про присудження Державної премії України у галузі науки і техніки 2015 року).

Коло наукових інтересів: біотехнологічні аспекти селекції винограду; безпечність продовольчих товарів; біологізація виробництва агропромислової продукції.

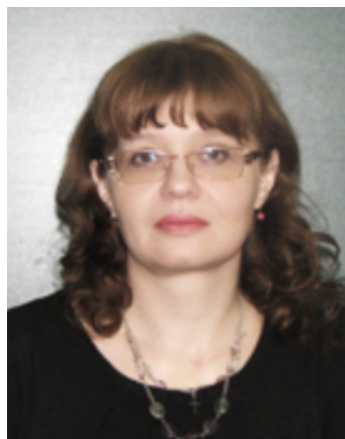
Науково-дослідна робота: відповідальна за науково-дослідну роботу кафедри за темою «Сучасні економічні тенденції розвитку біологізації агропромислової продукції в Україні та регіонах», керує науковою роботою студентів.

Перелік основних публікацій: є автором близько 200 наукових та науково-методичних праць, серед яких монографії, наукові статті у фахових наукових виданнях.

Ігор Павлович Клименко з 1971 по 1977 роки навчався в Одеському державному університеті ім. І.І. Мечникова на хімічному факультеті. У 1978-1983 роках працював вчителем хімії у середній школі № 46 та завучем школи дитячого санаторію «Перлина». 1983-1988 рр. – науковий співробітник дослідного Одеського фізико-хімічного інституту ім. О.В. Богатського.

1988 – 1991 рр. – директор станції юних техніків. 1991-2005 рр. – співробітник фірми «Карл Зігфрід» (Кайзерслаутерн, Німеччина). У Одеському національному економічному університеті працює з 2007 року на посаді старшого викладача кафедри експертизи товарів та послуг.

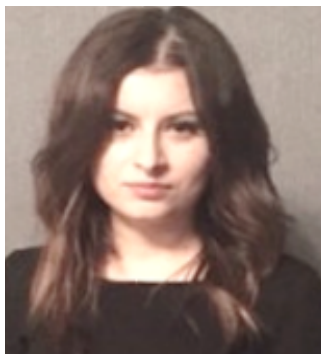

Єштокіна Тетяна Юрївна у 1987-1990 роках навчалася у профтехучилищі № 30 м. Стебник за спеціальністю «Апаратник хімічного виробництва» з умінням виконувати роботу лаборанта хімічного аналізу 2 розряду. 1990 – 1997 рр. – навчання у Одеському державному політехнічному університеті за спеціальністю «Хімічна технологія органічних речовин». 1997-2001 рр. – старший лаборант кафедри хімії та екології Одеської національної академії будівництва та архітектури.

У Одеському державному економічному університеті працює з 2004 року завідувачем лабораторії кафедри екології, розміщення продуктивних сил та технологій, а з 2007 року – завідувачем лабораторії кафедри експертизи товарів та послуг. 2007 – 2018 рр. – викладач кафедри експертизи товарів та послуг.

Галина Євгенівна Гайдукович у 1977 році поступила в Одеський інститут народного господарства. Паралельно працювала на кафедрі товарознавства і організації торгівлі промисловими і продовольчими товарами: технік, лаборант, завідувач лабораторії. У 1982 році закінчила Одеський інститут народного господарства за спеціальністю «Товарознавство і організація торгівлі промисловими товарами». Далі була робота старшим інспектором ректорату, зараз Г.Є. Гайдукович помічник ректора. З 2007 року – старший викладач кафедри експертизи товарів і послуг.

Лілія Вікторівна Неруца у 2010 р. вступила до Одеського національного економічного університету на факультет міжнародної економіки, який закінчила за спеціальністю «Експертиза товарів та послуг».

У 2016 році вступила до Одеського регіонального інституту державного управління національної академії державного управління при Президентіві України на факультет публічного управління та адміністрування.

З 2016 року працює викладачем кафедри експертизи товарів та послуг ОНЕУ.

Навчається в аспірантурі з 2017 року за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Викладачі кафедри займаються науковою роботою за такими напрямками:

- Розробка та впровадження в діяльність підприємств систем управління якістю;
- Дослідження показників безпечності товарів з використанням сучасних методів аналізу;
- Обґрунтування алгоритму сертифікації товарів;
- Розробка методів оцінювання якості надання послуг з точки зору захисту прав споживачів;
- Розробка методології проведення експертизи різних видів послуг;
- Визначення відповідності товарів.

Кафедра активно використовує сучасні технології активізації навчального процесу. Викладачами використовується значна кількість ролевих ігор, ситуаційних завдань, ділових ігор. Дуже активно використовується власна мультимедійна система для проведення лекційних, лабораторних та практичних занять.

Підготовка кваліфікованих фахівців

Студенти отримують знання з дисциплін економічного блоку, юридично-правового блоку, вивчають практичне товарознавство, набувають досвіду в галузі дослідження та оцінки безпечності і якості товарів, вивчають законодавство у сфері захисту прав споживачів, експертизи товарів, вчать користуватися лабораторним та торговим обладнанням.

Перелік навчальних дисциплін спеціальності: Товарознавство харчових продуктів; Товарознавство непродовольчих товарів; Мікробіологія; Біохімія споживання та безпека товарів; Хімія природних сполук; Технології виробництва товарів; Технологія та контроль за якістю надання послуг; Стандартизація, сертифікація, метрологія; Технічне регулювання (методи визначення відповідності/фальсифікації товарів); Управління якістю товарів; Управління безпечністю товарів; Організація захисту прав споживача; Міжнародне технічне регулювання; Судово-товарознавча експертиза.

Практичну підготовку студенти кафедри проходять в таких установах: Науково-дослідний експертно-криміналістичний центр при МВС України в Одеській області,

ННЦ Інститут виноградарства і виноробства ім. В. Є. Таїрова, ТОВ «Науково-дослідний інститут судової експертизи та оцінки», ОФ ПрАТ «Технологія», ТОВ «Котекна Україна Лімітед», ТОВ «Черноморенергоспецмонтаж», ТОВ «Lifecell», на підприємствах сфери послуг, в торговельних мережах тощо.

Студенти кафедри активно займаються наукою, приймають участь у міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях. Мають багато публікацій у фахових виданнях. Традиційно, у квітні місяці, щороку наша кафедра приймає участь у науковій студентській конференції факультету. Викладачі зі студентами готують наукові статті, які публікуються у Збірнику наукових студентських робіт факультету та готують доповіді з презентаціями для виступу на конференції.

Залучають студентів до виконання кафедральних наукових тем за державним замовленням. Студенти постійно беруть участі в роботі проблемних груп з дисциплін, у засіданнях наукових семінарів та «круглих столів» кафедри.

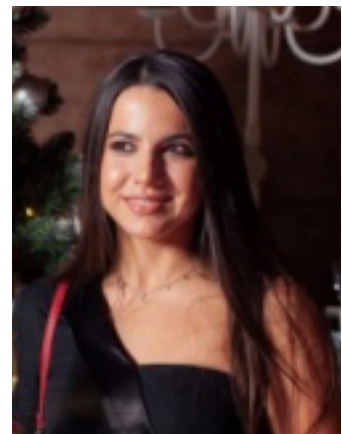
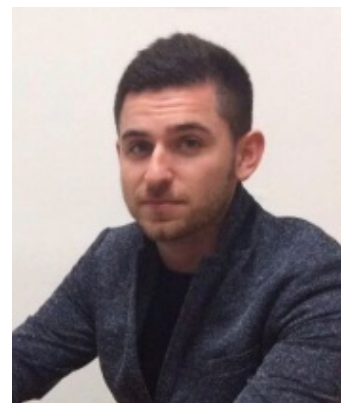
Основні напрямки професійної діяльності випускників кафедри: організаційно-економічна, торговельно-підприємницька, управлінська, адміністративно-господарська, інформаційно-аналітична, науково-дослідницька, консультаційна.

Бакалаври спеціалізації «Товарознавство та управління якістю і безпечністю товарів та послуг» відповідно до своєї фундаментальної і спеціальної підготовки можуть працювати як на комерційних підприємствах, які здійснюють торговельну, виробничу та невиробничу діяльність, так і в бюджетних установах.

Наші випускники можуть заснувати власну справу, займатись підприємницькою діяльністю, а також адаптуватися до таких напрямів суміжної професійної діяльності, як: комерційна, маркетингова, обліково-аналітична, фінансова, зовнішньоекономічна.

Випускники кафедри здатні вирішувати питання розробки та впровадження в діяльність підприємств (виробництва, торгівлі, сфери послуг) стандартизованих систем управління якістю, безпечністю товарів, підтримувати їхню функціональність, оцінювати ефективність тощо.

Гордість кафедри – видатні випускники: Роман Кутафін – завідувач сектору перевірок закупівель відділу контролю у сфері закупівель Південного офісу Держаудитслужби, Галина Брусенська – заступник завідувача відділу товарознавчих досліджень та оціночної діяльності Одеського НДЕКЦ МВС України,

Андрій Єрешко – судовий експерт товарознавчих та гемологічних досліджень Одеського НДЕКЦ МВС України, Армен Саакян – головний державний інспектор-експерт відділу досліджень хімічної та промислової продукції Одеського управління з питань експертиз та досліджень Департаменту податкових та митних експертиз ДФС; Марина Кривченко – експерт Державного виробничо-технічного підприємства «Граніт», Максим Катаржук – голова Громадської організації «Мій дім Одеса», Кристина Амірханян – менеджер з продажу експедиторських послуг в компанії АЛЬФА-ФОРВАРД, Анна Лопатіна – менеджер з персоналу міжнародного холдингу ADEPT GROUP, Оксана Дембицька – фахівець з якості ДП Державна зернова корпорація України «Одеський зерновий термінал», Наталія Руденко – інженер з якості ТОВ «Бруклін-Київ», Аліна Морозюк – начальник відділу кадрів ТОВ «Аквафрост», Наталія Манукян – інженер з якості ТОВ «Котекна Лімітед Україна», Катерина Плотнікова – заступник керуючого ТМ «Сільпо», Ірина Скараєва – завідувача лабораторією Агрофірми «Ольгопіль».

Перспективи розвитку кафедри експертизи товарів та послуг

Інтеграція України в світове та європейське співтовариство ставить серйозні завдання щодо забезпечення належної якості та конкурентоспроможності вітчизняних товарів і послуг. Важливою умовою діяльності підприємств (організацій) на сучасному етапі у будь-якій сфері є створення, впровадження систем менеджменту якості відповідно до вимог міжнародних стандартів. Саме такий підхід дозволить забезпечувати високу якість товарів і послуг та конкурентоспроможність підприємств на світовому та європейському ринках.

На сьогодні глобалізація є основною рисою, яка охоплює всі сфери економіки – виробничу, розподільчу, обміну, споживання. В умовах відкритої ринкової економіки в Україні інтенсивно розвиваються ринки торгівлі товарами, технологіями, сировиною.

Поряд с товарним ринком, значне місце займає і ринок послуг. Торгівля товарами й послугами тісно пов'язані між собою. При постачанні товарів надається все більше послуг, починаючи з аналізу ринків і закінчуючи транспортуванням товарів. Останнім часом з'явилося багато нових послуг, які користуються високим попитом як в Україні так і на світовому ринку.

Не менш важливим для Одеського регіону є розвиток сфери надання першочергових традиційних послуг, які відіграють велику роль у реалізації та активізації людського фактору, що відображається у покращанні умов праці, побуту, здоров'я та дозвілля людини. Чимало зволікань висловлюється на адресу послуг державного управління, житлово-комунальних, соціальних, побутових, послуг медичного обслуговування, пасажирського транспорту, зв'язку, та інших послуг, які надаються споживачам, в першу чергу населенню.

Потреба невідкладного реформування сфери надання першочергових традиційних послуг визначає актуальність підготовки фахівців, що мають достатній рівень знань для організації надання якісних послуг, організації контролю та експертизи їх якості.

В Україні такі фахівці готуються в обмеженій кількості, переважно в інших регіонах.

Потребу в фахівцях вищої освіти – магістрах з експертизи товарів та послуг відчувують комерційні підприємства Одеської області, крупні торговельні центри, великі оптові торговельні підприємства, митниці області, біржі, регіональна Торговельно-промислова палата, центри стандартизації, метрології та сертифікації, експертні установи, органи з сертифікації систем менеджменту якості, інші державні управлінські, контролюючі та правоохоронні органи різного спрямування, громадські організації у справах захисту прав споживачів.

Таким чином, основна мета підготовки студентів на кафедрі експертизи товарів та послуг полягає у формуванні компетенцій щодо практичного використання та вдосконалення сучасних методів організації, проведення експертних досліджень з метою захисту прав споживачів та впровадження систем керування якістю та безпечності товарів відповідно до вимог міжнародних стандартів.

Основним завданням є підготовка висококваліфікованих фахівців-експертів, які:

- мають поглиблені компетенції з організації та проведення експертних досліджень товарів та послуг;
- здатні працювати в якості керівника центру споживчої експертизи з проблем захисту прав споживачів, керівником (або інспектором) інспекції з питань захисту прав споживачів, директором випробувальної лабораторії на підприємстві (організації), головним державним інспектором з якості товару, експертом з товарознавчої та іншої експертизи (у відповідних установах контролюючих та правоохоронних органів), керівником торговельної фірми, менеджером з якості підприємства (організації), аудитором органу з сертифікації систем якості тощо;
- вміють досліджувати, аналізувати, оцінювати та прогнозувати процеси, які відбуваються на ринку товарів та послуг;
- здатні працювати з законодавчими та нормативними документами, що регламентують вимоги до якості товарів, надання послуг, щодо захисту прав споживачів та формувати об'єктивні експертні висновки;
- володіють компетенцією щодо створення, впровадження та сертифікації систем менеджменту якості відповідно до вимог міжнародних стандартів ISO серії 9000 та систем менеджменту безпечності харчових продуктів відповідно до вимог міжнародних стандартів ISO серії 22000.

Практична діяльність всіх співробітників кафедри експертизи товарів та послуг спрямована на досягнення поставленої мети.

СПОГАДИ ВИКЛАДАЧІВ-ВИПУСКНИКІВ ФАКУЛЬТЕТУ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

Зірки склалися вдало: спогади кандидата економічних наук, доцента кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу О.В.Шикіної

Навчання в університеті для мене – яскраві спогади. Факультет міжнародної економіки дає можливість студентам проявити себе. Якщо ти яскравий і завжди мріяв про сцену – немає факультету краще, ніж ФМЕ для реалізації талантів. Якщо у тебе завжди була мрія здобути освіту і проявити себе в навчанні – ФМЕ також дає таку можливість.

Мій вибір університету і факультету був зумовлений розумінням, що я поступаю на «Туризм». У далекому 2003 році в Одесі лише ОДЕУ забезпечував можливість опановувати цю професію. Правду кажучи, я не подавала документи (а тоді треба було складати вступні іспити) більше нікуди. Тобто ситуація була такою: або я поступаю на ФМЕ, або я рік відпочиваю від навчання. Ситуація ризикована.

групи і мені здається, що набір того року був курсників зараз самодостатні, цікаві і успішні особистості, які «розлетілися» по різних континентах. Була неймовірна кількість завдань у розрізі всіх предметів. О, ця перша сесія (!!!), якою так всі лякали: ти не можеш називати себе студентом, поки не пережив першу сесію.

Відбір в студклубі пройшов і я стала учасницею хореографічного конкурсу «СтудОсінь», хоча проходила відбір в КВК. На той момент на ФМЕ діяло жорстке правило: дівчатка не жартують, а тільки танцюють, або іноді беруть участь у маленьких сценках.

На традиційному заході «День відкритих дверей» я познайомилася з деканом ФМЕ і завідувачем профільної кафедри. Вони дуже яскраво змалювали перспективу навчання, характер навчального процесу. Я зрозуміла, що вибір зроблено правильно.

Зірки склалися вдало і успішно: я стала студенткою факультету міжнародної економіки ОДЕУ. Мій перший семестр почався з культурного шоку від того, що лекції та уроки – це дві (як кажуть в Одесі!) великі різниці. Я стала старостою якимось унікальним. Багато з моїх одно-

Пам'ятаю тренування до синців. Танці тоді «ставив» Костя – легенда всього наргоспу. А чого вартий момент (!!!), коли (ще одна легенда) – Званцева Ксенія (культорг ФМЕ) настирливо вчила першокурсників правильно вимовляти аббревіатуру ФМЕ!

Ще одним яскравим спогадом першого курсу став Міжнародний день туризму, який кафедра традиційно святкує з першокурсниками в подорожах. Ми поїхали на Дністер, де відбулася урочиста посвята в туристи.

Маю зізнатися, я і не помітила як пролетіли студентські роки. За плечима незліченна кількість іспитів, заліків, цікавих історій, які об'єднують наш випуск. Улюблений третій корпус біля Залізничного вокзалу, який додає певний колорит Привозу!

Якщо Ви запитаете мене, чи сподобалося мені вчитися в ОНЕУ, то я відповім, що я до цього часу перебуваю в його стінах: Я ВИКЛАДАЧ ОНЕУ. Зірки склалися вдало!

Студклубівське життя на ФМЕ: зі спогадів кандидата економічних наук, доцента кафедри маркетингу М.І.Барановської

Упродовж всього часу навчання на ФМЕ (2001-2005 рр.) моє життя було пов'язане зі студклубом. Восени 2001-го культормом факультету стала Званцева Ксенія, що сформувала досить сильну команду. Студдеканом на той момент став Саакян Вараздат. Так само виби-

рали і профорга факультету: ним стала Кратцер Ксенія. Самодіяльність ФМЕ у 2001-2002 рр. презентували досить сильні вокалістки: Вікторія Цимбалюк і Мандрик Ольга. Хореографічним напрямом опікувався талановитий хореограф і танцівник Сологуб Костянтин.

Сьогодні – Костя Solo – Шоубалет AleKo. Завдяки цим талантам ФМЕ тримав першість у переважній більшості конкурсів.

Мальований Алекс, Безносенко Олександр, Делікатна Аліса, Казани Наталія, Саакян Варик, Сторожук Ігор, Верлан Макс (до цієї команди входила і я) – ядро студклубу ФМЕ. Сильним був танцювальний колектив. Всіх за іменами не згадаю. І все ж, – Швець Катерина, Носенко Олена, Атанасова Віра і багато-багато інших. У масових постановках брали участь майже всі члени студклубу. А масових постановок було дуже багато, можете повірити.

Хотілося б відзначити, що в концертній програмі, присвяченій 40-річчю ФМЕ, брали участь студенти «наших» років. І це, нехай тимчасове, повернення в студентське життя, – було щастям.

До всього, відзначу: саме ми започаткували досвід перефарбовування студклубу, що додало йому яскравості і оригінальності. Студклуб – незабутня сторінка в житті кожного студента ФМЕ!

А життя студентське різнобічне: спогади кандидата економічних наук, доцента кафедри міжнародних економічних відносин І.О. Уханової

Хронологія мого навчання на факультеті міжнародної економіки – 1998-2003 роки. Перші два курси перебування в університеті я брала активну участь в «СтудВесні» і «СтудОсені»: оформлювач заходів. Зараз оформлювачів називають реквізиторами або «допомогаторами». У наш час не було сучасних засобів друку, тому перед черговим заходом ми запасалися фарбами, пензликами і склеювали для декорацій листи ватману, щоб потім присвячувати весь час після пар творчому процесу. До Восьмого березня, Нового року, «СтудОсені» і «СтудВесни» малювали ще й стінгазети, анонси концертів і оголошення, які потім здійснювали «вояж» корпрусами.

Перші два курси іспити у нас проходили в усній формі, що продовжувало вдало навчальний процес, адже це було індивідуальне спілкування викладача зі студентом.

Бажаними були так звані «автомати»: було здорово «закрити» всі предмети заздалегідь, а потім приїжджати на іспити в якості групи підтримки.

Нас постійно залучали до участі в олімпіадах, конкурсах, конференціях. Саме в студентські роки я об'їздила, мабуть, всі найбільші міста України і відвідала найкращі вищі навчальні заклади країни. З багатьма учасниками олімпіад з різних міст спілкуюся досі.

Окремого акценту важать легкоатлетичні змагання, адже у нас на факультеті була сильна команда, яка займала призові місця, а тренувалися ми на базі «Олімпійця».

З третього курсу я стала цікавитися наукою, працювала, ну а потім, після випуску, стала поєднувати роботу і викладання на кафедрі МЕВ, щоб зробити в підсумку остаточний вибір на користь ОНЕУ.

Цікаво, що з нашого випуску працювати в ОНЕУ залишилося багато випускників. Вони і зараз працюють на різних кафедрах нашого університету.

У висновку хочеться підкреслити, що моє студентське життя на ФМЕ було дуже барвистим і різноманітним, і хочеться, щоб нинішні студенти і абітурієнти змогли розгледіти і відчувати всю феноменальність факультету міжнародної економіки.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: ІСТОРІЯ І ДОСВІД	4
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ФАКУЛЬТЕТУ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ:	
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ І ЕКОНОМІКИ ПРАЦІ.....	27
КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ	52
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	71
КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	90
КАФЕДРА ЕКСПЕРТИЗИ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ	102
СПОГАДИ ВИКЛАДАЧІВ-ВИПУСКНИКІВ ФАКУЛЬТЕТУ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	118

Історію факультету міжнародних відносин (1968-2018 рр.) підготовлено на основі звітів з науки, наказово-розпорядчої бази, особових справ співробітників кафедр факультету, що перебувають на збереженні у архіві та відділі кадрів Одеського національного економічного університету.

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ:
ІСТОРІЯ І ДОСВІД

